

Esperesek a vádlottak padján

A becskerekéi kulturharc újabb fejleményei

Becskekerekről jelentik: A becskerekéi római katolikus hitközségi harcoknak érdekes fejleménye van. Dr. Várady Imre, a hitközség volt elnöke becsületsértésért pert indított a becskerekéi járásbírószágon a bánáti esperesi kar tagjai ellen.

A bánáti esperesek — mint a *Bács-megyei Napló* megírta — a hitközségi harcok során küldött ségileg felkeresték Rodics Rafael érseket, püspöki adminisztrátort, akinek memorandumot nyújtottak át. A memorandumban kérték, hogy dr. Várady Imrét fosszák meg a püspökség jogügyi tanácsosi állásától. Dr. Várady, amikor értesült a memorandum tartalmáról, annak aláírta: *Brenner* Frigyes apostoli protonotáriust, torontáli főesperest, *Herreschbacher* Dénes nápolyi kamarás, novakanizsai, *Holcz* Ferenc becskerekéi, *Fábián* Dénes cnyai, *Schumauer* Rezső pancevói, *Schelling* József kovini, *Endresz* Jakab vrsaci esperesek ellen becsületsértési pert indított a járásbírószágon.

A per kimenetele iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A mártír

Pető Gergely ka'andjni négy o szágon kere ztül

A Budapesten megjelenő *Magyarság* című lap legutóbbi számában terjedelmes és dörgedelmes cikk jelent meg, amelyben a cikkíró arról számol be, hogy milyen hajmeresztő üldöztetésben volt része Romániában. A cikkben, többek közt azt írta, hogy hat hónapot töltött több magyar honfitársával egy internáló táborban, ahol ütötték, verték, kínozták, majd amikor a temesvári hadbírószágon elé állították, nem akart magyar ügyvéd, aki védelmezze, mert a román hatóságok gummitövekkel felszerelve, a védő szájába fojtották volna a szót. A cikket *Pető Gergely* írta, a *Magyarság* szerint Erdélyből menekült magyar újságíró. Ennél a pontnál csak annyiban van igaz a magyar falvédő lapok, hogy *Pető Gergely* Erdélyből menekült — amint ezt az erdélyi magyar lapok is most egyhanguan megállapítják — de hozzáfűzik azt is, hogy menekülésének egészen más természetű okai vannak. Ugy a kolozsvári, az aradi, valamint a temesvári lapok hosszan foglalkoznak *Pető Gergely* romániai kalandjaival és felhívják a budapesti lap figyelmét arra, hogy tulajdonképpen egy *patologikus hazug, veszedelmes szélhámos fiatalember félrecsúszott fantáziájáról* van szó, aki ha már sikerült magát romániai mártírrá faragnia, elfelejtett azokról a pofonokról beszámolni, amelyeket a becsületsértésben meghurcolt áldozatai kentek le neki.

Pető Gergely ugyanis sehol sem ismerik oly jól, mint a Vajdaságban, hiszen innen indult ki karrierje. Fantasztikus rémregényeket talált ki, amelyeket gondosan megírva riportnak, *Griga Petrovics* név alatt a szuboticei laphoz küldött be. Később egyik lap rendes munkatársának szerződött. Azután még sok cikket írt alá ezen a néven, míg egy szép napon összeütközésbe került a hatóságokkal, hamis nevek és hamis igazolványok használatáért letartóztatták, majd szabadábrahelyezték, de azt már nem várta meg, míg ügyében igazságot szolgáltatnak, hanem — megszökött Romániába. Aradra vetődött, ahonnan azonban hamarosan tovább kellett menekülnie. Temesvár volt a legközelebbi állomás. Itt szintén egyik szélhámosságot a másik után követte el, mire megint változtatnia kellett tartózkodási helyét. Jellegzetes alakja Kolozsváron tűnt fel. Több kolozsvári lapnak küldött fantasztikus, ártatlan embereket megrágalmazó cikkeket, a legnagyobb

mértékben visszaélt az erdélyi lapvállalatok és újságírók jóhiszeműségével. Hamarosan kiderült, hogy zsaroló manőverekkel is operált, mire valamennyi lapvállalat kidobta. Romániából Cseh-

szlovákiába szökött, ott azonban már ismerték jugoszláviai és romániai kalandjait. Szóba sem álltak vele és így nem tehetett mást, elment Magyarországra — mártírnak.

Két miniszter vesz részt a szuboticei színház megnyitóján

Előadások a hétfő esti megnyitón

A szuboticei Városi Színház megnyitóját a szuboticei vendégszereplő beogradi Operaház tagjai, számszerint *százkilencvenen*, hétfőn délután egy órakor érkeznek Szubotícára. A színház igazgatósága a színház megnyitójára több minisztert és előkelő politikust is meghívott. A miniszterek közül *Makszimovics* Bozsó belügyminiszter és *Trifunovics* Misa közoktatásiügyi miniszter helyezték kilátásba megjelenésüket, *Radonics* Jovan dr. a szuboticei kerület nemzetgyűlést képviselője már szombaton megérkezett Szubotícára. A minisztereken kívül több beogradi és vidéki előkelő ven-

dég érkezését várják, akiknek tiszteletére ünnepélyes fogadtatást készített elő a városi tanács.

A vendégeket a városi tanács tagjai és a szuboticei szerb és magyar kultúregyesületek küldött tségei várják az állomáson. A díszes fogadtatáson teljes számban megjelennek az iskolák növendékei is.

A megnyitóját előadás hétfőn este lesz. Az előadás előtt *Gyorgyevics* Dragozláv polgármester ünnepi beszédet mond.

A színház megnyitóját Szubotícán nemzetiségi különbség nélkül nagy érdeklődéssel várják.

Megfelelőbbek

a noviszadi villamos szerződést

Plavšics N. kola és Orbán Ignác műszaki tanácsos nyilatkozatai

Noviszadról jelentik: Noviszad város és a villamostársaság módosított szerződésének ismertetése széles körben feltűnést keltett Noviszadon. A polgárság nagy része csak az újságközléséből értesült arról, hogy az ötven évre szóló szerződés módosítása által a vállalat a közönség rovására összehasonlíthatatlanul nagyobb előnyökhöz jutott, mint amennyi a városnak juttatott részesedés és hogy a szerződésmódosítás nem számolt a lakosság, illetve a magánfogyasztók érdekeivel.

A Bács-megyei Napló munkatársai kérdést intéztek *Plavšics* Nikola városi műszaki tanácsoshoz, a szerződésmódosítás közgyűlési előadójához, hogy miért egyezett bele a város a szerződésnek olyan módosításába, amely néhány százezer dinár látszólagos előny ellenében a vállalatot sokkal nagyobb, ellenszolgáltatás nélküli jövedelemhez juttatja?

Plavšics Nikola műszaki tanácsos a következő választ adta:

— Beismerem, hogy a Bács-megyei Napló közleménye sok igazságot tartalmaz. Kétségtelenül nagy hiba volt 1924-ben, amikor a szerződés arra módosított volt, a szerződést fel nem mondani, mert — ez nem is jelentette volna a vállalat megváltását — a város sokkal nagyobb előnyöket érhetett volna el, míg most be kellett érniük az elért eredményrel, mert a villamostársaság semmiképpen sem volt hajlandó további engedelmeket tenni. Pert indítani mindíg rizikóval jár, amikor a vállalatot a város soha fel nem hívta, hogy üzemét javítsa meg és a szerződésben biztosított büntető szankciókat soha nem alkalmazták. Ez bizonyítja, hogy a város meg volt elégedve a társasággal és ez a körülmény nagyon meglehetősen volna a perben való esélyeinket. Különben is a per megindításakor egymilliónyolcszáz ezer dinár illetéket kellett volna leróni. Ezek miatt sokkal célszerűbbnek látszott meg egyezést kötni. A vállalat ajánlatot tett a megegyezésre és kijelentette, hogy többet nem hajlandó adni. A város az eddigi tiszta haszon után számított nyereségrészesedés helyett a bruttójövedelem után egy-három százalék részesedést kap. Ez tiszta elszámolásra ad módot. Nincs veszedék. Egy bizottság megállapítja a bruttóbevételeket, azután jár a városnak a részesedés.

— A hatszáz ezer dinár %-szerű részesedésen felül 132.000 kilowatt áramot ingyen kap a város, ami újabb 330.000 dinár megtakarítást jelent. Ennél többet nem lehetett elérni.

— Igaz, hogy a magánfogyasztókra sérelmes, hogy az 1919—1923-ig terjedő időben felemelt áramárakat nem szállítottuk le, de erről a vállalat tudni sem akart. Hivatkozott a háború alatti nagy veszte-

ségeire, a szekvesztrálás költségeire és hogy a hasonló vajdasági üzemek magasabb áramárakat számítanak. Hangoztatta, hogy át akarnak érni olcsóbb, de modernebb berendezésre és sok beruházást kell emiatt eszközölnie. Ki akarják cserélni a háborús vezetéket és oszlopokat. *Most mindenestre határt szabunk a további áremelésnek.* A vállalat csak akkor volt hajlandó a Petrovaradinra és Kamenicára vezető harmadik vonal létesítésébe beleegyezni, ha a város további tíz évvel meghosszabbítja a villamosvasut területihasználati engedélyét, amely 1923-ben elvesztett monopolisztikus jellegű. Mi ezt visszautasítottuk. Végül a vállalat várható terjeszkedése és fejlődése folytán nagyobb lesz a forgalom és ennek következtében a város részesedése.

Orbán Ignác, volt műszaki tanácsos, aki a vállalattal annakidején megkötött szerződés létrehozásában nagy szerepet játszott, az új szerződésről ezeket mondta:

— A vállalat »bőkezűségéről« beszélni tulzás, mert a felajánlott részesedés és a 132.000 kilowattóra ingyenes áram semmiképpen sem ellenértéke a magasabb egységárak által elérhető többletbevételek, hanem csak módosítása a szerződésben megállapított haszonrészesedésnek, amely sokkal nagyobb, mint a bruttóbevételek után várható részesedés.

— A vállalat az eddigi magasabb egységárak fenntartását azzal indokolja, hogy az anyagárak és a munkabérek rendkívül emelkedtek és számos más hasonló városban az egységárak még magasabbak. Beható tanulmány tárgyává tettem a kérdést és arra az eredményre jutottam, hogy igaz ugyan, hogy az anyagárak és a munkabérek rendkívül emelkedtek, de ezzel szemben a vállalat forgalma még nagyobb mérvben emelkedett. A villamosvasut állandóan úgy szerepelt, mint amire a vállalat ráfizet, holott a valóságban kezdettől fogva szintén előnyös üzletnek bizonyult, míg a világi társ vállalt minden vérmes várakozást is felülmúlt. Az egységár 200.000 kilowattóra fogyasztásig hat fillér, 350.000 kilowattóra átgáig öt és fél fillérben, azontul pedig öt fillérben volt megállapítva. Nagyobb fogyasztásra tizenöt éven belül, vagyis a megváltás lehetőségéig nem is gondoltunk. A tapasztalat azonban azt mutatta, hogy 1915-ben már 700.000 kilowattóra volt a világi társ fogyasztás. Nyilvánvaló, hogy 200.000 kilowattórát meghaladó fogyasztásnál fél fillérrel le lehetett volna az egységárát szállítani és az egységár-leszállítást a forgalom emelkedésével a vállalat folytathatta volna. Nem szabad elfelejteni, hogy a magánfogyasztás öt filléres egységárból szénre vagy nyersolajra az egységárnak csak körülbelül

egy tizede kellett és 700.000 kilowattóra-fogyasztásnál a termeléshez csak körülbelül 17.500 korona értékű nyersolajjal kellett több, mint 350.000 kilowattóra termeléshez, viszont a vállalat 175.000 koronával nagyobb bevételt produkált. Mindig aranykoronáról beszélve. A vállalat tehát annál olcsóbban adhatja az áramot mennél nagyobb fogyasztást ér el. De, mert ezt nem tette, az anyagárak és a munkabérek emelkedéséért bő kérték talált a nagyobb fogyasztásban. Ez a körülmény adja magyarázatát annak, hogy más városok példája nem lehet irányadó. Egyik városban kicsi a forgalom, másikkban a telep vagy az üzemvezetési rossz, harmadikkban a telep hasznát a pótdátot csökkentésére használják, de oly város is akad, ahol indokolatlanul emelik az egységárakat.

Szerintem sem abból, hogy a vállalat nem akar kötelezettségeinek eleget tenni, sem abból, hogy a város nem mondotta fel a szerződést, nem következik az, hogy a város a szerződés módosításával a vállalat szerződéses jogait törvényesítse.

Miután a város már meghozta határozatát, szerintem nem időszerű, sem azt kutatni, hol történt hiba és ki követte azt el, sem azt miként siklott át az állóság szerződéses jogait megtorlásának kérdése a szerződéses jogok szentesítésének kérdésévé és nincs értelme bünbakot keresni, annál kevésbé, mert meg vagyok győződve, hogy mindenki jóhiszeműen járt el és a vállalat szintül hiszi igazát.

Ma — szerintem — csak egy kérdést kell felvetni és tisztázni, nevezetesen azt, hogy miképp lehet az elkövetett hibákat jóvátenni?

Értesülésünk szerint Noviszad város közgyűlésének azt a határozatát, hogy a villamosvasutal a szerződést meghosszabbította, a fogyasztók részéről felebezéssel támadják meg.

Beograd karácsonya

15.200 malacot fogyasztott a főváros a karácsonyi ünnep alatt

Az orthodox szerbségnek kétségtelenül a legnagyobb ünnepe a karácsony, ilyenkor a legszegényebb család asztalán is ott párolog a frissen sült malacpecsenye. A szerb karácsony az idén is sokat elpusztított a szerbiai malacállományból. A beogradi piacok egyik felügyelője a karácsonyi malacvásárt tizenötezerkét száz darabban állapította meg, szóval tizenötezerkét száz malacot fogyasztotta el a főváros karácsony ünnepi népe.

A pravoszlávok a szlovák is nagy ünnepek mellett ülik meg, de a karácsony bőség és mulatozások tekintetében minden ünnepet felülmul. A házakat szalmával hintik meg, hogy a szent jászolt jelképezzék. A szent este előtt pedig a ház teje kimegy az erdőbe, hogy hazahozza a szent fát, a badjákat. Az összes karácsonyi szimbólikus cselekedetekben igen sok az olyan varázslati elem, amely még a legrégebb görög mitológiával tart fent rokonságot. Karácsony napján bethlehemesek járnak a nyilvános lokálok, ahol a bethlehemes gyerekek ó-szláv versekben üdvözlik Krisztus megszületését.

Karácsony napján Beograd egész környékéről bejöttek a zenés cigányok és minden ház előtt szerenádokat játszanak, abban a reményben, hogy a gazda ott tartja őket a délutáni és az esti mulatságra.

Beogradban január az ünnepek hónapja, tizenhárom napon át szünetel a munka, tizenhárom piros betűs ünnep van a beogradi pravoszlávoknak. Ezeket az ünnepeket mindenki szorgalmasan megtartja. Csak a minisztériumokban csináltak az idén kivételt. A miniszterek már megszokták a sok munkátlan ünnepet és csak karácsony első napján adtak teljes szabadságot a hivatalnokoknak. Nagy ünnep ez Beogradban, ahol eddig a hivatalok minden ünnepet megünnepeltek. Hátha még meg lesz a naptárreform is, amely erősen redukálni fogja az ünnepek számát, akkor ha forradalom nem is fog kitörni a hivatalnok urak között, de az bizonyos, hogy nem fog tizenötezerkét száz malac elfogygni a beogradi telt asztaloknál.

KISEBBSÉGI ÉLET

Az erdélyi magyar párt reformcsoportha legutóbbi mezőtelegi értekezletén elhatározta, hogy a csoport tagjai minden hónapban összegyűlnek a politikai és társadalmi élet aktuális kérdéseinek megbeszélése végett. A legközelebbi összejövetelt vasárnap tartja meg a reformcsoportha Marosvásárhelyen, ahol Ugron András látja vendégül a magyar párti politikusokat. A megbeszélések napirendjén számos igen fontos kérdés szerepel, köztük a párt szervezeti szabályzata, amelyet a párt hivatalos lapja pártalkotmánynak nevez. A reformcsoportha Toldalaghy Mihály gróf vezetésével bizottságot küldött ennek a kérdésnek a tanulmányozására és igen alapos munka után ez a bizottság már el is készült a szervezeti szabályzat tervezetének teljes szövegével. Az összejövetelen az ország minden részéből 25-30 reprezentáns közéleti tényező fog megjelenni.

*

Megkondult a lélekharang a Földessy-féle szlovenszói magyar szintársulat fölött. Földessy színigazgató, aki már hónapok óta súlyos pénzügyi válsággal küzdött, a Dunaszerdahelyen működő szintársulatot szélnek eresztette. Az összeomlás a napokban következett be, a mikor az igazgató társulati gyűlést hívott egybe, melyen kijelentette, hogy: nincs tovább. Az igazgató bejelentette, hogy a szinpártolóegyesülettől pénzt nem tudott kapni, a bevételt elvitte a végrehajtó, a tagok hátralékos gázsiját fizetni nem tudja — kiki mehet, ahová jónak tartja. A színészek legtöbbjének egyéves szerződése volt Földessy igazgatóval, aki azonban nem tudta garantálni nekik a szerződés érvényét. Földessy a társulati gyűlésen azt indítványozta, hogy alakuljon át a társulat konzorciummá és menjenek át egyelőre Somorjára, erről azonban a tagok hallani sem akartak, mert a kis Somorján napi 200-300 koronás bevételt lehetett volna csak elérni, ami egyenlő a legnagyobb nyomorral.

*

Az aradi görög-keleti püspök Consa György Gergely dr. ünnepi szöveget intézett híveihez. »Minden felekezetnek — így szól a püspök szövege — közös célja a lelkek megtisztítása és rendíthetetlen a reményem, hogy a közös célra közösen működhetünk együtt a társadalom és az emberiség érdekében. Egy lelkes panaszkodott a napokban előttem, hogy egy rádió közvetített istentisztelet alkalmával egyik budapesti református lelkész az ezereves Magyarországról tartott szentbeszédeket, amelyek nem a templomba valók. A vallás az végtelen, nem köti az idő. Nem nemzeti-ségi szempontból kifogásolom a fenti beszédet, mert éppen most tiltottam meg egyházmegyéim lelkészeinek, hogy ilyen politikai színezetű beszédet a szószékre vigyenek és felhívjam a figyelmüket arra, hogy minden beszédében Krisztus szavaihoz igazodjanak és a szeretet igéjét hirdessék. Egyházi látogatásaim alkalmával örömmel láttam, hogy a más felekezetű lelkészek milyen szívesen fogadtak mindenütt és most is megragadom az alkalmat, hogy szeretetük megnyilvánulásáért köszönetet mondjak. Vallási szempontból nincsenek kisebbségek, csak felekezetek és hívők vannak és minden felekezetnek a hitélet békés fejlesztése a célja. Kölesönös megértésre több jóságra, több alázatosságra, több nyávasságra és türelemre van szükség. Erre nézve a mi egyházunknak Szent Pál apostol által a kolossébeliekhez, valamint a rómaibeliekhez írt leveleiben foglalt szavak az irányadók: »Vessétek el magatokat a haragot, felgerjedést és gonoszságot, mivel hogy levetkeztétek amaz ó-embert és felöltöttétek amaz új embert, melynek ujulása van annak ábrázatja szerint való ismeretre, aki teremtette azt: ahol nincs több görög és zsidó, idegen, szolga, szabad, hanem mindenben és mindenkben Krisztus.«

*

Kisebbségi katekizmuson dolgozik Sándor József erdélyi szenátor. Az érdekes könyvről a szerző a következőket mondotta: »Rövidesen megjelenik egy könyvem, a parlament beszédem, mi-

ket a liberális kormány alatt tartottam. Akkor szinte egyedül voltam a parlamentben és tartottam a hátamat az egész magyarságnak. Hány tumultus volt, hány botrányos ülés és ez mind azért, mert én kertelés nélkül mindig oda mondtam az igazat. Sohasem felejttem el azt a jelenetet, ami az állampolgársági törvény tárgyalásánál történt. Majdnem minden ülésen a magyarokról volt szó. Termé-

szetesen én sem hagytam magam és jól odamondogattam. Az egész többség, néhány száz ember, felkelt a padból, az öklüket rázták, egyesek rám rohantak. Ott abban a tumultusban nem számít az, ha az ember néhány évvel idősebb. Dr. Lupu állott egyedül mellém és éles hangon odakiáltott: »Uraim, nem szégyenlik magukat, önök többszázan ez egy ember ellen.«

Négy peticiót adtak be a magyar választások ellen

Az ellenzéki jelöltek legnagyobb része anyagi eszközök hiánya miatt nem peticionálhatta meg a választásokat

Budapestről jelentik: A választási törvény értelmében a petíciók benyújtásának határideje szombaton járt le. Az eddig benyújtott petíciók kérvények közül az első gróf Andrassy Gyuláé, aki a váci mandátumot támadta meg. A második petíciót Farkas Tibor adta be, aki báró Kray István mandátumát támadta meg, szombat délelőtt pedig Horváth Mihály volt függetlenség 48-as képviselő adta be petícióját Zsitvay Tibor mandátuma ellen, akit tudvalevőleg Kecskeméten egyhangulag választottak meg. Ezenkívül petícióval megtámadták Meskó Zoltán kiskőrösi mandátumát is.

A közigazgatási bíróság, amely a pe-

tiókat elbírálására illetékes, hétfőn kezdi meg a petíciós anyag felülvizsgálását. A választási törvény értelmében a közigazgatási bíróság a petíciók ügyében egy éven belül tartozik dönteni.

A kibukott ellenzéki jelöltek közül többen akarták a választásokat petícióval megtámadni és már gyűjtötték is az adatokat, de részben a bizonyítékok megszerzésének nehézsége, főleg azonban az a körülmény, hogy az eljárás költségei biztosítékul ezer aranykoronát kell előre letétbe helyezni, a kibukott ellenzéki jelöltek legnagyobb részét megakadályozta abban, hogy petíciót nyújtsanak be.

Katasztrófális vihar a tengereken

Tömör hajóserencsétlenségek a Tírrheni-tengeren és a Krim-félsziget partvidékén — A Kaukázusban falvakat söpört el a föld színéről az orkán

Rómából jelenik: A Tírrheni-tengeren két napja óriási orkán dühög. Egy gőzről, amely Ázsia felé van utban, szikratávirat érkezett arról, hogy a hajó megsérült és a hullámok játéka. Pénteken hajnalban mentőgőzök indultak el a palermói kikötőből, de még nincsen hír arról, hogy a veszélyben levő gőzöst sikerült-e megmenteni. Egy másik olasz gőzös Stromboli magasságában elvesztette kormányát és szintén segítséget kért. Több vontatógőzös sietett a hajó segítségére és sikerült is a gőzöst nyolcvannégy főnyi legénységével együtt

megmenteni.

A Britisch United Presse sebastopoli jelentése szerint, a krimi félsziget partvidékén is óriási vihar tombol, amely a tengeren rengeteg szerencsétlenséget okozott. Péntekre virradó éjjel két parti gőzös süllyedt el és huszonöt matróz a tengerbe veszett. Az orkán szörnyű pusztítást végz a szárazföldön is és a Kaukázusban a nagy szélvihar több falut a föld színéről. Az orkán halálos áldozatainak száma a Kaukázusban eddig kétszáz ember.

Fokozott agitáció kezdődik a tartományi választások előtt

Az ellenzéki blokk zutócai népgyűlése — A németek és a magyar párt agtációját a Bánátban

A görögkeleti ünnepek után, újult erővel indul meg a választási küzdelem a tartományi választásokra. A szubotical ellenzéki pártok január 9-én, vasárnap délelőtt a Lika mozi udvarán levő klubban nagygyűlést tartanak. A gyűlés szónokai: Grol Millán és Pleszkovics Lukács dr. nemzetgyűlési képviselők, Vojnic Hajdu József dr. ügyvéd, Raics Balázs Szent Rókus plébános, Havas Emil dr. ügyvéd, Precsics Miska, a Hrvatske Novine szerkesztője, Ratalovics Mikos dr. ügyvéd, Udicki Szvetozár tanító, a szuboticali demokrata-párt elnöke, Lungulov Radivoj, a szuboticali Pribelevics-párt főtitkára és Lendvay József földbirtokos lesznek.

A szuboticali radikális-párt vasárnap a kerületi szervezetekben és a tanyákon fog gyűléseket tartani.

A horvát parasztpárt szuboticali és szombori szervezete szintén több konferenciát tart. A szubotical horvát parasztpárt december elseje óta Szubotican és a környéken negyvennégy helyi szervezetet létesített.

A délbánati németek szervezkedése

Vrsacról jelentik: A német nemzeti párt és a német radikális párt a vrsaci színházteremben csütörtökön délelőtt impozáns nagygyűlést tartott. A hatal-

mas termet zsúfolásig megtöltötte a közönség. Résztvett a gyűlésen Jovanovics Szvetomir polgármester is, aki a német-radikális paktum érdekében élénk tevékenységet fejtett ki.

A gyűlést Jesensky János, a német parasztszövetség elnöke nyitotta meg. Az első szónok dr. Singer Miklós ügyvéd volt, aki a német nemzeti párt nevében ismertette a közönséggel azokat az okokat, amelyek a pártot arra kényszerítették, hogy a német és a szerb radikális pártokkal állítsanak közös listát. Mielőtt a pártvezetőség döntött, az ellenzéki blokkal is felvettük a tárgyalásokat, amelyek azonban nem jártak eredménnyel. Az országos német párt központi vezetősége a helyi szervezeteket elvileg a külön listával való szereplésre utasította, megengedte azonban, hogy ott, ahol a helyi viszonyok azt követelik, más pártokkal is köthetnek választási megegyezéseket. A vrsaci pártvezetőség a délbácskai pártvezetőséggel együtt úgy határozott, hogy Vrsac városban a radikális-párttal köt választási megegyezést, a vrsaci járásban a Georgievics-féle demokrata listát támogatják minden ellenszolgáltatás nélkül. Belacrka városban külön németpárti listát állítanak, a belacrkvai járásban pedig, ahol csak egy nagyobb német község van, a radikális listát támogatják.

Dr. Kehrer Gyula ügyvéd, a németek jelöltje tartotta meg ezután programbeszédét. Kijelentette, hogy miután őt az összes német polgári pártok együttesen jelölték, egyik párthoz sem fog csatlakozni, hanem mint független német jelölt indul a választási küzdelembe.

Zvölver József bortermelő a német radikális párt részéről beszélt és főként a bortermelőket érdeklő ügyekkel foglalkozott.

Seich József a német nemzeti párt nevében utasította vissza azokat a támadásokat, melyek a párt ellen az ellenzéki blokk legutóbbi népgyűlésén elhangzottak. Kornauer német radikális-párti szőlőtermelő volt az utolsó felszólaló. A német összetartás szükségességét hangoztatta.

Kraft István Vrsacon

Kraft István képviselő, a német parlament klub elnöke vasárnap reggel Vrsacra érkezik, ahol részt fog venni a német pártok népgyűlésén.

A belacrkvai jelölések

Belacrkváról jelentik: Belacrkva város a tartományi választásokon egy képviselőt választ. Erre a helyre a német nemzeti párt dr. Kun Ferenc ügyvédet, a radikálisok dr. Zsitvankovics pártelnököt, a disszidens radikálisok pedig dr. Radosovjevics orvost jelölték.

A bánati magyar párt gyűlése

A bánati magyar párt vasárnap Muzslán tart nagygyűlést, amelynek szónokai dr. Várady Imre és dr. Raics Tósa radikális-párti képviselő lesznek. Egy héttel később Becksereken lesz magyar-párti gyűlés, amelyen a radikális-párt részéről Beslics Nikola fog felszólalni.

Bonyodalom

a noviszadi polgármesterség körül

A volt polgármester megtagadta az átadási jegyzőkönyv aláírását

Noviszadról jelentik: A noviszadi polgármesteri hivatal átadásánál, mint utóbb kiderült, súlyos komplikációk álltak elő és Milovanovics Milován dr. volt polgármester megtagadta az átadásról szóló jegyzőkönyv aláírását.

Az ügy előzményei visszanyulnak arra az időre, amikor a volt polgármester — felmentése előtt — három havi szabadságra ment. Október 17-ikén kezdődött a polgármester szabadsága és Milovanovics Milován elutazása előtt este hét órakor magához kérte Lákics János helyettes polgármestert, akinek bejelentette, hogy másnap megkezdje szabadságát, de nem adta át szabályszerűen helyettesének hivatalát.

Néhány nappal később a helyettes polgármesternek szüksége volt az elnöki iktatóra, hogy néhány bizalmas elnöki ügydarabot beiktasson. Az iktatókönyvet a polgármesteri hivatalban sehol sem találta. Később meglepetéssel értesült arról, hogy az elnöki iktató és más polgármesteri akták Travanj Rankó második aljegyzőnél vannak.

Csütörtökön, amikor a volt polgármester felmentése alkalmából a hivatalátadás megtörtént, Lákics János helyettes polgármester szabályszerűen átvételt jegyzőkönyvet készített, amelybe azt is befoglalta, hogy a polgármester akkor, amikor szabadságra ment, nem adta át a polgármesteri iratokat és, hogy most azokból mintegy hatvan darab elnöki ügydarab hiányzik. Dr. Milovanovics Milován volt polgármester emiatt megtagadta a jegyzőkönyv aláírását és azt kívánta, hogy új jegyzőkönyvet vegyennek fel. Lákics János helyettes polgármester ragaszkodott az eredeti szöveghez és mert a volt polgármester vonatkozott aláírni. Lákics János helyettes polgármester egyoldalú jegyzőkönyvet készített és ezt a történetekről szóló jelentéssel kiegészítve, felterjeszti a belügyminiszterhez és a város kiszélesített tanácsához.

A hivatalátadásnál történt konfliktussal a csütörtökön megrendezett január havi rendes városi közgyűlés fog foglalkozni.

Hármas rablógyilkosság egy fehérmezei községben

Az egyik haldokló áldozat ismerte föl a gyilkost

Székesfehérvárról jelentik: A fehérmezei Adony községben borzalmas rablógyilkosság történt csütörtökön: egy elvetemült révész kétmillió koronáért megölte az adonyi révkorcsmárost, annak feleségét és halálosan megsebesítette a házaspár tizenöt éves kis cselédleányát.

Steirer József huszonhat éves adonyi révész csütörtök hajnalban megjelent Müller Vilmos adonyi révkorcsmáros házában azzal az ürüggyel, hogy meghozta a korpát, amellyel el kellett számolnia. Miután a cukorbajos korcsmáros betegen feküdt az ágyban, az asszony ment fel a révesszel a padlásra, hogy ott elhelyezzék a zsákokat. Alig értek fel a padlásra Steirer a kabátja alá rejtett kalapáccsal két ütést mért az asszony fejére, aki holtan rogyott össze. A gyilkos ezután lement az udvarra és szólt Ács Mária tizenöt éves cselédleánynak, hogy gazdaasszonya rosszul lett a padláson. A kis cseléd erre a padlásra sietett, Steirer utána ment és a leány fejére is két ütést mért kalapáccsal, úgy, hogy a leány eszméletlenül esett össze.

A gyilkos ezután lement a lakásba és az ágyban betegen fekvő gazdának a fejét két hatalmas ütéssel teljesen szétrombolta. A gyilkosság után átkutatva a lakást és magához vette Müllerék kétmillió koronáját, majd visszament a padlásra, hogy meggyőződjék arról, hogy áldozatai meghaltak-e. Ács Mária időközben visszanyerte eszméletét, a gyilkos közeledtével azonban visszafojtotta lélegzetét és még sem mocant, amikor az szivverését figyelte úgy, hogy Steirer azt hitte, hogy a leány is meghalt.

A borzalmas gyilkosságok elkövetése után Steirer hazament, ünneplő ruhába öltözött és a falu uccáján várta a gyilkosság felfedezését. Ez reggel hat órakor történt meg, amikor látva, hogy zörgetésre sem nyitják ki a korcsmát betörték annak ajtaját és az ágyban vérbefagyva megtalálták a korcsmárost. Kutatni kezdtek a két nő után és a kis cselédleánynak a padlásról hallható nyöszörgésére figyelmesek lettek és megtalálták a két szerencsétlen nőt is. Az első percekben senki sem gyanította,

hogy ki követte el a tettet. Nagy néptömeg verődött össze a korcsmáros házában, amely borzadva szemlélte az áldozatokat. A tömegben a lehangosabb maga a gyilkos volt, aki lelőborodva szidta a gyilkost, aki ilyen kegyetlen tette képes. Időközben a kis cselédleány eszméletre tért, rémülten nézett a tömegben ünneplő ruhájában álló Steirer Józsefre, rámutatott és felsikoltott:

— Itt a gyilkos, ez követte el.

A következő percben Ács Mária ismét elvesztette eszméletét, a gyilkos azonban ekkor már megroggyant és bár alibit igyekezett igazolni, ijedt és zavaros válaszokat adott.

A csendőrök nyomban házkutatást tartottak lakásán és megtalálták ott a véres kalapácsot és a Mülleréktől elrabolt pénzt. Ács Mariát életveszélyes állapotban szállították be a székesfehérvári kórházba.

A vakmerő rablógyilkossággal kapcsolatban Steirer ellen más irányban is megkezdtek a vizsgálatot, mert már régebben beszéltek a faluban arról, hogy a révész több gyilkosságot követett el és nemrégien eltűnt egy ember, akit társaságában látták. A hatóságok azt hiszik, hogy Steirer lelkiismeretét több büntető terheli.

Perek lavinája indult meg a tizenegymillió vrsaci bankbukás után

Mi kergette csödbe a Bánát egyik legnagyobb pénzintézetét? Alig van Vrsacon valaki, aki ne vesztette volna el pénzét Két és félmillió dinárt perel vissza a csőd ömög

A belacrkvai törvényszék előtt érdekes perek vannak folyamatban, melyeknek kimenetele elé izgalommal tekint az egész Bánát lakossága. A csödbelutott Vrsaci Szerb Bank és Takarékpénztár R.-T. tömeggondnoka indított megtámadási perket több vrsaci egyesület és kereskedő ellen, akik a csödniítés előtt kivették betéteiket a bankból. A csödtömeg ezen a címen közel két és félmillió dinárt perel vissza, eddig azonban nem sok eredménnyel, mert még minden pert elveszített a csödtömeg.

A bankbukás előzményei

Békeidőben a délvidék egyik legnagyobb és legerősebb pénzintézete volt a Verseci Takarékpénztár R.-T. s a pénzpiacra a legjobb hírnévnek örvendett. Temesvár mellett 500 hold kitért földje, Vrsacon több ingatlana és a vasuti állomás mellett hatalmas raktára volt többek között 7000 liter bor beraktározására berendezve. A háború alatt, mint minden más pénzintézet, nagy hadikölcsön legyűzéseket eszközölt a Verseci Takarékpénztár is. Negyvenmillió korona értékű hadikölcsönkötvényt vásárolt, ami aztán a későbbi időben nagyban hozzájárult a bank tönkremeneteléhez.

Az impérium átvétele után a Verseci Takarékpénztárt is székveszter alá helyezték és hogy ez alól felszabaduljanak, a már megíngott bank, az egyébként sem elég erős alapokon álló Vrsaci Szerb Bankkal fuzionált és Vrsaci Szerb Bank és Takarékpénztár R.-T. cég alatt folytatta működését. Igazgatói pedig Guiszi-

Gusztáv a takarékpénztár és Atanaszjevics Gyóka, a szerb bank régi igazgatói lettek.

Az új bankot már közvetlenül a fuzió után különböző veszteségek érték. A Romániában levő 500 hold birtokot az egyháztörvény alapján kisajátították, a hadikölcsönkötvények elértéktelenedtek és egyéb üzleteiknél is meglehetősen balszerencsével találtak.

Az 1922. és 23-as években állandó nehézségeik voltak, míg 1924 decemberében kénytelen volt a bank hitelezőinek kényszeregyezségi ajánlatot tenni. Ekkor már

15 millió passzívája

volt a pénzintézetnek. Vagyona pedig az akkori gazdasági viszonyok következtében nem volt realizálható. A raktárházat, amit 6 millió dinárra becsültek fel, a tizedértékért sem lehetne áruba bocsájtani.

A kényszeregyezés ekkor létre is jött. A bank hitelezőinek 100 százalékos kvótát ajánlott fel, amit 1927-ig részletekben akartak kamatmentesen visszafizetni.

Azokban a bank kényszeregyezésben vállalt kötelezettségeinek sem tudtak eleget tenni és így a bank 1926 júliusában kénytelen volt a belacrkvai törvényszéknel

csödtöt kérni önmaga ellen.

A csödtöt az okozta, hogy a Szerbia biztosító intézet egy 60.000 dináros követelése miatt végrehajtást kért és fogatatosított a pénzintézet ellen, minek kö-

vetkeztében az igazgatóság kénytelen volt a csödeljárás megnyitását kérni.

Csödtömeggondnoknak dr. Jevrics Szilvákó vrsaci ügyvédet nevezték ki. A csödválasztmány tagjai pedig dr. Openheimer Ármán, dr. Kerp Zsigmond és dr. Singer Miklós vrsaci ügyvédek lettek. A bejelentési határidő alatt

tíz és félmillió dinár követelést jelentettek be.

sokan azonban még a mai napig sem jelentkeztek, mert a környékbeli parasztok nem akarják elhinni, hogy a nagy bank tönkrement. Illetékesek két millióra becsülik a be nem jelentett követeléseket.

Alig van ma Vrsacon és környékén valaki, akit ne érintene kisebb-nagyobb mértékben a bank bukása.

Megidulnak a megtámadási perek

A csödtömeggondnok számos megtámadási pert indított több vrsaci kereskedő és egyesület ellen, kik a csöd előtt vették ki betéteiket a bankból. A csödtörvény 27—29. szakasza alapján indultak meg ezek a perek azon a címen, hogy ezek a többi hitelezők megkárosításával jutottak követeléseikhez. A megtámadási perek kilátástalanok és eddig is már közel egymillió dinár értékű ilyen pert vesztett el a csödtömeg.

A többek között Hauser Károly és Társa cég ellen 800.000, a Postatakarékpénztár ellen 800.000, a Vrsaci Vadvédő és Vadsztrásaság ellen 58.000 dinár összeg erejéig indult meg ilyen per, de beperelték Vrsac várost is.

Hauser Károly és Társa cég már megnyerte a pert, a Vadásztrásasággal szemben pedig ezen a héten egy 28.000 lejes követelés visszafizetése iránti pert vesztett el a csödtömeg.

A legutóbbi tárgyaláson is arra hivatkozott a csödtömeg képviselője, hogy Vrsacon már 1924. és 1925. években köztudomású volt, hogy a bank inzulvens.

Ezzel szemben az alperesek ügyvédjei rámutattak arra, hogy a bank 1924 márciusában saját jószántából nagyobb fizetéseket teljesített, így többek között a Zagrebi Serbske Banknak másfél milliót, a Narodna Banknak pedig egymillió dinárt fizetett ki. A bank főhitelezői egyébként is az igazgatóság tagjai voltak és ezekről nem tételvezhető fel, hogy önmagukat akarták volna megkárosítani.

A sok pernek — mint minden csöduél — elsősorban a hitelezők érzik kárát, mert ebben az esetben is a csödtömeg nagy részét fel fogják emészteni a költségek és a hitelezők a legjobb esetben is csak nagyon alacsony kvótát kapnak.

Ferenczy György

Pirande'lo

(Zord decemberi alkony, fehér háztövekkel az égből, melybarna színekkel, mint az égetett cukor. Egy budapesti szálloda szobája, melynek árva villánya a magányosság, a költőzködés és állandótalanság szorongását kelti. Itt áll Pirandello. Alacsony, szikár. Ruhája gyűrött, de nem lompos. Zuzmarás kecskeszakál. Egészséges sárgás arcbőr, mely szívósságra vall. A két szem két megfeketedett lávadarab, régi tüzek emlékével, biztos nyugalommal. Mozdulatai elevenek, mégsem szelések, vagy hebehurgyk. Tünődés van mögöttük és fájdalom. Semmi bohémosság. Semmi szertartásosság. Végtelenül rokonszenves, ural. Aki belép ide, önkéntelenül meghajlik előtte, tisztelettel szorítja meg vékony kezét. Cigarettaival, kávéval kínál. Körülbelül így beszélgetünk:)

— Tehát a szüleim érdeklik, az őseim? (Rám pillant.) Az édesapám egy fejjel magasabb volt, mint én. Majdnem két méter. Egyszerű ember, hajóbérlő. Öregapámnak huszonnégy gyermeke volt, (ismétl.) huszonnégy, két tucat. Ezek közül az egyik az édesapám. Szóval itt nincs semmi irodalmi nyom.

— Mit jelent ez a név: Pirandello? — Görög név.

— Igen, Szicília a görög templom-rokkokkal.

— Pürosz és angelosz. A tűz hírnöke.

— Az édesanyja? — Régi liguriai családból származik. Rá hasonlítok, ő vagyok. Legalább úgy emlékszem. (Mindig látova. Vele bujdosan lehetne vitatkozni.)

— Ha úgy rémlik, akkor úgy is van. — Anyai nagyapám már Sziciliába került, forradalmár volt, Garibaldi híve, verseket írt 1848-ban.

— Milyenek ezek a versek? — Lázongó, hősi rugaszkodások. — Micsoda élmény teremtette meg az ön költészetét?

— Kölyökkorom óta firkáltam. Mióta az eszemet tudom, az a kettősség foglalkoztatott, mely a mozgás és a forma, az élet és az anyag között van. (Főllobban, ideges taglejtésekkel.) Tudniillik két dolgot ne felejtsem soha: azt, hogy vagyunk és azt, hogy tudjuk is, hogy vagyunk. Ebből keletkezik minden tragédia és komédia. Mert az élet ténye és tudata minden emberben kettéhasad, önálló létre kel. Egyik oldalunkon a vak folyó, a lét, az örökösön változó, bugyburékoló formátlanúság. Jaj lenne, ha elhatalmasodna fölöttünk: ez a semmi lenne. De másik oldalunkon a rideg ész dermedete, a sohasem változó merevség, a forma. Jaj lenne, ha uralmába ejtene bennünket: ez a halál lenne. Mi emberek e soha meg nem álló folyóból keletkeztünk, egy része vagyunk ennek, pusztán a halál rögzít majd meg véglegesen.

— Bocsásson meg: hajdan, mikor kezdte, szintén ily világosna tudta volna ezt megfogalmazni, ily elvont szavakkal?

— Aligha. Akkor még érzékeimmel gondolkodtam, mint most is, mikor írok. Szóval az én bölcselésemet — ha ugyan annak nevezhetjük — tulajdon munkáimból vontam le, később. Magamtól tanultam. Tanárkodtam is. Rómában év-

tizedekig esztétikát tanítottam. (Hirtelenül.) Sokat szenvedtem. (Cigaretta-jának hamuja mellényére pottyant, de nem veszi észre, nem is törli le.)

— Miért? — Mert aki nyitott szemmel jár, az mindig kétszeresen szenved.

— Örül annak, hogy az egész világ önül beszél?

— Csak adni öröm, kapni nem. Ha a dicsőségemet zsebembe tehetném és szétszthatnám ennek-annak, akkor talán örülnék. Így csak forma az egész.

— Pirandelloban hisz. De hisz-e a folytatásában, a pirandellizmusban?

— Főltétlenül. Ez a szemlélet meg nincs kibányászva. Aztán a régi társadalmi kérdések végkép idejüket multák.

— Ibsen.

— Ő is, a többiek is. Akár a tengődő parlamentarizmus, melyet ma senkisémet vehet komolyan. A politika, a pártélet nem érdekelt. De újra vallom, hogy mint gondolkodó, csak fasiszta lehetek. (Egy ajságra mutat.) Nézze, ez a helsingforszi szocialista lap a fasiszmus vértanui közé sorol engem, azt írja, hogy száműzötten bujdosom a »feketeinges rémuralom« elől, mert most véletlenül a világot járrom. Butaság. Ha fasiszmus nem is volna, én lennék az egyetlen fasiszta, az egyéni erőt, a lángész kezdeményező jogát hirdetném a tömeggel szemben. Szükségünk van egy valóság-teremtőre, aki formát ad a formátlanúságnak. Nálunk ez Mussolini. Én az akaratom nem tekintem annak a gonosz, sőtét hatalomnak, mint a német bolcselők. Az akaratom az élet jó leánya. (Ez a párbe-

széd olasz nyelven folyt.) Nem vagyok pesszimista.

— Mult nyáron Rómában, a Floraszállóba előcsarnokában Massimo Bontempellivel a földközítengeri, verőfényes miszticizmusról esegvegtünk. Ugy érzem, hogy önök ketten egyek.

— Lehet.

— Olvas?

— Valaha könyvtárakat faltam föl, de most öregedő ember modjára előveszegetem régi olvasmányaimat. Leopardit. Ariostot. Az őrlőngő Lorántot. (Látja arcomon a csodalkozást.) Igen. Igen. Ő a második, nagy olasz költő. Próbálja meg, olvassa el újra. Tekintsen a betűk mögé.

— Min dolgozik?

— Őt új drámán. (Ő termékeny Szicília és termékeny nagyapa.) Egy regény is dereng a fejemben. Szakadatlanul írok. Csak így jó. Van egy mondásom: »la vita si vive e si scrive«. (Mosolyog.) Az életet nemcsak élni kell, hanem írni is. Ez ad a zürzavarnak formát.

(Ugy társalog, mintha még nem írt volna egy sort sem s meg akarván értetni velem, hogy mért van a világon. Szerény, közvetlen. Megindultan bámulom ezt az öreg, tüzes fejet. Milyen kicsiny egy emberi fej s mit művelt az az erő, mely kipattant belőle. Ő meg Unanimo, ki a hit alkotó rajongásában lelta meg a szüldő pontot, az új latin világosságot jelent. Háromszögű fétszigetének zártságán van benne, tengerek távlatával. Az Etna mellől indult. Tűz és hírnök. Pirandello.)

Kosztolányi Dezső

Anglia készítette elő az olasz-albán szerződést?

Az angol külügyminiszterium cáfolja a francia lapoknak az a híret, hogy Mussolini és Chamberlain liverpooli találkozásának alkalmával felmerült az albán szerződés terve

Érdekes leleplezés az olasz-albán szerződés előzményeiről

Londonból jelentik: Angol politikai körökben nagy feltűnést keltett a párisi lapoknak az a híre, amely szerint az olasz-albán szerződés hátterében tulajdonképpen Anglia áll.

A külügyminiszterium erősen cáfolja a párisi sajtónak azokat a híreit, hogy az angol kormánynak előzetes tudomása volt az olasz-albán barátsági és döntő iróági szerződés megkötéséről.

és hogy a tirannai szerződés terve már Mussolini és Chamberlain liverpooli találkozásának alkalmával felmerült. A külügyminiszterium emellett hangsúlyozza, hogy

Albánia függetlenségét a tirannai szerződés egyáltalában nem érinti.

A szerződés megkötéséről a hivatalos cáfolat szerint az angol kormány csak utólag értesült.

Párisi jelentés szerint a *Matin* ezzel a félhivatalos cáfolattal szemben is fenntartja eredeti értesülését, a mely szerint

Olaszországot Anglia készítette az albán-olasz szerződés megkötésére azzal a titkos szándékkal, hogy megkaparintsa az albán petroléum-területeket a maga számára.

A *Matin* szerint

Anglia állásfoglalását egyrészt az orosz-török közeledés magyarázza,

amely Nagybritannia gyarmatait és petroléum telepeit veszélyezteti, másrészt a francia-német közeledésben viszont kontinentális blokk veszélye fenyegeti Angliát és

a német-francia közeledés politikája egyenesen kényszeríti Angliát, hogy Olaszország szövetségét keresse.

Részletesen foglalkozik ezután a *Matin* azzal, hogy mik voltak a szerződés megkötésének előzményei és erről a következőket írja:

— 1926 július 24-én a következők történtek Tirannában:

Pompeo Aloisi báró tirannai olasz követ meglepetésszerűen felkereste Ahmed Zogu bég albán miniszterelnököt és

ajánlott Albániának egy szerződést, amelyben Olaszország kötelezi magát arra, hogy szűkebb körökben fegyverrel is megvédelmezi Albánia függetlenségét. E szerződés aláírása felélen Olaszország «kéri» Ahmed Zogut, hogy fogadjon el tőle báromezert fegyvert, kétezer uniformist, tíz hegyi üteget, öt száz gépfegyvert és egyéb hadi zereket. Az albán miniszterelnöknek személyi ajándékkul tizenötmillió lírát ajánlott fel az olasz követ.

Ahmed Zogu nem írta alá azonnal a szerződést, hanem O'Reyllu angol követ tanácsát kérte. A követ Londonba telegrafált és London a római nagykövet útján kérdést intézett az olasz kormányhoz. Mindez még Livornó előtt történt és Chamberlain tiltakozott a terv ellen. Róma válaszában kijelentette, hogy a tirannai olasz követ saját kezébe cselekedett.

Augusztusban hirtelen megváltozott Chamberlain fellegása és csakhamar aláírták a szerződést.

Aloisi báró tirannai olasz követ pedig kitüntetését kapott az «egyéni akcióért».

Az olasz-albán tárgyalások a legnagyobb titokban folytak és valóságos rejtély volt az első pillanathban, hogy Ahmed Zogu bég, aki 1924-ben még menedéket talált Jugoszláviában, ilyen könnyen engedett az olasz ajánlatnak. Bizonyos azonban — folytatja a *Matin* — hogy néhány nappal a tirannai szerződés aláírása után külföldi újságírók hozott Rómából a titkos olasz bankjegyekkel voltak a titkos albán miniszterelnöknek adták át. Az is bizonyos, hogy Ahmed Zogu egy közeli hozzátartozója látogatást tett a Banque de Athene tirannai fiókjánál és két és félmillió lírát váltott be dollárra. Ugyanebben az időben az albán kormánynak az albán Nemzeti Banknál levő egész követelése csupán négyszázezer aranyfrankot tett ki.

— Az Albánia fölötti politikai, ka-

tonai és gazdasági patronátus Olaszország részéről nem volna teljes — írja a *Matin* — ha ehhez nem fűződne pénzügyi diktatura is. Mástól ével ezelőtt olasz pénzeszoport *Alberti* Mario pénzmágnás vezetésével egy kölcsönszerződést kötött *Mufit* bég akkori albán pénzügyminiszterrel, amely így szólt: A társaság Albániának ötvenmillió aranyfrankot ad, a melyet negyven éven belül kell amortizálni. Ezért Albánia hetvenegy millió aranyfrankot fizet vissza és hetvenegy millió után hét és fél százalékos kamatot kell fizetnie, úgy hogy a kamat tulajdonképpen tizenhárom és fél százalék. A kölcsönszerződést teljesen titokban kötötték, még *Mufit* miniszter társai sem tudtak róla.

A párisi albán követség a *Matin* cikkével kapcsolatban a következő kommunikét adta ki:

— Az albán követségnek módjában van a legenergikusan cáfolni azokat a fantasztikus kommentárokat, amelyekkel az albán-olasz paktum megkötését kísérik, amelyeket a *New York Herald* közölt és amelyeket egy párisi nagy lap is átvett vezető cikkeiben. Albánia békében él az összes államokkal és független állammá való berendezkedése óta először kötött barátsági és kölcsönös biztonsgági szerződést egy nagyhatalommal, de emellett teljesen megőrizte függetlenségét. Albánia szerencséjének tartja, hogy abba a helybe került, hogy a világbéke megővésének egyik faktorává válhatott.

Az albán kormány mindenképp hasonló szerződést kötött más, különösen szomszédos államokkal is.

A szerződés szövegén kívül, amelyet a nyilvánossággal közöltek, minden más magyarázat tendenciózusnak tekinthető.

Mint Rómából jelentik, a félhivatalos Stefani-ügynökség a *Matin* leleplezésével kapcsolatban a következő közleményt adta ki:

— Egyik külföldi lap megkezdte az olasz-albán szerződés ugynevezett előtörténetének közlését. Felesleges kijelenteni, hogy ez a közlés képzelt mesé, amely híján van minden komoly alapnak.

Angol-orosz konfliktus fenyeget a kínai események miatt

Az angol sajtó az Oroszországgal való diplomáciai összeköttetés megszakítását és a szovjetkövet kiutasítását követeli — Az angolok még nem üritették ki Hankaut — Az idegen negyven angol teagerész k szállták meg — A kanton kormány eltiltotta a kantoniai oroszokat az orosz elleni tüntetésektől

Nyugodtabb a hangulat Hankauban

Londonból jelentik: A *Times* hankai jelentése megállapítja, hogy nem igaz az a hír, hogy az angolok Hankauból biztos helyre vitték az asszonyokat és a gyermekeket és az sem igaz, hogy a kanton kormány erre vonatkozólag felhívást intézett az angol főkonzulhoz. A helyzet ezzel szemben az, hogy

a hankai angol flottaparancsnokság péntek reggel hét óráig tartó partraszállítatta a Jangeekiangon horgonyzó angol hadihajók legénységét azzal az utasítással, hogy a hajókat ismét meg az angol negyedbe.

és váltsák le a negyedet megszállva tartó kínai katonaságot. Az angol flotta parancsnoka pénteken délután négy óráig tanácskozást folytatott a kanton kormány külügyminiszterével, amelynek eredményeképpen

a kínai csapatokat visszavonták a kínai negyedbe.

A kanton kormány külügyminisztere közölte az angol flotta parancsnokával, hogy véleménye szerint újabb angolellenes tüntetésektől nem kell tartani és felesleges az asszonyok és gyermekek elszállítása.

A pénteki nap már nyugodtan telt el Hankauban, mert a kanton kormány plakátokon hívta fel a lakosságot, hogy tartózkodjék az idegenellenes tüntetésekből való részvételtől.

A kanton kormány külügyminisztere péntek délelőtt magához kérte a hankai angol és amerikai kereskedőket, hogy megnyugtassa őket a városban elterjedt rémhírekkel kapcsolatban. A Hankauval szomszédos kis városokban azonban az európai lakosság még tart attól, hogy az angolellenes tüntetések meg fogják ismétlődni.

Az amerikai kormány a keletázsiai flotta parancsnokát, Williams tengerenagyot Sanghalba küldte, hogy tárgyaljon az ottani viszonyokról. A *Times* egyébként vezércikkben is

foglalkozik a hankai eseményekkel és a helyzet haladéktalan tisztázását követeli az angol kormánytól. Az angol diplomatáknak nyílt válaszra kell kényszeríteniük a kanton kormányt — írja a *Times* — és

sürgősen meg kell állapítani, vajjon a kanton kormány tisztára csak kínai nemzeti érdekeket tart-e szem előtt, vagy csupán a moszkvai kormány jétekszere és mindenben szovjetutasításra cselekszik.

Amennyiben a kanton kormány öszintén kijelentené, hogy az idegenek ellen folytatott harcában kizárólag Kína nemzeti érdekei irányítják, úgy meg van a lehetősége annak, hogy az angol kormány tovább folytassa a tárgyalásokat a kantonjakkal.

Anglia nem akarja a kínai nemzeti mozgalmat letörni

és eddig is a legmesszebbmenő előzetes engedelmességet tanúsította a kanton kormány

szemben. Azonban,

ha kiderülne, hogy a kanton kormány csupán a szovjet előőrse, a mely azt a kifejezett utasítást kapta Moszkvától, hogy a világforradalom eszméit terjessze Kínában, úgy további tárgyalásokról nem lehet szó.

A világforradalom ürügye alatt a szovjetkormány mindenképp Nagybritannia ellen harcol és ebben a harcban az angol kormánynak nem szabad gyengeséget mutatnia.

A *Morning Post* a leghatározottabban megállapítja, hogy a kanton kormány mindenben a moszkvai kormány utasítására cselekszik és

a lap felhívja az angol kormányt, hogy szakítsa meg a diplomáciai összeköttetést Oroszországgal és utasítsa ki Anglia területéről a szovjetkövetet

és a szovjet különböző misszióit.

Megválasztották a mágnás főrendeket

Gróf Andrásy Gyula kibukott a felsőházból is

Budapestről jelentik: Heteken át tartó tanácskozások után szombaton lezajlott a főnemesek felsőházi tagválasztása. A választást a főrendház egyik bizottsági termében tartották meg, ahova Wlassics Gyula báró, a közigazgatási bíróság elnöke, akit a kormány a választás vezetésével megbízott, összehívta a választásra jogosult arisztokratákat.

A megjelent mágnások között két szavazólapot osztottak ki, egy kormánypárti és egy ellenzéki. A kormánypárti listát gróf Széchenyi Emil, gróf Széchenyi Bertalan és gróf Zichy János állították össze, az ellenzéki listát pedig Pallavicini György gróf készítette el. A listákat elkészítő mágnásokat elvi szempontok vezették. Zichyiek arra az álláspontra helyezkedtek, hogy exponált ellenzéki poli-

tikus ne kerüljön be a felsőházba, Pallavicini viszont azon az állásponton volt, hogy a főnemesi családok felsőházi tagválasztásának kérdését teljesen politikamentesen kell kezelni és a felsőházi tagok választásánál nem szabad tekintetbe venni, hogy milyen pártállásuk az egyes jelöltek.

Wlassics Gyula báró féltékenkedőkor nyitotta meg az értekezletet, felolvasta a felsőházi törvénynek a szavazás technikájára vonatkozó rendelkezéseit és közölte, hogy a választást délután négy órakor lezárja és ezután kerül sor a szavazatok összeszámlálására és a póttagok megválasztására. Ezután megalakult a szavazatszám-bizottság, amelynek Wlassics Gyula bárón kívül a közigazgatási bíróság három bírja lett a mag-

„Tisza Pista adjon földet“

Országos egyesületbe tömörülnek a jugoszláviai optánsok

Szentáról jelentik: Érdekes egyesület alakult szerb karácsony másodnapján. A Magyarországból, Romániából és Ausztriából Jugoszlávia javára optált és ideköltözött szerb állampolgárok érdekeik védelmére országos egyesületet alapítottak. Az új egyesület alakuló közgyűlését szombaton délutánra hívták Veliskovics optáns vendéglőjébe, amelynek helyiségeit teljesen megtöltötték a megjelent optáltak, akik még családtagjaikat is magukkal hozták az alakuló közgyűlésre. A gyűlés izgalmas lefolyású volt, mert bár a jelenlevők között teljes volt az egyetértés, az optáltak szinte versenyeztek, hogy melyik tud több és súlyosabb sérelmet felsorolni. A gyűlést Gyorgyevics Ljubomir vezette, aki karácsony napja alkalmából egyetértést és békességet kívánt az optánsok számára. Ilijanovic Szávó ismertette a megalakítandó egyesület céljait és többek között a következőket mondotta:

— Mi szerbek, akik Magyarországon, Romániában és Ausztriában élünk, megtartottuk faji sajátosságainkat és megőriztük szerb öntudatunkat. Akkor is átjöttünk volna szerb testvéreinkhez, ha nem ígérték volna semmit, de 1918 óta azokhoz a szerbekhez, akik olyan szerb vidékeken éltek, melyek a trianoni békeszerződés értelmében nem jutottak Jugoszláviához, az állandó üzenetek jöttek, hogy hagyjunk ott mindent, jöjünk ide, kapunk földet. Mikor ezeknek az ígéreteknek hittünk és átjöt-

tünk, egyik sérelem a másik után ért. Ez nem az ország hibája, hanem a hivatalnokoké, akik kigunyolják az optánsokat.

A szónok beszédét itt az egyik optáns félbeszakította és elmondta, hogy mikor 1924-ben az agrárminisztériumban kérte, hogy utalják ki már neki a parcelláját, a referens a következőket mondotta:

— Menj vissza Magyarországra, kérd Tisza Istvántól!

A többiek hasonló esetek százait mondták el. Végre elfogadták az alapszabályokat és kimondták, hogy az országos optáns egyesület megalakul és elnökké Gyorgyevics Ljubomirt választották meg. Választottak ezenkívül hat diszelnököt is és pedig Dimics Alekszander noviszadi törvényszéki elnököt, Ignatijevics noviszadi törvényszéki bírót, dr. Rajilovic Milos és dr. Pakaski Brankó szubotici, dr. Krecsarovic szombori ügyvédek és dr. Beleslin Brankó szentai orvost. Az országos optáns egyesület céljai közé felvette többek között azt, hogy a macedóniai és délszerbiai megműveletlen földterületeket művelés alá vonassa, mert ezen az uton remélik, hogy azoknak a szerbeknek, akik Jugoszlávia javára optáltak ugyan, de még nem költöztek át, földet lehet juttatni.

A gyűlés szónokai megállapították ugyanis, hogy ezek az optáltak nem jönnek át jugoszláviába, mert okulnak az átköltözöttek keserves csalódásaiból.

Czigler-front alakult a dollármilliók elhódítására

Az amerikai örökség egyetlen aspiránsa sem tudja bizonyítani a rokonságot

A Czigler-féle milliós örökség híre az egész országban óriási szenzációt keltett és két nap leforgása alatt tetemesen megnövekedett a jogigénylők száma. Czigler Gyulán, Steinitz Károlynén és özvegy Nemes Kálmánnén kívül újabban igényt tart az örökségre Thiring Kálmán becskerekai kömives és Czigler Ferenc szabómester is, sőt már olyanok is jelentkeztek, akiknek egy százéves előtt elhalt ősük neve hasonlított a Czigler névhez. Az új aspiránsok között vannak: özv. Lecker Ferencné, özv. Rotlier Józsefné, özv. Bornhauer Ferencné, Paul Tamás cipészmeister, Weiterschan Mihály földbirtokos, Héber Veronika magánzó becskerekai lakosok, Steinhart Ferenc szerbeleméri gazdálkodó, továbbá három budapesti lakos: özv. Glatz Ottmárné, Marsall Károlyné, Marsall egyetemespárti képviselő felesége, Hirschfeld Lászlóné, akik régebben becskerekai lakosok voltak. Ezek megbíztak egy becskerekai ügyvédet jogi képviselőkkel és együttesen veszik fel a küzdelmet a milliókért. Az új aspiránsok ugyanis egymásközött viselik az okmányok beszerzésének költségeit és az örökös, aki leghamarabb bebizonyítja, hogy Czigler-családból származik, a többieknek illő jutalommal együtt visszafizeti a költségeket.

A Bácsmegeyi Napló zagrebi szerkesztője érdeklődött dr. Mogan Julijo zagrebi ügyvéd, egyetemi magántanárnál, aki az örökség ügyében Steinitz Károlynét, született Czigler Katalint képviseli.

Dr. Mogan Julijo elmondotta, hogy annakidején, mint Steinitzné jogi képviselője, bejelentette igényét az örökségre, mivel az Amerikában elhunyt Czigler Vilmos fia Steinitzné nagybátyjának, aki több évtizeddel ezelőtt Szlovákiából Amerikába vándorolt.

— Most arról van szó — mondotta dr. Mogan Julijo — hogy kikutassuk, hogy a sok Czigler család közül, melyik a jogos örökös az amerikai Cziglernek. A rokonsági köteleket eddig egyetlen egy

Cziglernek sem sikerült kimutatnia, még az sem bizonyosodott be, hogy az amerikai milliós Czigler Erdélyből, Vajdaságból, vagy Csehszlovákiából vándorolt-e ki. Az ügy tisztázása sok, nagyon sok időt vehet igénybe — de a dolog nem reménytelen.

Kérdést intéztünk a zagrebi kivándorlási iroda főbb tisztviselőjéhez, aki az aktákat Szubotícára küldte. Az iroda vezetője munkatársunk előtt kijelentette, hogy nem csodálkozna, ha a jugoszláviai Cziglerek közül egyik sem kapná meg az örökséget.

— A Czigler név — mondotta a kivándorlási iroda főtisztviselője — nemcsak a vidékeken nagyon elterjedt. Természetes, hogy az összes Cziglerek harcba mennek a milliókért nemcsak itt, de egész Európában.

A Czigler-család eredetére nézve sikerült megtudni a következőket: Két Cziglertől maradt fenn az óriási vagyoni: Czigler Vilmostól és atyjától. Czigler Vilmos atyja, aki 1905-ben halt meg, tizenötmillió dinárt kitevő vagyont hagyott fiára. Czigler Vilmos ezt az összeget évek során fantasztikusan megnövelte. Czigler Vilmos haláláról nincsenek pontos adatok, két-három év előtt halt meg, de elhalálozásának helyét nem tudják, végrendeletet nem hagyott hátra és mivel sem gyermekei, sem hozzátartozói nem voltak, a milliós vagyont az öröklő, aki minden kétséget kizáróan bebizonyítja, hogy Czigler Vilmosnak rokona.

— Ez az egész örökösödési per — mondotta a főtisztviselő — olyan homályos és olyan kockázatos, hogy akinek nincs hozzá anyagi ereje, meg se kísérelje.

A szubotici város házára érkezett okmányokra vonatkozólag elmondotta, hogy nem jelentik azt, hogy Czigler Gyula az örökös, csupán felszólítják, hogy szerezze be okmányait. Ilyen felszólítást az összes aspiránsoknak küldtek az amerikai hatóságok.

Halló Amerika!

A London-newyorki drótnélküli közvetlen telefonkapcsolás premierje

Londonból jelentik: A London—newyorki drótnélküli közvetlen telefonforgalom első napja a teljes siker jegyében folyt le. Csütörtök délután öt órakor folyt le az első sajtóbeszélgetés London és Newyork közt. Az első hírt egy newyorki sajtótügygynökség továbbította Londonba a prohibíciós rendőrség aznap működéséről. A londoni lapok megállapítják, hogy az amerikai közvetlen telefonkapcsolás premierjének üzleti szempontból is rendkívül sikere volt, mert az első nap óriási exportüzleteket bonyolítottak le Newyork és London között.

A második nap azonban már nem volt ilyen szerencsés. Pénteken ugyanis a légköri zavarok lehetlenné tették a szikratelefonon való érintkezést.

Miss Jugoszlávia

Zagrebból jelentik: A nemzetközi filmszépességverseny berlini zsűrije három jugoszláviai szépség közül Vidacsics Stefica zagrebi leányt választotta meg Miss Jugoszláviának. A megválasztott filmszépességet nemsokára Berlinbe utazik, ahol február elején szűkebb választás lesz a tíz állam legszebb leányai közül és egyikük hat hónapi, a többi pedig két-két hónapi szerződést kap a Paramount filmársasághoz. Abból, hogy a kiválasztott filmszépességek áthajózzanak az Océanon, egyelőre valószínűleg semmi sem lesz, mert a Paramount filmtársaság a legközelebbi időben Berlinben fiók vállalatot szándékozik létesíteni és a kezdő filmszépességek itt fognak működni.

Ha a kiválasztottak a hathónapos illetve kéthónapos szerződés után beválnak, semmi akadálya sem lesz annak, hogy híres moziarokká legyenek. Miss Jugoszlávia: Vidacsics Stefica mindössze tizenhét éves, árvaleány. Anyjának a zagrebi Jurisics-uccában kis csemege üzlete volt, de az özvegyasszony anyagi zavarai miatt a múlt évben öngyilkosságot követett el.

PESTIDOLGOK

Női kalap...

A költőt nagy csapás érte. A felesége feltűnően szép asszony, aki régi völegényével összekülönbözve, dacból lett a rendetlen külsejű, gyámoltalan poéta felesége, közben kibékült a régivel és szó nélkül otthagya az urát, a költőt. Az igazi okról, persze, bár az egész város rebesgette, a költő mit se tudott. Ő csak annyit tudott, hogy elhagyta az Asszony, hogy ő most már belefekhetik a sirba, mindennek vége...

Pélig öntudatlanul kóborolt az uccán, amikor régi földbirtokos barátjával találkozott. Persze, azonnal megeredt a könny- és szóáradat. A földbirtokos meleg részvétellel hallgatta, majd rendbehozta a költő hasán az eggyel feljebb gombolt télikabátot. Így mentek egy darabon.

Egy kirakat előtt a költő hirtelen megtorpant és odamutatott egy csinos, divatos női kalapra:

— Miért is nincs most nékem pénzem! Rőgtön megvenném ezt a kalapot... — sóhajtotta vágyakozva, siránkozva...

— Minek?!... — kérdezte csodálkozva a földbirtokos.

— Neki!... Legutóbb, mielőtt még elment tőlem, erre jártunk és pont ezt a kalapot kívánta... Nem tudtam neki, szegénynek, megvenni... Ő, ha most megvehetném, hazavihetném... Legutóbb ez volna belőle... emlék...

A földbirtokos kölcsönadta a pénzt. A költő hazavitte a kalapot, amely így gyorsabban fog tönkremenni, otthon a szekrényben, a csókoktól, a könnyektől, mintha a leggondatalanabb asszony egy évig viselné...

Somlyó Zoltán

nások ezután megkezdtek a szavazást, a melynek az volt az eredménye, hogy a hivatalos lista győzött azzal a szenzációs meglepetéssel azonban, hogy Andrassy Gyula gróf kibukott a felsőházból. Andrassy Gyula mind a két listán szerepelt, azonban a szavazók kihúzták a nevét és helyébe Andrassy Géza grófit írták be, akit meg is választottak. A következő harmincegy felsőházi tagot választották meg:

Batthyányi-Srattmann László herceg grófok: Almásy Dénes, Andrassy Gyula, Batthyányi Lajos, Batthyányi Pál Cziráky József, Edelsheim-Gyulai Lipót, Erdődy Sándor, idős Eszterházy László, idős Eszterházy Pál, Festetics Vilmos, Hadik Barkóczy Endre, Hadik János, Hunyady József, Edelsheim-Gyulai Lipót, Erdődy Károly, Majláth Géza, Semsey László, Somsich László, Szapáry György, Szécsényi Bertalan, Széchenyi Aladár, Sirmay Sándor, idős Telegy József, Tisza Lajos, Vay Tibor, Wenckheim László, Zelenka Zselenszky József, Zichy Aladár, Zichy Géza Lipót, bárók: Fiath Pál, Harkányi János, Jeszenszky Sándor, Kende Sándor, Kende Zsigmond, Prónay Dezső, Vécsesi Miklós. Ezenkívül még 38 póttagot választottak a főnemeseik.

A budapesti kereskedelmi és iparkamarában is szombaton ejtették meg a felsőházi tagválasztásokat és Pálly Dánielt, Stettina Jenőt, Belatini Arthurt, Székács Antal, Chorin Ferencet, Fellner Henriket és hat póttagot választottak meg felsőházi tagokul.

Az ügyvédi kamarák elektorai is szombaton délután négy órakor választották meg az ügyvédi kamarák által a felsőházba küldendő két tagot, Papp József dr. a budapesti ügyvédi kamara és Szuly János dr. a pécsi ügyvédi kamara elnökének személyében.

Debrecen városa szombaton választotta meg a felsőházba küldendő tagját szentpéteri Kun Béla egyetemi tanárt, Hajdumegyét pedig Rácz István nyugalmazott főispánt.

Vasárnap választja meg főrendiházba küldendő tagjait az orvosszövetség, hétfőn pedig Borsod, Gömör, Abauj, Zemplén és Hevesmegyék, valamint Pécs városa.

Uj tanács-beosztás a becskerekai törvényszéken

A becskerekai törvényszék ügybeosztását az 1927. évre a következőképpen állapították meg. Elsőfoku polgári tanács elnöke: dr. Jovanovic Bogdán törvényszéki elnök, elnökhelyettes: dr. Balla Emil, tagok: Pavlovics Vojszláv, Mijatovics Szilvko, Markovics Borivoj, Trifunac Bozsidar. Polgári felebezési tanács elnöke: dr. Jovanovic Bogdán, elnökhelyettes: dr. Balla Emil, tagok: Trifunac Bozsidar, Markovics Borivoj, Draskovics Milán. Tárgyalási napok kedden és szombaton. Előadók: dr. Jovanovic Bogdán és Draskovics Milán, polgári felfolyamodási előadó: dr. Balla Emil, telekkönyvi felfolyamodási előadó: dr. Jovanovic Bogdán. Váloperek tanácsának elnöke: dr. Jovanovic Bogdán, tanácsstagok: Pavlovics Vojszláv és Mijatovics Szilvko, helyettes tag: Markovics Borivoj. Tárgyalás minden csütörtökön. Büntetőtanács elnöke: Bunics Ivó, tanácsstagok: Maszlovski Vladimir, Trifunac Bozsidar, helyettes: dr. Balla Emil. Tárgyalások minden hétfőn, csütörtökön és szombaton. Felebbviteli büntetőtanács elnöke: dr. Jovanovic Bogdán, helyettese: Bunics Ivó, tanácsstagok: Maszlovski Vladimir, Trifunac Bozsidar. Tárgyalás minden szerdán. A vádtanács elnöke: dr. Jovanovic Bogdán, helyettese: Bunics Ivó, tagjai: dr. Balla Emil, Mijatovics Szilvko. Tárgyalás minden szerdán. Fiatalkoruak tanácsának elnöke: dr. Jovanovic Bogdán, tagok: Bunics Ivó és Markovics Borivoj. Fiatalkoruak bíróját: Draskovics Milán. A fegyelmi közjegyzői és a törvényszéki minősítőtanácsok elnöke: dr. Jovanovic Bogdán. Sajtóüggyek referense: Mijatovics Szilvko, kereskedelmi penkivül ügyek előadója: Pavlovics Vojszláv, csődüggyek előadója: dr. Balla Emil, vizsgálóbíró: Rejovics Velimir, helyettese: Trifunac Bozsidar.

HIREK

Vu-Va hercegnő

— Hölgyeim és uraim — kezdte a szmokingos felolvasó — én éveken át tanulmányoztam az emberevők életmódját, szokásait és multját. És ha körülnézek azon a diszes hölgykorszoron, amely jelenlétével megitzel, a szép és veszedelmes szemek keresztüzében hiába keresek olyan lobogó, olyan félelmetes szép szemet, amilyennel Vu-Va hercegnő dícekedhetett.

Vu-Va hercegnő nem lakott diszes palotában, hanem egyszerű nádviskóban egy maláji szigeten, amely minden ember közeledéstől távol ősi vadságában és egyszerűségében élte szinte paradicsomi életét.

Vu-Va hercegnő, mint igen sok maláji nő, még európai fogalmak szerint is szép volt. Szabályos vonásai, arányos testalkata, kis keze, lába és főként felejthetetlenül szép szeme a sziget legcsodásabb kincsévé tették.

Már születésekor megjósolták a sziget varázslói, hogy Vu-Va hercegnő uralodni fog a sziget népén. A jóslat beteljesült. Tizenhét éves korában Vu-Va volt a sziget koronázatlan királynője. Nem volt akarata, amely ellene mert volna szegülni. A szigeten nem történhetett semmi Vu-Va akarata nélkül.

És a legcsodálatosabb az volt a dologban, hogy Vu-Va a korlátlan hatalmát anélkül érte el, hogy valaha is férfit közelebb engedett volna magához. Sokan voltak szerelmesek belé, de ő egyiknek se kedvezett, mindenkit csak hitegetett és így tudta megtartani kezében a sziget jogarát.

Mikor a hercegnőt először láttam, hatalmas pálmafa árnyékában osztott igazságot. Szép, olajbarna bőre tetoválva volt szép, színes, igazán művészi rajzokkal. Csuklóján és bokáin emberi faragott csontokból és csontocskákból csörgő ékszereket viselt. Nyakán többsoros gyöngyfüzért hordott, a fűzér minden szeme valóságos emberi szem volt, légyőzött és megevett ellenségek szeméi, amelyeket a benszülöttek csodálatos ügyességgel tudnak preparálni és konzerválni.

Vu-Va igazságosan és kegyetlenül ítélkezett. Néhány rövid szóval, amely dallamosan esengett ajkáról, emberek sorsa, élete fölött döntött. Ha valakire kimondta a halálos ítéletet, ezellen nem volt föllebezés. Az elítéltet megmarkolta két természetes legény és vitték hátra a varázslóhoz, akik közül az egyik szíven szúrta az elítéltet, a másik pedig edénnyel fogta föl a vért. Az áldozat aztán a szakácsok kezébe került, akik székén paprikást főztek belőle.

Vu-Va hercegnő alapjában véve nem volt vad. Emberhúsból sose evett. Többször benszülte azoknak a fácánoknak a húsát, akik a szigeten bőségesen és vadon éltek. Még a halakat is jobban szerette, mint a húsokat a tengerből fogtak ki.

Vu-Va hercegnő szelíd és ábrándos lény volt. Az énekesmadarak dala elhűvöltette a szíve, és ábrándozni és szíve, mint a madáré, tele volt gyöngédséggel és szelíd vágyakozással. Csak a halat szerette ritkán, kegyetlenül, hozzá nem értően, és így érte el huszonnyolc éves korában a teljes csontelenséget. Már csak a halat így fogja ledni egész szigete.

Vu-Va hercegnő huszonnegyedik születésnapján egy európai hajó érkezett a szigetre. Ezen a hajón jöttem én is. A kapitány a sziget tengeri farkas, ellensége volt minden asszonynak. El akarta fogtatni Vu-Va hercegnőt és a szigetet az angolok birtokába venni. De Primose hadnagy, aki látta Vu-Vát, szót emelt a hercegnő érdekében. Primose magára vállalta, hogy a hercegnőnél kieszközölje, hogy az emberevés gyalázatos szokásával fölhagyjanak a benszülöttek és békés utat adják át a szigetet az angoloknak. Primose hadnagy a feladatát kiváló diplomáciai ügyességgel oldotta meg. Vu-Va hercegnő kijelentette, hogy kész békésen átadni a hatalmat az angoloknak. Népe nem fog ellenállást tanusítani. Így

is történt. Vu-Va akarata előtt meghódolt a sziget népe.

Nagy népgyűlést tartottak a benszülöttek. Ezen a népgyűlésen kihirdették a szigeti varázslók, hogy ezentúl nem szabad embert áldozni a bosszus isteneknek. Az istenek az emberáldozatot csak azzal a feltétellel engedik el, hogy Vu-Va hercegnőt föl kell áldozni a fehér istennek. Primose hadnagnak. Ebbe a nép bele is nyugodott.

Primose természetesen nem ette meg a hercegnőt. Megtartotta magának. És így jutott Vu-Va hercegnő huszonnegyedik korában szerelemhez.

Szini Gyula

*

— **Mária királyné születésnapja.** Vasárnap, január 9-ikén van Mária királyné születésnapja, amelyet az egész országban megünnepelnek. A templomokban ünnepi istentiszteletet tartanak. Beogradban a királyi udvarnál a látogatókönyvbe mindazok beírhatják nevüket, akik jókívánságokat akarják tolmácsolni Mária királyné születésnapja alkalmából. Este udvari bál lesz, amelyre nyolcszáz meghívót küldtek szét. A királyné születésnapja alkalmából Szubotican vasárnap este fél 10 órai kezdettel fényes bálát rendeznek a város háza dísztermében. A bálra, amelynek dr. Sztipics Károly főispán a védnöke, már szétküldték a meghívókat. Az előkészületekből következőleg megállapítható, hogy a Mária királyné-bál az idei szubotici bál szezón legfényesebb estéje lesz.

— **Mária királyné audienciára hívta meg Gyorgyevics Dragoszláv polgármester nejét.** Az udvari minisztérium szombaton délelőtt távirati értesítést küldött Gyorgyevics Dragoszlávnak, amelyben az udvari miniszter arról értesíti a polgármester nejét, hogy Őfelsége Mária királyné vasárnap délelőtt tíz órára audienciára hívta meg Gyorgyevics Dragoszlávné szombaton délután négy órakor a Szimplon expresszel Beogradba utazott és magával vitte azt a diszes bunyevác nemzeti öltözetet, amelyet a szubotici bunyevác hölgyek készítettek a királyné számára.

— **Meghalt a francia becsületrend legrégibb lovagja.** Párisból jelentik: La Flecheben a napokban meghalt Jean Roimarnier nyugalmazott polgármester, aki azzal tette magát nevezetessé, hogy ő volt a francia becsületrend legrégibb lovagja. A századik esztendeje felé közeledett már, amikor hirtelen támadt betegség véget vetett hosszú életének. Részt vett a krími hadjáratban és hősiességéért megkapta a katonai érdmet, később pedig a becsületrendet is. Még agastyán korában is katonás testtartással gyalogolt órák hosszán az egyik faluból a másikba, hogy üdvözölje ott lakó hozzátartozóit.

— **Öt vaskos kötetet tesz ki a frankpör elítélési érdekében szerkesztett kegyelmi kérvény.** Budapestről jelentik: A frankpörben a törvényszék pénteken hirdette ki a vádlottak előtt a kuria döntését és ezzel a frankpör bírói uton végleg befejezést nyert. A Társadalmi Egyesületek Szövetsége, amely már hónapok óta gyűjti a frankpör elítélési érdekében benyújtandó kegyelmi kérvényre az aláírásokat, munkájával már elkészült és most a bírói eljárás teljes befejezése után a kegyelmi kérvényt, amelyen több mint háromszázezer aláírás gyűlt össze, öt vaskos kötetbe foglalva hétfőn délután nyújtja át Horváth kormányzóknak.

— **Tisztújítás a moholi zsidó hitközségben.** Pénteken délután tartotta tisztújító közgyűlést a moholi zsidó hitközség. A közgyűlés elnökké választotta Schwartz Ignácot, alelnökké dr. Hám Gyulát.

— **Varsóban elfogtak két nemzetközi betörőt.** Varsóból jelentik: Petrovic közeliében a lengyel-csehszlovák határon a rendőrség elfogta a két hírhedt nemzetközi betörőt, Sefesiket és Danielevszkit abban a pillanatban, amikor Csehszlovákiába akartak szökni. Megmotozásuknál több mint 100.000 zlotyot találtak náluk. A rendőrség azt hiszi, hogy Sefesik volt a vezére annak a rablóbandának, amely néhány hét előtt betörést kísérelt meg a varsói Discompte bankba.

— **Jelentkezett Budapesten a vörösorség eltűntnek hitt volt parancsnoka.** Budapestről jelentik: Néhány nappal ezelőtt — mint a Bácsmegeyi Napló is jelentette — az a hír terjedt el Budapesten, hogy Vajda Zoltán dr. ügyvéd, aki a kommuna alatt a budapesti vörösorség parancsnoka volt és akit a proletárdiktatura bukása után előbb tizévi fegyházra ítélték, majd felmentettek és rehabilitáltak, nagy adósságok hátrahagyására és klienseinek pénzével való el nem számolás után eltűnt Budapestről. Vajda Zoltán dr. szombaton Budapestre érkezett és jelentkezett a rendőrségen, ahol bemutatatta utlevelét, amely szerint december 29-én Szlovénzkóba utazott és onnan ma érkezett vissza. A már többször meghurcolt ügyvéd a rendőrségen előadta, hogy távollétében meglepetéssel értesült arról a feltevésről, hogy megszökött, amire nincs semmi oka. Vajda dr. a szökésével kapcsolatban elterjedt híreket ellenségei aknamunkájának tekintti.

— **Ribarzs Ottokár haldoklik.** Beogradból jelentik: Ribarzs Ottokár dr. meghatalmazott miniszter, külügyminiszteri osztályfőnök betegsége válságosra fordult. Ribarzs néhány nappal ezelőtt tüdőgyulladásban megbetegedett, amihez újabban vérmérgezés is járult. A krízis már két nap óta tart és a katasztrófa minden pillanatban várható.

— **Bécsben öngyilkos lett egy jugoszláviai szeszgyár volt tulajdonosa.** Bécsből jelentik: Ernszt Oszwald, egy nemrégiben még dúsgazdag szeszgyáros harminchárom éves fia szombatra virradó éjjel egy autótaxiban agyonlőtte magát. Az Ernszt-család a háboru előtt többszörös milliomos volt. Az öreg Ernsztnak több szesz- és élesztőgyára volt Bécs mellett, Temes-megyében, Trencsénben és Maribor közelében. Az öreg Ernszt halála után két fia, Oszwald és Arthur vették át a csehszlovákiai és ausztriai gyárat, a jugoszláviai legnagyobb gyárat pedig nagybátyjuk irányította. Ernszték nem tudtak megküzdeni a háboru utáni gazdasági viszonyokkal és néhány évvel ezelőtt valamennyi gyáruk hetvenkétéves nagybátyjuk kezébe került. Ernszt Oszwald, aki már tizenöt éve mindkét lábán bálna, ettől az időtől kezdve nem tudott elhelyezkedni és csak abból élt, amit néha nagybátyjától kapott. Elkeseredésében buskomor lett és most a halálba menekült.

— **Nyolc napig eszméletlenül.** Megírta a Bácsmegeyi Napló, hogy december hó 28-ikán Szentán az uccán összeesett egy Konecz Ferenc nevű földműves, akit beszállítottak a szentál kórházba. Konecz nyolc napon át feküdt a kórházban eszméletlenül, éden szomjan. Szombaton délután anélkül hogy eszméletét egy pillanatra is visszanyerte volna meghalt.

— **A francia jobboldali lapok vájjai Painlevé hadügyminiszter ellen.** Párisból jelentik: Kinos feltűnést keltett egyes jobboldali lapok támadása Painlevé hadügyminiszter ellen, akit azzal vádolnak, hogy egy Rosenthal nevű nagytőkésnek a becsületrend nagykeresztjét eszközölte ki, aminek ellenében Rosenthal egymillió frankot fizetett a radikális-szocialista párt választási kasszájába. Painlevé egy nyilatkozatában jelzi, hogy részletesen válaszolni fog a vádakra, amelyekben a legközelebbi szenátusi választások befolyását látja.

— **Személyi változások a szombori pénzügyigazgatóságánál.** Szomborból jelentik: A pénzügyminiszter Markati Lyubomirt, a szombori mesna kontrola főnökhelyettesét a szombori pénzügyigazgatóságához ellenőrnek nevezte ki. Vikár Milán pénzügyigazgatósági ellenőrt negyvenéves szolgálat után nyugdíjazták. Todorovics Milán beogradi és Rađics Dragan sabáci pénzügyigazgatósági ellenőröket Szomborba helyezte át.

— **Halálozás.** Vrsacról jelentik: Schwartz Gyula vrsaci sipőkereskedő szerdán reggel Beogradban az egyik szanatóriumban rövid szenvedés után meghalt. Tetemeit hazaszállították és pénteken temették el Vrsacon. Halála városzerte nagy részvétet keltett.

— **Öt halálos áldozata van a bélyegyűjtésnek.** Port Fuadból jelentik: Pénteken érkezett Fuad király, hogy felavassa a Szezi-csatorna beáratánál fekvő Port Faud új várost. A felavatási ünnepségekre a posta új bélyegeket bocsátott ki, amelyek csak két napig lesznek érvényben. A kora hajnal órákban már hatalmas tömegek tanyáztak a főposta előtt és mikor reggel a hivatalt megnyitották, óriási tolongás keletkezett. Mindenki a bélyegekhez akart jutni. A tolongásban és a verekedés közben negyven ember sebesült meg, ezek közül ötven még a helyszínen meghaltak. Katonaság vonult ki, azonban még így is hosszú ideig tartott, míg a főpostán sikerült rendet teremteni. Különben öt perccel a bélyegek forgalombahozatala után azok már egy szálíg elkelték és délben a fél egyiptomi font értékű sorozat ára már 15 és 18 font között változott.

— **Dr. Szabó Juci Beogradban.** Beogradból jelentik: A baranyai menekültek kulturbizottságának rendezésében a szubotici mükedvelők péntek este Beogradban előadták Fodor László világhírű vigjátékát Dr. Szabó Jucit. Az előadás a Takovo nagytermében folyt le, melyet zsufolásig megtöltött Beograd magyarsága. A kitűnő mükedvelők valamennyien nagyszerű alakítást nyújtottak, főleg Reiter Ilonka, aki a főszerepet játszotta komoly művészzel. A minden tekintetben sikerült előadást táncmulatság követte.

— **Briand megszakítja üdülési szabadságát.** Párisból jelentik: A Temps jelentése szerint Briand külügyminiszter megszakította üdülési szabadságát és elhagyta Cannert, ahol mindössze három napig tartózkodott. Briand vasárnap reggel érkezik Párisba.

— **A Rókusi elemi iskolába költözött át a tanonciskola.** A szubotici iparos és kereskedelmi tanonciskola január 10-én az ugynevezett Kakas-iskolából, ahol jelenleg a Kereskedelmi Akadémia osztályai vannak, a Szent Rókusi elemi iskola épületébe költözik. A költözködés ideje alatt, amely valószínűleg egy héttig tart, szünetelnek az előadások és ezért a tanonciskola csak január 17-én kezdheti meg működését. Az igazgatóság figyelmezteti a tanonctartó kereskedőket és iparosokat, hogy tanoncaikat pontosan küldjék az előadásokra.

— **Orvosi hír.** Dr. Székely Imre szülész, nőgyógyász, operatőr hazaérkezett. Rendel 9—10-ig és 3—4. Telefon 555.

— **Öngyilkosságot követett el egy rigicai asszony.** Szomborból jelentik: A rigicai csendőrség szombaton jelentést tett a szombori főszolgabírósnak, hogy pénteken este Drakulics Drága hatvanöt éves rigicai asszony öngyilkossági szándékból a kutba ugrott s ott halálát lelta. Az öngyilkosságot csak szombaton reggel vették észre. A főszolgabíró hivatalt értesítette az ügyészséget, ahonnan szombaton kiszálltak a helyszínre. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— **Öngyilkosság a bubirizura miatt.** Londonból jelentik: Miss Galloway, egy negyvenöt éves nyelvemesternő, felakasztotta magát. Hátrahagyott levelében azt írja, hogy az az örült gondolata támadt, hogy levágatja a haját és bubirizurát fog viselni. Attól fogva mindenkinek az arcáról gunyolódást vélt leolvasni az ő rövid haja miatt és ez a lelki depresszió kergette a halálba. Ugyanilyen eset történt a bubidivat kezdetén Londonban. Egy pamutszövőgyár fiatal munkásnője levágatta a haját és mert kinevették, öngyilkos lett.

— **Halálozás.** Beeskerekéről jelentik: Sulyos gyász érte a bánati magyar pártot. Strass Béla, a párt titkára csütörtökön éjjel ötvenhat éves korában meghalt. Strass husz éves át volt Beeskerek város főjegyzője. Az utóbbi években betegeskedett és betegsége a napokban oly súlyossá vált, hogy hozzátartozói felakarták szállítani Budapestre. Az utat azonban már nem bírta ki. A vonaton, Szeged és Budapest között, meghalt.

— **Január 25-ig nem működik az állami adóhivatal.** Az állami adóhivatalok vezérigazgatósága január 5-én kelt rendeletében utasította az állami adóhivatalokat, hogy működésüket január 25-ig szüntessék be. Ez idő alatt szünetelnek az adóügyi tárgyalások.

— **Kultúrest a Népkörben.** A szubotica-i Népkör kulturbizottsága január hó 15-én, szombaton este nyolc órai kezdettel kultúrestélyt rendez a Népkör koncerttermében: Szegedi Sándor, a tizenéves hegedűvirtuóz, akit a tragikus véget ért Nagy János méltó utódának tartanak, Szabó B. Istvánné, aki enekszámokkal szerepel és dr. Munk Arthur, aki orvosi előadást fog tartani. A nívós műsor előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Tűz Sztaribecsejen.** Sztaribecsejről jelentik: Hain Károly sztaribecsei gazda házában tűz ütött ki, amely elpusztította az udvaron felhalmozott nagymennyiségű szalmát, pelyvát és kukoricaszárát. Oltás közben a gazda arcán és kezén súlyos égési sebeket szenvedett.

— **Az öbödik tars. daim osztály:**

A SORSÜLDÖZÖTTEK

Ünnepélyes bemutató 12-én este 9-kor

— **Uj elemi iskola Sztarakanisán.** Sztarakanisáról jelentik: A sztarakanisai városi tanács elhatározta, hogy az Uri Kaszinó helyén új szerb elemi iskolát létesít. A kaszinóépület átalakítását már meg is kezdték, úgyhogy az új iskolát hamarosan átadják rendeltetésének.

— **Kétszáz ezer dinár óvadék ellenében helyezték szabadlábra Balla Lajos topolai földbirtokost.** Megirtuk, hogy a noviszadi felebbviteli bíróság szabadlábra helyezte Balla Lajos topolai földbirtokost, aki ellen egy csehszlovákiai hitelteljesítő tett feljelentést. A szubotica-i államügyészség ennek a hírnök helyesbítését kéri olyképen, hogy Balla Lajos szabadlábra helyezését nem a noviszadi felebbviteli bíróság, hanem a szubotica-i törvényszék rendelte el 200.000 dinár készpénz-óvadék ellenében.

— **A sztariyecseji szerb olvasókör éjszakai közgyűlése.** Sztariyecsejről jelentik: A sztariyecseji szerb olvasókör közgyűlést tartott, amelyen az új vezetőséget választották meg. Elnök lett Hadnagyev Dimitrije, alelnök Dzsurgszki Alekszander, titkár Helkics Dusan, pénztáros Hadnagyev Viada és könyvtáros Dimitrijevic Tima. Ezenkívül kilenc tagu választmányt választottak. A közgyűlés elhatározta, hogy jótékony-célú előadásokat fognak rendezni.

— **Sorsjáték a spanyol kormány legnagyobb jövedelme.** Madridból jelentik: A király aláírta Primo de Rivera első költségvetését. A költségvetésben kiadásokra 3140 millió, bevételekre pedig 3074 millió van előirányozva. A hiány tehát 66 millió pezeta, de egy kisérő irat megjegyzi, hogy a deficit a legrosszabb esetben legfeljebb 200 millió pezetára emelkedhetik. Ezzel szemben a legutóbbi költségvetés hiánya 350 millió volt. Az állami bevételek legérdekesebb tétele a nemzeti sorsjátékokból származó 370 millió, amely hatalmas összeggel szemben a vámosok csak 13,5 milliót jövedelmeznek. A hadsereg reorganizálása révén a katonai kiadásokban 15 milliót takarítanak meg, tekintve, hogy 3500 tisztet, köztük 1236 magasrangú leépítettek. A tengerészetnél 300 állás megszüntetésével 2,75 millió a megtakarítás.

— **Lincseléssel szolgáltattak igazságot Lengyelországban.** Varsóból jelentik: Moryn községben borzalmas lincselés ment végbe. A parasztokat ugyanis már néhány hét óta egy ismeretlen tolvaj lopta meg, akinek mindaddig nem sikerült a nyomára jutni. A parasztokat végre általános razziaát rendezték, amelynél elcsípték a misztikus tettet, egy Gwiontnik nevű fiatal fiút, akit rövid tanácskozás után tüzhálóra itéltek. Máglyát raktak tehát meggyújtották és belévetették a szerencsétlen delikvenst. A borzalmas kiáltásra végre megjelent a rendőrség, azonban már későn érkezett, mert a népitélet áldozata elégett a lángokban. A rendőrség eddig huszonnyolc parasztot tartóztattott le.

— **Házasság.** Dr. Schmidt Adám és Jankovics Sárka f. hó 11-ikén délután négy órakor tartják esküvőjüket a szombori plébániatemplomban.

— **Álarcos betörők Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Justus János noviszadi Cara Dusan-uccal szatocséi feljelentést tett a rendőrségen, hogy pénteken késő este, amikor hazatért, két álarcos ember rejtőzött az udvarán, akik közeledténél hallatára elmenekültek. A rendőrség azt hiszi, hogy betörők voltak, akik az ünnepet akarták felhasználni arra, hogy a szatocséi letétet kifosztassák.

— **Feljelentés tipusozat:**

A SORSÜLDÖZÖTTEK

fiórn. Bemutató a V ro i-Moziban

— **Uj lengyel-csehszlovák közeledés előtt.** Varsóból jelentik: Fliedler varsói csehszlovák követet Brüsszelbe helyezték át és helyére Girsra dr. volt berlini követ és a prágai külügyminiszterium jelenlegi viceminisztere kerül. A lengyel sajtó nagy része igen nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy Benes munkatársát nevezték ki varsói követté, mert Girsra, aki volyniai származású, igen jól ismeri a lengyel viszonyokat és kinevezése az aktív közeledés politikájának jelleme. Varsóban a közeli napokban Uhlir prágai képviselő látogatását is várják, aki szintén a lengyel-csehszlovák közeledést készíti elő.

— **Krombholz Károly szubotica-i hangversenye.** Krombholz Károly csak néhány évvel ezelőtt végezte el sikeresen a szubotica-i városi zeneiskolát és azóta már a legszebb külföldi sikereket könyvelheti el a Szubotica-ról elindult fiatal zongoraművész, aki nagy sikerrel végzte a bécsi zeneakadémiát. Legutóbb Bécsben a Burgban rendezett hangversenye után őszinte elismeréssel írt Krombholz Károlyról a kritika és így érthető, hogy szülővárosában nagy érdeklődés előzi meg a fiatal, nagy reményekre jogosult zongoraművész első hangversenyét, amely január 15-én, szombaton este fél kilenc órai kezdettel lesz a színházban. A koncerten Krombholz Károly gazdag és változatos programmal szerepel, így azokkal a számokkal is, amelyekkel legutóbb Bécsben aratott nagy sikert.

— **Választási elnökök Becskerekén és a becskerekéi járásban.** Becskerekéről jelentik: Becskerekre és a becskerekéi járási szavazóhelyekre a következő választási elnököket nevezték ki: Becskerek városában, az első szavazóhelyen (Bugorodics-uccai óvoda): Kolarov Zsiva tanár, I. b) szavazóhelyen (német iskola): Dr. Petrovics Dragutin becskerekéi ügyvéd, I. v) szavazóhelyen (Gradno-uccai óvoda): Dr. Mijajev Luka becskerekéi ügyvéd, II. a) szavazóhelyen (Gimnázium): Dr. Gyermekov Dusan becskerekéi ügyvéd, II. b) szavazóhelyen (Gradno-uccai iskola): Zsvkovics Vladimir mérnök, III. a) szavazóhelyen (Zmaj Jovin-uccai óvoda): Szubotin Szlavko gimnáziumi igazgató, III. b) szavazóhelyen (városi háza): Vorkucsin Gavra gimnáziumi tanár, III. v) szavazóhelyen (Jurancics-uccai iskola): Dr. Zsupunszki Isza becskerekéi ügyvéd, IV. a) szavazóhelyen (Opova-uccai óvoda): Dr. Milkovics Jován becskerekéi királyi közjegyző, IV. b) szavazóhelyen: Lázics Laza vármegyei főmérnök, IV. v) szavazóhelyen (Pasic-uccai iskola): Subics Péra tanító. A bec-

keréi járásban: Lazarevov: Bunics Ivó törvényszéki tanácselnök, Hajfeld: Vajda Lajos gimnáziumi tanár, Szrpszki-Itebej: Trifunac Bozsdár törvényszéki bírósági, Torda: Risztics Milán tanító, Jankovmost: Zdelár Ljubomir járásbíró, Szrpszka-Crnja: Dr. Setyerov Vladimir ügyvéd, Szlovaeski-Aradác: Dr. Gresics Pája becskerekéi ügyvéd, Banatszki-Deszpotovác: Csakra Vladimir nyug. árvaszéki ülnök, Gornja-Muzslja: Dr. Bratics Jusán ügyvédjelölt, Taras: Stanojevics Borivo tanár, Jasa Tomics: Popics Milán nyugalmazott tanító, Sztara-Écska: Radulovacski Váza törvényszéki jegyző, Mali-Torák: Draskovics Milán járásbíró, Banatszki-Dvor: Nikovics Milán járásbíró, Szrpszki-Aradác: Dr. Vászics Andrija vármegyei főügyész, Kunán: Mandrovics Milán kerületi tanfelügyelő, Melenci 1.: Mvopov Pere tanító, Melenci 2.: Nikolajevics Nikola tanfelügyelő, Orlovat: Lozanic Veszelin ügyvédjelölt, Begaszentgyörgy: Maszlovski Vladimir törvényszéki bírósági, Klárija: Sztójánovics Svetomir törvényszéki jegyző, Novi-Itebej: Csizsics Milán nyugalmazott inspektor, Béta: Podgradszki József járásbíró, Katarina: Jovanovics Milenko árvaszéki ülnök, Écska: Gagics Jován törvényszéki jegyző, Nemaeski Elemir: Dr. Margan Vladimir árvaszéki elnök.

— **A Bunyevacska Matca épülete.** A Bunyevacska Matca felavatásáról szóló cikkünkben kimaradt ifjabb Molzer Károly műépítész és Grsics Lajos építési vállalkozó neve, akik a díszes épület munkálatait tervezték és vezették.

— **Iszák és csava gó a a kohóist:**

A SORSÜLDÖZÖTTEK

szerecsélen áldozatai

— **Titkos találkahelyet lepleztek le Budapesten.** Budapestről jelentik: A rendőrség bizalmas jelentést kapott arról, hogy a Váci-ucca egyik bérházában egy állítólagos masszirnó titkos találkahelyet tart fenn. A detektívek figyelni kezdték a lakást és megállapították, hogy Paczák Jánosné, született Asztalos Irma ötvenéves volt masszirnó fiatal leányokat csal fel délutánonként lakására. Megállapították azt is, hogy az asszony már két és fél évi fegyházbüntetést ült le kerítés miatt. Paczák-nét előállították a rendőrségre, ahol bevallotta, hogy a lapokban hirdetését tett közzé, amely szerint állás nélküli fiatal leányokat el tud helyezni, mire rengeteg leány jelentkezett nála. A jelentkezők közül kiválasztotta a fiatalokat és szépeket és azokat azoknak a férfiaknak bocsátotta rendelkezésére, akik azon a címen keresték fel, hogy masszirnó intézete van. Előállították az asszony több áldozatát is és a szerencsétlen leányok sirva mondták el a rendőrségen, hogy Paczák-né kiuzsorázta őket és legfeljebb negyven-ötvenezer koronát adott nekik egy-egy alkalommal. Paczák-nét a rendőrség letartóztatta.

— **Az autó is, a kocsi is orvost vitt és összeütöközött.** Noviszadról jelentik: Szombaton délután két órakor a Kosztics Laza-ucca és a Magyar-ucca sarkán az 1871. számú Renault-autó belefutott a 17 számú egyfogatu bérkocsiba, amely az összeütöközéstől felfordult. Diósi Lajos kocsi leest a bakról és könnyebb sérüléseket szenvedett. Érdekes véletlen, hogy az autóban is meg a bérkocsiban is orvos ült, akik beteglátogatásra hajtották. A rendőrség eljárást indított a sofőr és a kocsi ellen.

— **Ellopták a képviselő cipőjét.** Becskerekéről jelentik: Kellemeten kalandja volt Budisin Joca képviselőnek, aki Beogradból a karácsonyi ünnepekre hazautazott Kikindára. A vonaton levette a cipőit és lefeküdt a pamlagra, ahol elaludt. Ezalatt valaki ellopta a cipőket, amit Budisin képviselő csak akkor vett észre, amikor a vonat Kikindára érkezett. Az állomáson egy papucst kerítették és a képviselő azzal tudott eljutni az eső miatt felázott talajon a vasúti vendéglőig, ahová azután lakásáról hoztak cipőt.

— **Rajcsics Etelkát hétfőn hallgatja ki a vizsgálóbíró.** A szubotica-i törvényszék vádatanácsának határozata alapján, mint jelentettük, a csendőrség csüörtökön délután letartóztatta Rajcsics Etelka nyomdatulajdonost, a Budacsnost nevű kiházasítóegyesület elnöknőjét és négy társát. A vádlottakat a vizsgálóbíró a görög-keleti ünnepek miatt csak hétfőn délelőt fogja kihallgatni.

— **Halálozás.** Dr. Pataky László ügyvéd, volt sztariyecseji járásbíró negyvenéves korában Budapesten meghalt. Az elhunyt ügyvéd 1918-ban költözött Budapestre. Halála Sztariyecsejen általános részvételt keltett.

— **Roth Olga kozmetikai műintézetet (Szubotica, Kralja Alekszandra ul. 4. Rossija Fonsiere palota) az összes szépséghibákat, u. m. szeplőt, pattanást, málfoltot, szemölcsöt, alkalmatlan hajszálakat, arcbőrhámlasztást stb. garantált eredménnyel kezel.** — Minden hölgynek érdeke, hogy a könnyen eltávolítható szépséghibáktól és az ezekkel együtt járó lelki depresszióktól mielőbb megszabaduljon. Kiváló hatású saját készítményű szépségápoló szerek, kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfelhéritő és szeplőkenőcsök szétküldése az egész országba utánvétellel. Tanítványokat kiképzésre elfogadok.

— **Huszonnyolc tagu zenekar játszik**

A SORSÜLDÖZÖTTEK

előadásain a Városi moziban

— **A román király újévi beszédeben bizalmát fejezte ki tanácsadói iránt.** Bukarestből jelentik: A Hivatalos Lap közli a királyi palotában az újév alkalmával elhangzott beszédeket. Averescu tábornok üdvözölte a királyt, átnyújtva szerencsekívánatait, biztosítva az uralkodót a kormány hűségéről minden körülmények közt. Azután a királynéhoz fordult a miniszterelnök, az ország haláljának adva kifejezést azokért a nagy szolgálatokért, amelyeket amerikai utján végzett a két nép viszonyának szorosabbá fűzése körül. A király válaszában rámutatott arra, hogy Isten jósága megadja az országnak mindazt, amit a bensős béke és a haladás kíván. Ezt az alkalmat felhasználja arra, hogy bizalmát fejezze ki tanácsadói iránt, tudva, hogy mindnyájan minden erejüket és tehetségüket a közjó és az ország fejlődése érdekében bocsátják rendelkezésre. Még sok a munka a mi szép hazánkban — mondotta az uralkodó — de meg vagyok győződve, hogy mindenki teljes erejével oda fog hatni, hogy az ország jól megalapozott, szilárd és biztos legyen. Kérem az Istent, hogy ebben az évben is legyen velünk és áldjon meg bennünket.

— **Autótat építenek egész Amerikán keresztül.** Newyorkból jelentik: A kongresszusban javaslatot nyújtottak be egy hatalmas autóműt kiépítéséről. Az autót Kanada, az Egyesült-Államok, Mexikó, Közép-Amerika és tizenhét dél-amerikai állam területén fog átvezetni és egész Amerikán végig vonul.

Vilfan gyógy/szerész lab ratóriumának
Zagreb, Ulica 201.
Az ő
„VILFAN-TEA“
készítménye, amelyet fiam is iszik és amely elhízás ellen kitűnően használ, csodákat művel annyira, hogy fiam már sokat veszített súlyból és a jásma már nem esik neheze. Ezért Önnek szívből köszönetet mondok.
Tereza G. Sarajvo,
Gajeva ul. 8.
120174

RÁDIÓJA csak ak or jó és élvezetes, ha ELSŐRENDÜ KIPRÓBÁLT kés üléket AUDIONNÁL vásárol DEUTSCH GÁBOR MÉRNÖK, NOVI SAD, Jermenska ulica 3 Tel. 368.; „Vatea“-csövek vezérképviselote

— Egy nap alatt nyolcszázalál több nyulat lőttek. Sztr. ribecejéről jelentik: A novibecsei vadásztársaság most tartotta meg az első körvadászatát, amely szép sikerrel végződött. Egy nap alatt 884 nyulat lőttek. Harminehat nyulat lőtt dr. Gortva János sztr. ribecejéről földbírtokos. A sikeres vadászat után bankett volt.

— Eljegyzések. Frank Irma Čeminac és Müller Benő Pletenica jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— Grünberger Lilly Noviszad, Stojilkovics Csedimir aviatikus főhadnagy Nis, jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— Krámer Rózsika Kiszombor, Herczl Géza Szeged, a szegedi Rózsa-malom főtisztviselője jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— London közelében beomlott egy alagút. Londonból jelentik: A főváros közelében egy alagutat építenek a Themse felé. Pénteken beszakadt a védgát és a víz előntötte az alagutat, amely bedőlt. Hat munkás nem tudott már idejében megmenekülni és ezek közül munkástársaik csak kettőt tudtak kimenteni, míg négy munkás az összeomlott alagutban meghalt.

A szubotica zsidó Nőegylet táncmulatsága. A szubotica zsidó Nőegylet január 18-ikán bálát rendez a Bárányszálló termében. A zenét Pátkai Sándor művész-zenekara szolgáltatja.

Ismét kapható a híres „BLAUPUNKT” FEJHALLGATÓ Pehely könnyű Elegáns BÁRSONYOSHANGU KONRATH D. D. SUBOTICA

Dr. Strasser Géza orvos Szomborban, Röntgen-laboratóriumában Diathermia-készüléket állított fel, mellyel a modern orvostudomány szerint sikeresen gyógyít idült női betegségeket, reumát és ízületi bajokat és asztmatikus bántalmakat Saját villanytelep. Rendelés egész nap.

Kraljevbregei poszsgó a vezető márka!

— Berlini rendőrök harca a betörőkkel. Berlinből jelentik: Az északkeleti városrész egy pamutárú és szövő nagykereskedésében hajnal felé a ház egy lakója gyanus világosságot látott és értesítette a házmestert. Rájöttek, hogy a nagykereskedésben betörők dolgoznak és hamarosan rendőrt hívtak. Két rendőr jött az uccáról s óvatosan behatolt a raktárba, de akkor már a ketőrök észrevették őket és a belső lépcsőkön át a pinceraktárba menekültek. A rendőrök megadásra szólították fel a betörőket, akik ketten voltak, de azok a pince lejárata ládákkal és deszkákkal eltorlaszolták s többször rálöttek a rendőrökre. Az egész háznép összefutott, az uccán nagy tömeg verődött össze, mert a sűrű tüzelés föllármázta a környéket. Mikor végre a rendőrök segítséget kaptak és be tudtak hatolni a pincebe, már csak egy betörőre akadtak, akít elfogtak.

Uj módszer férfi ruhaszabás tanításra január 1—30-ig privát, február 1—28-ig tanfolyamra jelentkezőket felvesz Futó Tamás II. Mlinkova ul. 6.

— Berlin idegenforgalma 1926-ban. Berlinből jelentik: A statisztikai hivatal jelentése szerint a berlini szállókban 1926. év folyamán több mint 1.61 millió idegen szállt meg, köztük kétszáz ezer külföldi. Ezzel szemben 1925-ben 1.59 millió idegen fordult meg Berlinben.

— Visszaállítják a kényszerregyezséget. A kényszerregyezség ellen amíg fennállott, a gazdasági körök tudvalevőleg különböző kifogásokat emeltek. Most, hogy a kényszerregyezség megszűnt és a csődök egymást érik, a gazdasági körök a kényszerregyezség visszaállítása mellett foglalnak állást, csak épen a tapasztalatok alapján bizonyos módosításokat kívánnak. A kereskedelmi minisztérium már ki is dolgozta az erre vonatkozó tervezetet és a kényszerregyezség intézménye hír szerint rövidesen életbe is lép.

— Betegsége miatt kiirtotta az egész családját. Olmützből jelentik: A szerdára virradó éjjel Mährisch-Schönberg mellett, Deutsch-Liebauban borzalmas családi dráma játszódott le. Az 52 éves Kunschner nevű takács éjnek idején megfojtotta 54 éves feleségét, azután 17 éves fiát Rudolfot, végül 15 éves Hubert nevű fiát. Borzalmas tette után felakasztotta magát. Amíg a halállal küzdött, volt még annyi ereje, hogy revolvert rántott elő és golyót menesztett a halántékába. Kunschner levelet hagyott hátra, amelyben többek között ezeket mondja: »Teljesen beteg vagyok, az idegeim tönkrementek. Négyéves korom óta nincs szerencsém. Mivel nem akarom, hogy gyermekeim ugyanerre a sorsra jussanak: kiirtom őket a világból.« Kunschner különben igen nyugodt ember volt, megbízható munkás, akiről senki se tétélezett volna fel ilyen borzalmas tettet.

— Felrobbant egy francia hajó. Baltimorból jelentik: A Richelieu nevű hajó rakodás közben felrobbant. A dokkmunkások még a robbanás előtt elhagyták a fedélzetet. A hajó legénységéből huszonhárom ember megsebesült, több személynek nyomavesztett.

— Thyssen és a harci indulók. Párisból jelentik: Az Echo de Paris súlyos támadásban részesíti Thyssen Frigyeszt, a híres német nagyiparost. A lap szerint Thyssen néhány nappal ezelőtt Páris egyik legelőkelőbb szállójában, a Champs d'Elysee-n érkezett és közben több német katonaindulót, köztük a párisi bevoulásról szólót is, eljátszatta a zenekarral. Egy francia annyira felháborodott Thyssen tapintatlanságán, hogy ellentétképpen eljátszatta valamennyi francia hadi indulót, amire Thyssen kíséretével sietve eltávozott.

KÖZGAZDASÁG

Uj szerb pénzüzet Temesváron

A Narodna Banka is érdekeltséget vállal az új pénzüzetnél

Temesvárról jelentik: A temesvári szerb takarékpénztár vezetésében jelentős változások állottak be. A bánáti szerb részvényesek követelésére Hauschka Rudolf, a takarékpénztár vezérigazgatója lemondott állásáról és átadta helyét Löwinger Ernőnek, akinek a vezérigazgatói állást az igazgatóság felajánlotta. A takarékpénztár vezetésében ezenkívül még több fontos személyi változások várhatók, melyek keresztülvételét az igazgatóság már megközelebb megkezdte.

A bánáti bankörök élénken kommentálják azt a tervet, hogy a szerb takarékpénztár elégedetlen szerb részvényesei új szerb pénzüzet felállítását vetik tervbe, melyben jelentős érdekeltséget vállalna a jugoszláv Nemzeti Bank is. Az új szerb pénzüzet terve már régebbi keletű és az érdekeltek még a liberális kormány idején tájékozódtak, hogy a román kormány milyen álláspontot foglalna el a jugoszláv tőkének román piacra való bevonásával szemben.

A temesvári közgazdasági életben nagy feltűnést keltettek a szerb takarékpénztárnál beállott személyi változások és nagy érdeklődéssel kísérik a folyamatban levő reorganizációs munkálatoakat.

Bánáti közigazgatási árlejtések. Torontálmege mérnöki hivatalában (Beeskerek, vármegyeháza I. em.) 1927. január 15-ikén délelőtt 11 órakor nyilvános írásbeli árlejtés lesz nyomtatványok, könyvkötőmunkák, írószerek és egyéb irodai anyagok szállítására az 1927. évi összes szükséglet biztosítása céljából. Költségvetésileg előirányzott összeg 412.950 dinár és könyvkötőzeti munkákra 10.000 dinár. — 1927. január 15-ikén délelőtt 11 órakor a beeskereki megyeházán a 18. sz. szobában nyilvános írásbeli árlejtést tartanak az egész Torontál-Temesmegye területén levő községek anyakönyvi nyomtatványainak beszerzésére. A szállítandó nyomtatványok minősége és mennyisége és a többi feltételek a vármegyeház 11. sz. szobájában tudhatók meg a hivatalos órák alatt. — A belacrkvai közkórház irodájában 1927. január 21-ikén délelőtt 10 órakor nyilvános szóbeli árlejtés lesz marha-, borjú-, sertés- és birkahus, valamint sertézsír beszerzésére. Szállítandó 1927. június 30-ig. — A becskereki alispáni hivatal 8. számú szobájában 1927. január 17-ikén délelőtt 11 órakor nyilvános árlejtést tartanak a vármegyei hivatalos lap 1927. évi nyomdai előállítására. Közelebbi feltételek ugyanott naponta 9—12-ig tudhatók meg. — A jaszatómicsi megyei kórház igazgatósága 1927. január 26-ikán délelőtt 10 órakor nyilvános írásbeli árlejtést tart a kórház 1927. évi husz-, zsír-, kenyér-, tej-, liszt-, fűszer- és egyéb élelmiszer-szükségletének biztosítására. — A beograd kerületi építési hivatal 1927. január 23-ikán délelőtt 11 órakor írásbeli árlejtést tart a pancsevói törvényszék épületébe villanyvilágítás bevezetésére. Az előirányzott összeg 29.785 dinár. Az árlejtés az építési hivatal helyiségében (Beograd, Studenicka ul. 24.) tartatik meg.

nyok minősége és mennyisége és a többi feltételek a vármegyeház 11. sz. szobájában tudhatók meg a hivatalos órák alatt. — A belacrkvai közkórház irodájában 1927. január 21-ikén délelőtt 10 órakor nyilvános szóbeli árlejtés lesz marha-, borjú-, sertés- és birkahus, valamint sertézsír beszerzésére. Szállítandó 1927. június 30-ig. — A becskereki alispáni hivatal 8. számú szobájában 1927. január 17-ikén délelőtt 11 órakor nyilvános árlejtést tartanak a vármegyei hivatalos lap 1927. évi nyomdai előállítására. Közelebbi feltételek ugyanott naponta 9—12-ig tudhatók meg. — A jaszatómicsi megyei kórház igazgatósága 1927. január 26-ikán délelőtt 10 órakor nyilvános írásbeli árlejtést tart a kórház 1927. évi husz-, zsír-, kenyér-, tej-, liszt-, fűszer- és egyéb élelmiszer-szükségletének biztosítására. — A beograd kerületi építési hivatal 1927. január 23-ikán délelőtt 11 órakor írásbeli árlejtést tart a pancsevói törvényszék épületébe villanyvilágítás bevezetésére. Az előirányzott összeg 29.785 dinár. Az árlejtés az építési hivatal helyiségében (Beograd, Studenicka ul. 24.) tartatik meg.

KINTORNA

— Az uszás nagyszerű sport lenne, ha az ember nem volna kénytelen a vízbe menni, hogy az ember gyakorolja.

— Doktor ur, én minden utasítást vakon követtem.

— Igen, ön jó páciens. Ha valaki, hát ön megérdemli, hogy beteg legyen.

— Anya: Miért vered azt a szegény gyereket?

— Anya: Tudod, hogy holnap kapja ki a félvi bizonyítványt s én egész nap nem leszek itthon.

Galambost megkérdi a barátja:

— Mondd csak, Galambos, direkt csináltad te azt, hogy csupa Kis nevű embert alkalmaztál az üzlettedben?

— Igen.

— Na és miért tetted ezt?

— Mert így csak egyszer kell elkialtanom: »Kis, ne lustálkodjék!« és erre mindegyik lázasan dolgozni kezd.

TÓZSDE

„jan. 8. Zárlat: Beograd 9.125, 20.50, London 25.15, Newyork 518.25, Brüsszel 72.05, Milánó 22.875, Amsterdam 207.35, Berlin 123, Bécs 73.05, Szófia 3.725, Prága 15.345, Varsó 57.5, Budapest 90.625, Bukarest 2.725.

Zagreb jan. 8. Zárlat: Páris 224—226, London 275.18—275.98, Newyork 56.61—56.81, Dollár 55.93—56.13, Zürich 1094.50—1097.50, Amszterdam 22.7075—2276.75, Berlin 13.50—13.53, Bécs 798.50—801.50, Prága 167.70—168.50, Budapest 992—995, Trieszt 250.39—252.39.

Budapesti gabonatózsde, jan. 8. A gabonatózsdén a készáru piacon az irányzat változatlan és az árakban sincs eltolódás, a határidő piacon erősen lanyhult az irányzat és a buza és a rozs csak alacsonyabb árfolyammal volt elhelyezhető. Árfolyamok a határidő piacon pengő-értékben: Buza márciusra 32—32.50, zárlat 30—30.05, májusra 32.50—32.80, zárlat 32.50—32.55, októberre 28.45—28.50, zárlat 28.40—28.45, rozs márciusra 25.70—25.80, zárlat 25.75—25.80, októberre 21—21.10, zárlat 20.90—21. A készáru piacon: Buza 30—32.60, rozs 24.30—24.50, árpa 18.80—20.40, sőtárpa 24—28, köles 15.20—16, tengeri 16.30—16.70, zab 13.50—18.80, korpá 13.30—13.70.

Budapesti értéktőzsde, jan. 8. Magyar Hitei 83.15, Osztrák Hitei 12.40, Kereskedelmi Bank 110, Magyar Cukor 207, Georgia 27.30, Rimamurányi 92.50, Salgó 52.20, Köszén 430, Bródi Vagon 5.90, Beocsini Cement 155, Nasici 162.5, Ganz Danubius 195, Ganz Vilamos 129, Athenaeum 23, Nóva 38.60, Levante 22.20.

Csikágói gabonatózsde, jan. 8. Buza májusra 138.75, buza júliusra 129.75, buza szeptemberre 127, Tengeri májusra 79.5, tengeri júliusra 83, Zab májusra 49.375, zab júliusra 47.375, zab szeptem-

SPORT

NOVISZAD:

Radnicski—OSKV 3:2 (1:0.) Bíró: Simovics. A serlegdöntőmérkőzést a kerület serlegéért a Radnicski nyerte meg. Az első félidőben a Radnicski már fölényben volt. Grüneberg a 17. percben védhetetlen gólt lőtt az OSKV hálójába és az OSKV az egész félidő alatt nem tudott egyenlítani. A második félidőben a játék eldurvult. Az OSKV került fölénybe. Dudás tizenegyesből kiegyenlített öt perccel később Sevics (OSKV) megszerezte a vezetést csapata részére. Grüneberg azonban a 25. percben kiegyenlített és a 35. percben megszerezte a győztes gólt. A Radnicskit a pályán lelkesen ünnepelte a közönség. berre 46, Rozs májusra 101.125.

Nem is művészet...

készíteni jó kávét... ha ehhez „Valódi” Franck-kávépótléket használunk, amelyből kiadóságánál fogva már egy kis mennyiség is elegendő, hogy igen izletes és zamatos kávét kaphassunk.

A tapasztalt háziasszony azért mindig csak:

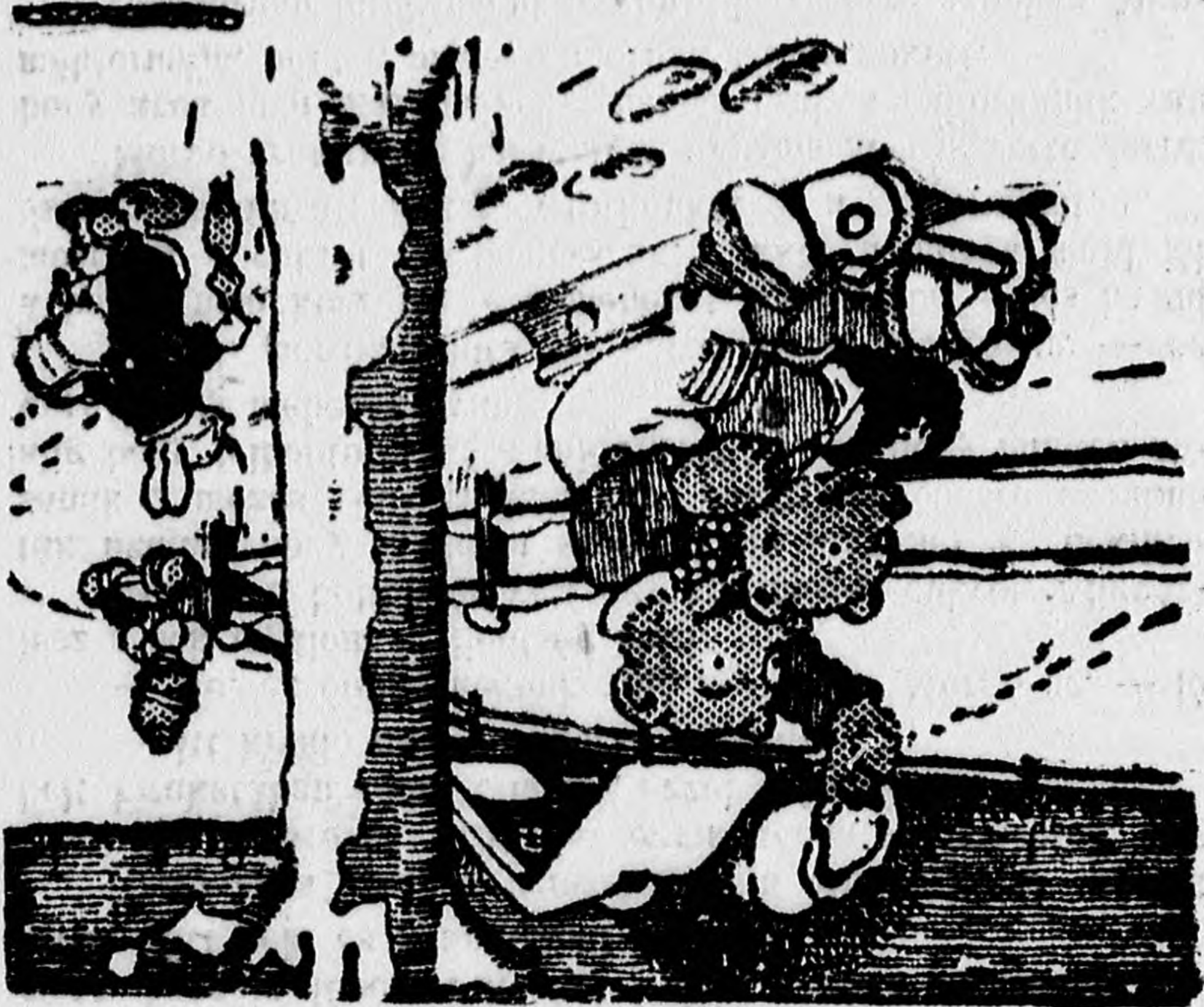
„Valódi” FRANCKOT dobozban vagy csomagban

védjeggyel vásárol.

a ma'om

— Azonnal gyere ki, — kiáltotta lefeje.
Muncurkó fölállt a csolnában és visszakiáltott:
— Előbb nem mehetek, amíg nem evetünk partra.
Azonban akkor látszott, hogy Furtangi gonosz szándék-
kal csalta Muncurkót a vízre, mert haragosan kiáltott:
— Mégyszóval az apádhoz, ha hív!
Erre az evezővel olyat lökött Muncurkón, hogy az bele-
bukott a vízbe.
— Segítség, segítség! — kiáltotta Muncurkó a vízben.

az igazgatóval a kabinba, melyben rublja volt, elő kellett
venni a bügyvelkirtést és fizetni kellett. Emiatt annyira elment
a kedve a furdózástól, hogy elhatározta, hogy haza megy.
Kereszte Muncurkót, de sehol nem találta, erre torka-
szakadástól kiáltozni kezdett:
— Muncurkó, Muncurkó-ó-ó!
— Itt vagyok, — hangzott a víz közepéről a válasz.
Morgó uram odanézett és Muncurkót egy csolnában
látta. Aki pedig vele volt, az nem volt senki más, mint Fur-
tangi a ravasz tóka.

tárgy zuhant a fejére, majd a fejeről a vízbe. Mikor az a bi-
zonyos dolog pár pillanat múlva felbukkant a vízből, akkor
látta, hogy aztulajdonképen Muncurkó volt.

— Hát te hogyan kerülsz az égbe, hogy onnan a fejemre
potyogj, mordizomáda, — kiáltotta mérgesen Morgó ur,
— Nem az égről estem le, hanem a csuzdáról.
— Mi a csudáról?
— Nem a csudáról, hanem a csuzdáról, — igazította
helyre az apját Muncurkó.

Morgó uram felfelé nézett és akkor látott egy nagy ma-
gas emelvényt, amelyre lépcsőn lehetett felmenni. Az emel-
vényről egy lejtős deszka nyult a víz fölé. Az emberek fel-
máztak oda, ráültek a deszkára és vigan csuszkáltak lefelé,
hogy a végén aztán a vízbe potyogjanak.

— Ez a csuzda, — magyarázta Muncurkó.
Aztán elárulta, hogy amíg az apja a vízben lubickolt,
elosont melőle és a csuzdán leereszkedett.
— És jó az? — kérdezte Morgó uram.
— Nagyszerű!

Morgó uram azt gondolta, hogy megpróbálja a csuzdát.
Fölmászott a lépcsőn az emelvényre és odaült a deszka szé-
lére. Nagyon magasnak tűnt fel neki a dolog és vissza szere-
tett volna fordulni, azonban mögötte már mások jöttek és nó-
gatták, hogy siessen már. A legközelebb mellette levő meg is
lökte. Morgó uram erre szélsébelesen elkezdett repülni a desz-
kán lefelé. Nemsokára azonban nyilaló fájdalmat érzett tes-
tének abban a részében, mellyel a deszkán ült. Nem ért rá
azonban sokatpélődni azon, mert a következő pillanatban
recsegés-ropogás hallatszott és még egy pillanat múlva Mor-
gó uram belezuhant a vízbe. Mikor abból kikászálódott,
meggyőződött róla, hogy az ami a fájdalmat okozta egy nagy
szilánk volt. Nagy kinnal kihuzta és a partra vánszorgott, a
hol a homokra feküdt. Félórán át feküdt hason, amíg a fájd-
alom valamennyire enyhült.

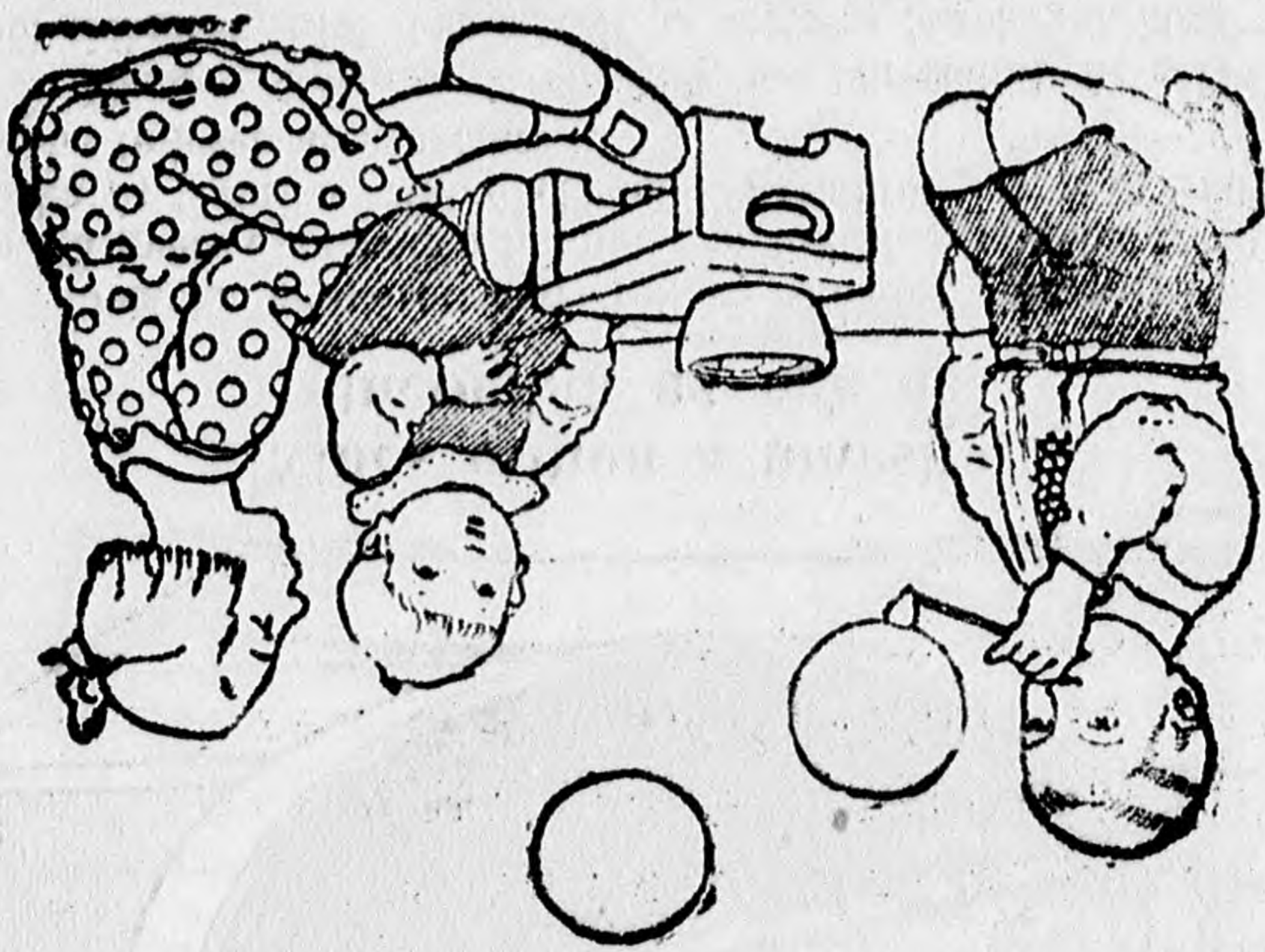
Akkor hallotta hogy beszélnek hozzája:
— Persze, ha valaki olyan nehéz, akár egy medve, akkor
muszáj a csuzdának eltörni.

Morgó uram feltekintett és látta, hogy a beszélő a furdó-
igazgató, aki így folytatta:

— Fizesse meg az okozott kárt.
És a nemzetes ur hiába szabadkozott. Be kellett mennie

Telen, amikor odakünn csunya nedves hideg van, olyan-
kor a gyermekek jól futott szobában ülnek és ha leckeüket
végrezték, kiltontléken szórakoznak. A kisebb gyerekek
babávali kockával, képes könyvvel bajlódnak, míg a nagyobb-
bak turnak, faragnak, rajzolnak, mesét olvasnak és sok sok
egyéb szép szórakoztató dologgal foglalkoznak.
A sok közül szivesen csinálják a gyerekek azt is, hogy
fól habzó szappanból habot csinálnak egy kis tányérkába és
eztán elővesznek egy szalmaszálát, azt be dugják úgy a habba
hogy az rátapadjon s aztán a másik végét számba veszik és las-
sá levegőbe felszál. Egy darabig szivesen csillag, majd elpat-
tan. Szép könnyen repül, de hamar el is illan. Innen van, hogy

Kedves S. Országos.

csipőzik őket a mulatságon. Egyszerre tényleg gyors léptek
hallatszottak s a két kis himnázó éger uccu neki, — megtur-
modott, egyenesen vissza az égerlyukba.
Jolánka futott vissza, hogy az ottfeleltet hatását maga-
val vigye. Persze nem is sejtve, hogy két egerfiók örömet za-
varta meg.

a gyorsan muló szép dolgokra azt szokták mondani, hogy
olyan mint a szappan-buborék. Ezen a képen láthatjátok a
mint Tibike ilyen szappanbuborékokat fuj míg a két kisebb
testvére Janka és Juliska gyönyörködve nézik.

A karácsonyi szám rejtvényeinek helyes megfejtése ez:
ellenzék, tandijmentes, jó szerszám fél munka, két szék között
a pad alatt, köd előttem, köd utánam.

A helyes megfejtők közül a jutalmat: egy előrajzolt Ha-
bostorta kendőt, Leopold Salamon sentai üzletéből Kőszegi
Iréne Bajmok kapta.

A helyes megfejtők névsora a következő: Henneberg Má-
ria és György, Dragán János, Rózsa Erzsike, Berky József,
Bucsák Magduska, Schweitzer Ilonka, Grób Vera, Manga
Ilonka, Maus Dundi, Kőszegi Irénke, Weisz Lacika, Volf
Ilonka, Weber Mártonka, Hauser István, Horváth Boriska,
Venczel Vili, Lengyel Ferenc, Szőke Ida, Blum Vera, Szőke
Magdus, Magdus, Benhárd József, Balogh Dezső, Kurländer
Anto, Deutsch Magdus, Miskolczy Gizike, Erzsike, Simon és
Józsi, Kolozsy Tibor, Szalay Jucika, Fritse Sárika, Róth Man-
cika, Stéger Ferenc, Rosenberg Miklós, Kása Jenő, Sorbán
László, Grób Vera, Roth Mancika, Drenkovics Ibi, Faragó
Duci, Kiss Magda, Jancsó Klára, Vízvári Sári, Rottmann Fü-
löpke, Nagy Jani, Simon Ica, Dobler Klári.

ÜZENETEK:

Szalay Jucika Odzaci. Alapod szép. Köszönöm a figyel-
met. Csak légy szorgalmas és terjeszd a bartnőid közt is a
Habostortát.

Fritse Sári Sombor. Rajzaid szépek. Megőrizzük őket.

Keller Lajos. Tudtam, hogy örömet szerzek nektek az
ilyen feladatokkal. Legközelebb ismét közlünk ehhez hason-
lót. Addig mulass jól!

NYILT-TÉR

Atutazók

A suboticei vasutal szemben levő „Obilic” vendéglőt átvettem, szépen átrenováltam és barátságos otthonnak rendeztem be, ahol a t. közönségnek kitűnő olcsó konyha és elsőrendű italok állanak rendelkezésre. Pontos és udvarias kiszolgálás.

A t. közönség pártfogását kéri

Jovan Vučak

165

Köszönetnyi vántás.

Vraniczi Gusztáv szentai állami és városi állatorvos urnak ezuton mondok hálás köszönetet, mert lelkiismeretes és hozzáértő gyógyításával súlyosan beteg lovamat teljesen kigyógyította.

Szarakanizsa, 1927. január 4.

Sóti József

166

Vendéglő és volt fodrászüzlet helyiségek Subotica legforgalmasabb helyén, gyümölcspiacon csak örökáron eladók és azonnal átvehetők. Bővebbet Földes ruháüzlet.

Zagrebi kézműáru nagykereskedés keres Bánát részére

proviziós képviselőt,

akinek már képviselete van és a szakmában jól be van vezetve, néhány speciális cikk: vászon, molin, glott, zefir és más cikk eladására.

Ajánlatok „Zastupnik uz providbu” jellegre a Jugoslovske hirdető iroda címére Zagreb, Gajeva ul. 1. küldendők.

120

Ford és Fordsonok részére csiszolt gáz- és olajtömítet Kolbenringek

lépcsős bevegással darabonként 16 és 17 d'ár, minden méret kapható. Krómnikkel szelepek és dura'umínium kolbnik raktáron.

Autóspecial-műhely Novisad, Sibirjanin Janka 22

Farsangi olcsó ékszer árusítás

- Egy pár valódi 14 kar. arany jeggyűrű D 190
- Női arany nyaklánc D 90
- Női arany karóra D 90
- Chinaezűt ridikül D 150
- Köves női arany gyűrű D 90
- Női arany láncokarsat 290

ADÁM ékszerészné, Rudics ulica 6.

Ki akar érettségizni?

Összevont magánvizsgát tenni?

Teljes anyagi felelősséggel előkészít a

BOROSS-GÁRDOS TANINTÉZET BUDAPEST, RÁKÓCZI-UT 57/a. INTERNÁTUS.

A kávé akkor jó ha friss!

hogy ezt bizonyítsuk, igen t. vevőinknek f. hó 11-től azaz keddtől kezdve egész 13-ig bezárólag

ajándékul

1 csomag pörkölt kávé adunk

Sugár Manó, Subotica

LESZALLITOTT ARON

vásárolhat tiszletáthelyezés miatt férfi öltövényeket, téllakabátot és mindenféle szőrméket kedvezményes feltételek mellett heti vagy havi részletre is.

UD. NÁVAY ISTVÁN

uri- és divatszabó üzletében, Prosto'onaslednika Petra ul. (Somborska pu) 2.

Bubifej vagy nem

Minden esetre szükséges a fejbőrt Dr. Dralle nyírfa vizével rendszeresen masszírozni, mert a haj erős porfogó és a por az izzadsággal és bőrszírral könnyen alkot szivós réteget, mely a pórusokat betömi és a haj fejlődését hátráltatja. Ezenkívül a tisztátalan fejbőr bőséges termőtalajt nyújt a mindennemű baktériumoknak.

Dr. Dralle nyírfa hajjize

megőrja haját káros befolyásoktól, fényesség, illatosság - tömötté és simává teszi azt, fejkopra, viszketőség és hajhullás eltűnnek.

Lerakat viszontelárusítók részére „ISIS” R. T. „Georg Dralle” osztály Zagreb, Palmotičeva ul. 66.

„JUGOPROTEZIA” ZEMUN

KÉSZIT:
Műlábakat és műkarokat
Ortopéd apparátusokat beteg vagy koros és görbe végtagokra
Ortopéd fűzőt ferde és görbenövésű lestr szekhez
Különböző kötéket és bandázsokat az alsó test különböző elváltozásaihoz. Sütyedés, sérv és köldöknak
Hygienikus fűző a test formálásra és fűzésére. Az összes cikkeket az egészségpolitika és a betegség gyógyításához. Specializáció: a M. D. Dr. Dralle nyírfa vizével.
Minden orvos i. l. ügyelet mellett. — Orvosi rendelők és kórház berendezés k. Kivétel tekintetében egy a külföldön is a b. l. l. d. o.

Dr. FARKIĆ gyógyintézet Beogradban

KEZEL:

Idegbetegségeket, neurastheniát, hiszteriat, epilepsziát, nemisziilitást, bennszívó, iszap, stb.
Sebészeti ortopéd megbetegedéseket; hátge inegrbűvelés, izületi és onituberikulózist, oszon sérüléseket, testi hibákat, azonkívül reuma, skroli, elhízás, vérszegénység.
Vizsgálatait: (hyd'oterapia) vilámsósgátlás (k. l. k. s. t. r. i. d. o.), mesterséges napfürdő (v. a. c.), szénasavfürdő, eredeti postyáni iszap, mediko-mechanika, ortopédkezelés, massázs.

Vizsgálat és kezelés Röntgen-sugarakkal Diathermia
Klinikai laboratorium

Az intézet orvosai:

Dr. Klein H. id. gbjakna', Dr. C. Kajan sebészeti ortopédorvos.

Az intézet nyitva: reggel 7-ől 12-ig, vasárnap és ünnepnapon k. d. el. l. t.

Árak: k. l. k. s. t. r. i. d. o. 150, 2-3 ágyas szoba 120 dinár naponként.

Felirózkodás: a k. l. k. s. t. r. i. d. o. Beogradban, Knez Mihajlova Venac 28. a K. l. k. s. t. r. i. d. o. szomb. n. T. l. k. o. 5-89.

A „GINGOLD” HALKONZERVUM

ában és minőségben

felülmulhatatlanok

„GINGOLD”

HALKONZERVUMGYÁR SUBOTICA

Mme Mladenović

PARISI MODELTERVEZŐ

Suboticán fogad d. u. 3—5-ig és elvállalja

báli és uccai ruhák, angol

kosztümök és köpenyek készítését

11561

Karadžičeva ul. 9. (Báranyköz)

1154

Az elegáns preciziós óra mérsékelt áron minden jobb órasüzletben kapható

6 zdas gók és gyarak figyelembe!

Ajánlunk azonnali szállításra

iparvasuti tölgytalpfát

(1.20, 1.30, 1.50) 1.80-as (14x20) tölgyoszlopot

Rendkívül előnyös árak!

Berger i Paunz Osijek I.

Tel.: 71-1236

Radió! Radió!

NAGY VÁLASZTÉK

1—8 lámpás

készülékben, valamint az ös és tartozékokban.

Amaz örök részre az összes alkatrészekben

legjutányosabb beszerzési forrás.

Krausz Miklós

villanyfelszerelési cikkek kereskedése

Novisad

Pančevo

Jevro'ska ul. 18.

Volv. Bojotića ul. 1.

KINTLEVŐSÉGEI

BEHAJTÁSÁRA

SZÁLLITUNK CÉGNYOMÁSSAL ELLATOTT

FELSZÓLÍTÓLEVELEKET

SZERB-CIRIL, HORVÁT, MAGYAR ÉS NÉMET NYELVEN

400 drb (100—100 minden nyelven) Din. 140.—

800 „ (200—200 „ „) „ 200.—

200 drb egy nyelven — — „ 60.—

500 „ „ „ — — „ 100.—

1000 „ „ „ — — „ 160.—

SZÁLLÍTÁS UTANVÉTTTEL

MINERVA-NYOMDA R. T.

SUBOTICA

A LEGJOBB NEMET RADIÓUJSAG A

„RADIOWELT”

Megjelenik minden szombat. Tudományos cikkek és népszerű illusztrált rádióirportok.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

WIEN III, RÜDENGASSE No. 11.

Ne mulassza el még ma előfizetni ezt a kitűnő rádiószaktapó

A „RADIOWELT” előfizetési árak:

Egész évre 300 dinár — Félévre 180 dinár

Negyedévre 80 dinár. Egyes szám ára 8 dinár.

Gazdasági könyvek!

- Kredits: Baromfitenyésztés — Din. 30.—
 - Kadocsa: Mezőgazdasági növényeink fontosabb ellenségei — Din. 36.—
 - Kutas: Alapismeretek az okosorvosi talajművelés és növénytermelés köréről — Din. 25.—
 - Ormándy: Mezőgazdasági kétfős számtartás — Din. 60.—
 - Dr. Bittera: Növénytermesztés I. II., mindkét kötet ára — Din. 76.—
 - Winkler: Baromfitenyésztés — Din. 60.—
 - Gyárfás: Olajnövényeink termesztése — Din. 20.—
 - Cselkó: N. százszázalékos négy kérdés és felelet a takarmányozás gyakorlatából — Din. 50.—
 - Fabricius: Növénynevelés — Din. 60.—
 - Tátrai: A létezés — Din. 45.—
 - Wellmann: Állattenyésztés — Din. 60.—
 - Mezőgazdasági útmutató I.-II. kötet I. Növénytermelési kérdések, II. Állattenyésztési kérdések, mindkét kötet — Din. 60.—
 - Kovácsy: Fűbitterelés — Din. 85.—
- Megrendelhető a pénz előttes beküldése ellenében és kötetenként 5 dinár post díj.

Minerva R. T.
könyvostánál, Subotica

Mind keresett könyvek és raktáron vannak!

Műhelyvezető gépészt keresek,

aki az esztorgályozást és hengerrovátkolást személyesen végzi, gép és autómotorok kezelésében és javításában tökéletesen jártas. Belépés azonnal. — Bizonyítványmásokkal felszerelt alánlatok a fizetési ígéretek ismeretése mellett

Székely Bertalan
malomtulajdonoshoz, Ada, i. térendő

Naponta
Miss battery
gyári áron
S. AD. ENGL
SUBOTICA
Visszonteladók
kérjék zseblámpa- és öngyújtó árjegyzékem.

Szerb és juo ziv NEMZETI-ZÁSZLÓK

tiszta gyapjú, szelvény víz és nap ellen garantálva
Szálit nagyban és kicsinyben minden nagyságban
KLEIN i VINKLER SUBOTICA
Trumbiceva 22 301 Kérjen árajánlatot

A tiszta, fehér és bársonysima szép arc titka

a nagyenyedi Kovács-arkenőcs és borax-szappan
Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illat-zertárban
Főlerakat: Hercl drogéria, Subotica
A kéks néző a ul. 1. Beograd-szállóval szemben 10:07

ÁLLATTENYÉSZTŐK!

Az országban már mindenki tudja, hogy májméltelykór ellen a legjobb szer a

„DISTOL“

amelyet a hazai KASTEL d. d. vegyészeti, gyógyszerészeti gyár r. t. gyárt.

Őrizzék meg utáztatoktól és hamis Distol-tól

Csak olyan kapszulát fogadjon el, amelyen a „DISTOL“ bélyegző látható

A „DISTOL“ árai:

Kapszula bárányoknak drbja 3:50 din.
szarvasmarháknak „ 10:50 „

Kapható minden gyógyszerárban
Utasítással és felvilágosítással szolgál a gyár

ADAGOLÁSI TÁBLÁZAT

Bárányok és kecskék:		Szarvasmarhák:	
20 kg-ig	2 bárányak való kapszulát 2 napra	50 kg-ig	2 marháknak való kapszulát 4 napra
20-25	3	50-100	4
25-35	4	100-150	6
35-45	5	150-200	8
45-55	6	200-250	10
		250-300	12
		300-350	14
		350-400	16
		400-450	18
		450-500	22
		500-550	22

„KASTEL“ tvornica kemijaka — farmaceutičkih proizvoda d. d., KARLOVAC 8459

„DAMA“ FEHÉRNEMÜSZALÓN

A legújabb szabásu ingbugylik, hálóingek, kombinék, hozott vagy saját anyagból tűzsurral. Himzések, azonkívül ágyneműk, asztalneműk, stb.

Tolstojeva (Ódor) ulica 21.

MODERN TEMETKEZESI VÁLLALAT

Belhívjuk a nagyé demü közönség becses figyelmét temetkezési vállalatunkra, ahol a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelű temetések jutányos áron rendelkezhet. — Nagy raktár tudapesti érc- koporsókban. — Disztes temetkezési kocsik.
Fekete Dénes temetkezési vállalatánál,
Subotica, Pašćeva ul. 12

PAPLANOKAT

nagy választékban Din. 130.—tól feljebb.
KRAMER, SUBOTICA
Trumbiceva ulica 11 (Cserkeplac).

Petróleumgáz-takaréklámpák

külső- és belső világításra, 150-3000 gyertyafénnyel. — Kezelés rendkívül egyszerű. Kis petróleumfogyasztás. Úgyes képviselőket keresünk. 35 lámpatípus.
„PETROPLIN“ Zagreb, Draškovićeua ulica 58.
Legnagyobb raktár az SHS-ben. 103

Kéveköttő-ponyva és alkatrészek

bármely gyártmányu aratógéphez és kéveköttőhöz

(Mc Cormick, Massey-Horris, Deering Champion, Plano, Milwaukee, Osborne, Walter A. Wood stb.)

1927. február 15-ig megrendelhető

BRAUN MARCEL

gépkereskedőnél
Velikičeckerek Telefon 106.

WAGNER-féle ÉTTEREM NOVISAD

Trg Oslobođenja 3. szám alatt. Minden időben kitűnő hideg és meleg ételek kaphatók. Pontos és tiszta kiszolgálás mellett kitűnő italokról gondoskodik

DUNGYERSKI-féle SÖRI

mindig frissen a apo a. — Abonama havonta Dinár 750 ebéd és vacsora kapható étkezési szert. — 1927. január 1-től személyesen fogom vezetni az éttermet, minden igyekezéssel azon leszek, hogy a n. é. közön ég szives pártfogását kiérdeméljem.
Kiváló tisztellel

TURUCZ JÁNOS

Lignose
a világhírű, eredeti gyári töltésű vadászöltény, automatikus pisztoly.
Vezérképviselőt és gyári lerakats:
PIRA D.D.
Zagreb
Račkoga ul. 7/d 9766

Fűrészelt bükdonga

minden mérethben, zsíros és olajos hordókhoz, nagy mennyiségben raktáron és azonnal szállítható. Keresünk munkáscsoportokat favillák, falapátok, rudak, lekváros és zsíros hordók készítésére.

Corać & Co, Valjevo (Szerbia)

A legmodernebb férfi és női cipők raktáron
Mérték után a legdivatosabb cipők angol és francia divattalp szerint. Javítások olcsón és szépen
Altman cipőüzletében Subotica, Vilsonova ul. 16. Fazekas-báz

Eladó ház

Suboticán, Zrinjski téren lakóház, uccai és több udvari lakással, nagy magtárral és kerttel, összesen 1175 négyzetgögl, családi okokból eladó és azonnal beköltözhető
Értekezni lehet a háztulajdonosnál
Zrinjski tér 25. sz. I. em.

A legmodernebb beszélőgépek, lemezek óriási választékban (slágerek), alkatrészek és kellékek legelőnyösebb árban kaphatók
Em. FISCHER, ZAGREB
SUDNIČKA UL. 3. ÉS
JURIŠIČEVA UL. 6.
nagykereskedésében.
Képes ár- és lemezjegyzék ingyen 10:0

Uri divatkülönlegességek **Vukovits Gerő** P.&C. Habig és Panizzakalapok és L.B.O. harisnyák egyedüli lerakata
Subotica : Főtér
Férfi fehérneműk, nyakkendők és angol poulovereiben dus választék, szolid áruk
11:08

LEVELEZÉS

Igaz boldogság... Sokolska 1. 178

VÁSÁRLÁS

Öcsőb, mint barhó... VÁSÁR... METEOR-KALYHA... LÁBTORLÓK... Ehrenfreund Géza

HÁZASSÁG

Házasságot előkelő körökben... Városház-u. 16. Románia. 11050

Házasságot urikörökben... Cara Lazara ulica br. 1625. 10984

Házasságot legjobb családoknál... Subotica Ulicm: Pašičeva 3.

Mely szerény, de rendezett viszonyok közt... 175

Ismeretség hiányában ez-uton... 56

1 évesfiucska

teljes gondozására 40-50 év közötti... 15

FOGLALKOZÁS

Viráskertészt keresek... Bačka. 12151

Volt közigazgatási tisztviselő... 30

Kőfaragó és vésnöksegédek... 45

Tanoncok, jó házból való... 188

Vállalkozók könyvlefedtetést... 12076

Pincérműk, szakácsnők, házvezetők... 123

Középkorú nő, ki jószáglenyésztésben... 67

1 liter itüő... 6 din. 7 din.

Geatum, cognac, liqueur... Szilas... 152

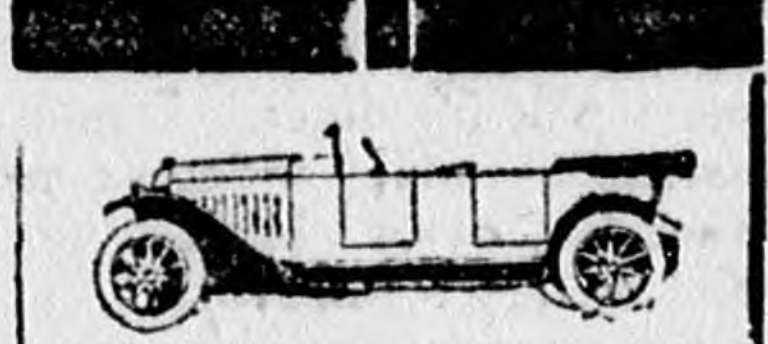
Dieselmotor főgépész... Városház-u. 16. Románia. 11050

Megvételre kerestetik

1 db használt... Ödön István Horgoő

Ügyes, megbízható... 126

Keresek egy fodrászsegédet... 134

Mechanikai javítóműhely

Autómobilok, szántó... Autóarász MOGIN

Helyiügynököt keresünk... 135

Jó munkás ragasztó és... 188

Két jömegjelenésű... 140

Tűkőipar... 15

Sőraparátust keresek... 153

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor... Kérdések... 141

Gyógyszeresgyakornoki... 141

Géplakatos, volt mozdonyvezető... 144

Utazót keresek... Novi Sad, Je rejska ul. 7.

Elhelyező irodámba keresek... 190

Rövidúras kereskedőség... 156

6000 inárbi... 130

Hölgyek látogatásában... 130

Csakis represent... 130

DÉLAMERIKÁBA

a leg... Hamburg—Südamerik... 171

Leipzig mintavásár!... 1927 március hó 6-tól 12-ig!

HAZ

B Palánlán, a Kralja Aleksandra... 184

Dambur géphímző leány... 185

Rojtkészítést a ruhákra... 184

VULKÁN

Valódi cseh samottégla... 10145

TAKÁCS MIHÁLY

Levelező, önálló szerb-német... 186

Posta előtt... 188

Em faja... 69

Levelező... 17

Szó... 17

Illgen Károly... 69

Szakképzett Dieselmotor... 171

Két jó munkás... 165

La... 178

VÉTEL-ELADAS

Háromucára... 178

Eőnyomdát

legújabb rajzokkal... 112

Új virágüzlet! Kain Lajosné... 10812

Ada hat... 129

9 hold szállási föld eladó

Dr. Popović, Novisad... 9157

Naponta friss pörköltkávé

Sugár Manónál... 927

Valódi bécsi... 927

Ö LŐSI JÓ SEF... 927

Cipészek figyelmébe!

Speciális felsőrész... 7344

ELONYOMDÁT

MODERNŰ FEJSZER... Leopold Sámuel... 482

Vzletti KÖNYVEK

Legjutányosabban FISCHER ERNŐ... 178

Zon... KAIN... 178

A n... 112

Sőraparátust keresek... 112

Eldadó... 179

Odzsacira szaladnak vasárnapon-kint nagyobb várost több tülekedést, lihegőbb táncot nézni. Már álmodják a ruzszt ajkuk vértelen kéjére e posztógunyás kisasszonyok és szöke, barna hajfonataik halálát várják elcsigázva.

Szabadjon még elmondani, hogy láttam a harangzót is, ki csak vasárnapolni jár le e földre. Mogorva ember. Isten pedellusa. Toronyiránt ment, fel sem nézve, nyilván a nagyharang korholó énekét vezényleni. A tulsóoldalról átköszön valaki. Mint a városban. Akárhon.

A kaszinó ablaksora kigyullad, mint a nyugtalan várakozás. Benn. A vendéglős — joviális és kövér, akár a vicclapokban — zsiros kártyacsomaggal a kezében kalábert proponál. Az újságpapírral beflastro-mozott széleshátú ablakok alatt vonulnak el a korzózó kisasszonyok.

Megállnak, benéznek. Valaki billiárdgolyókat lökdös. Lassan kialakul a kávéházi interieur. Egy kártyás az asztalra csap. Csittitják. Kósza cigánybanda élén betéved az első részeg. Duhaj kisvárosi kép. Csörömpölő üvegedények, füst és

harsány kártyajelszavak. A levegő mindig nehezebb. Ki innen. Álmoságot emlegetek. Felkelek az asztaltól. Falu uccája, melyen akácok par-főmjé árad. Kirukkolóban a baglyok az elsőtétlő házfalak mögött vacogtató történetek rejtőznek, mint a surranó tolvaj. A seprőnyelek már ott hevernek kiki kapuszegletéhez támasztva, mindjárt rákapnak a boszorkányok. Pendelyes kislány rugja a port egy ház előtt. Sik-kantó asszonyi hang sürgeti, bemenetre, lefekvésre. Későre jár, arcom-ra csipős szél telepszik.

Tudom. Kilencszázhuszonhetet írunk itt és mindenütt. Póstagalam-bunk a rádió, problémáink vannak, önösségünk, ismereteink és eredményeink. Miért vártam mégis pity-mallatig a baktert, a baktert, ki száz éve holt már, hogy halljam istenfőlön elkiáltani az időt s dűnyvőgni éji versikéket. »Minden jó lélek dicséri az urat«. Oblomovok vagyunk mindannyian s nem értünk szót a fával, verébbel, esttel és a csillagokat lelketlen távcsövekkel riasztjuk el magunktól.

Debreceni József

Az újvilág a csudák hazája

Dr. Auspitz Rudolf szombori fogorvos feljegyzései a philadelphiai világkiállításról

Befejező közlemény

Az Uniónak negy problémája ma a tízenötmillió néger lakos Ugy gazdasági, mint társadalmi viszonylatban igen fontos a négerkérdés megoldása. A déli államok még ma sem tudják megbocsátani a feketéknek a felszabadulást és azt a pillanatot, mikor Lincoln elnök a feketék teljes emancipációja mellett tört pácát. Délen semmi néven nevezendő társadalmi érintkezésben sem tűrik meg a feketét. Az uccai villamoson a néger nem utazhat egy kocsi-ban a fehérbőrűvel. A feketék csak a részükre fenntartott kocsi-ban utazhatnak s fehér arra nem száll föl sohasem. A fehér ember csak a legalacsonyabb rendű munkákra alkalmazza a feketét. A néger az elnyomatás és a gépek alkalmazása folytán lecsökkent munkalehetőség miatt a déli államokból tömegesen vándorolnak át az északi államokba. Ma már vannak Newyorkban uccák, honnan a fehér embert a néger kisorsították. Egész városrészeket feketék lénak, hol az utolsó uccasprétől kezdve fel a legmagasabb városi funkcionáriusig minden alkalmazott és tisztviselő néger. A feketék óriási mértékben szaporodnak. Itt az északon az iskolákban, valamint az egyetemeken is együtt tanulnak a fehérekkel: s a néger intelligencia és tanulási ösztály évről-évre szaporodik. A néger különben intelligens tanulni vágyó, a zenét végtelenül szerető s eléggé szorgalmas. Amióta azonban tömegesen lepték el az északi államokat itt is kezdik őket rossz szemmel nézni. De mégis el ézők velők szemben, amit a táncnak köszönhetnek. A négeremből alakul a jazz zenekar.

A gazdag Newyork

A pénzühiányban szenvedő, külföldi kölcsönt kereső Vajdaság számára talán nem érdekeltelen, hogy Newyork a völdy leggazdagabb városa. Amerika bankárjainak széki dnye, de maga a város is igen gazdag. A városi költségvetés 1926—27-re két milliárd dollár. Ennek az összegnek legnagyobb részét a földalatti villamoshálózat kibővítése emészti fel. A föld felett lehetetlen a forgalmat lebonyolítani s még a gyalogos közlekedést is a föld alá akarják helyezni.

A földalatti villamos reggel a hivatalos órák megkezdése előtt ötmillió embert szállít a külvárosokból a Citybe és délután öt órákor, mikor a hivatalos órák végetérnek, ugyanennyit vissza. Ezt az órlási forgalmat csak nagy torlódásokkal lehet lebonyolítani és a szerencsétlenségek oly nagy számban fordulnak elő, hogy ezek is amerikai méretűek. A 128-ik keresztutca és a Broadway

1926 első felében 546 ember vesztette el életét. Juliusban egy emléktáblát állítottak fel azon a helyen, a következő szöveggel:

Emlékeul az itt elpusztult 546 ember-életért

Te, aki az autómobil-t vezetted, ne teletts el, hogy egyszer neked is, vagy feleségednek, vagy gyermekednek gyalogszerrel kell járnotok az uccakeresztezésnél és a forgalmi szabályzatok be nem tartása könnyen gyászba dönthet, téged vagy hozzájártozodat. Vigyázz tehát, nyitva legyen a szemed és mindig csak a szemafort nézd Csak akkor indulj és állj meg, amikor kell. Ne feledkezz meg magadról, a gondatlanság és az előírások be nem tartása itt az uccakeresztezésnél hat hónap alatt 546 ártatlan ember halálát okozta.

Bár a forgalmi rendőrség bámulatraméltó ügyességgel működik és bár a közönség a legkevesebb mértékben támogatja őket. Newyorkban reggel 7—8 óra és 5—7 óra között, átlagosan naponta 100 ember vesztü életét a járművek alatt.

Este hét óra után ugylátszik, mintha lepadna a nagy forgalom egy rövid időre, hogy azután annál nagyobb lüktetéssel újra kezdődjék a színházi negydedben. A színházi városnegyedet tündériesen világítja be a millió és millió izólámpa és a szinte égig emelkedő reklámok. Naponta több százezer ember igyekszik a színházakba és mozikba a farszto napi munka után szórakozást keresni.

Az amerikai színházi viszonyokról már sokat írtak. Itt csak néhány jellemző adatot. Egyik színházban már öt év óta játszák egyfolytában mindennap »Abbie's Irish Rose« című darabot, a közönség öt esztendeje minden nap változatlan lelkesedéssel ünnepli, mikor a katolikus irleány és a zsidó fiatalember a darab végén házasságot kötnek. Molnár Ferenc »Színház« című darabjához három hónapra előre el volt adva minden előadásra minden jegy. Molnár neve Amerikában feltétlen sikert jelent. A Liliom-ot huszonkét amerikai színpad játsza állandóan. Kálmán Imre »Marica grófinő«-jét a 42-ik ucca Kapitolumában játszák, szintén hónapokra előre eladott jegyekkel.

A mozgófényképek közül újabban a legnagyobb sikere a »Vitaphone« beszélő filmeknek van. Ennek ellenére még mindig nagy közönsége van a rendes mozgóknak is, amit legjobban bizonyít, hogy

ottartózkodásunk alatt fejezték be a Par-mout filmház negyvenemeletes palotájának építését, amelyben a világ legnagyobb mozgószínháza van. Egy-egy előadást hatezer ember nézhet végig. A bemutató napján egy Európának szánt filmet adtak s ennek váratlan nagy si-

kore volt, ami azért meglepő, mert Amerikában külön készítenek Európa részére filmeket és az európai film az amerikaiaknak rendszerint nem tetszik. Különben újabban a német film Amerikában is erős versenytársa az amerikai filmiparnak.

Párisi portrék

Geo Charles

Költő és futóbajnok. Zömök, piroské-pü, huszonnyolc éves. Nem néz ki ironak, mégugyse az olimpiai nagydíj nyertesének. Egy egészséges fiatalember, ami mindenestre feltűnő jelenség ebben az irodalmi kávéházban. Született francia,

hős gyönyörűségek.

— Ez még nekünk is probléma, sok a panasz mindenfelől, én is irok ellene. Pedig a sport nemzetközi játék és nemzetközivé teszi az sziveket is, összehozza a világ legtarkább népeit: a pacifizmus legerősebb fegyvere a sport! Csak a destruktív tömeg él vele vissza és néhány politikai kalandor.

— A magyarok közül kít ösmer? — Bárányt és Posta Frigyeset. Bravuros fiuk! Postához ódát írtam. Most egy kis lírai regényen dolgozom. Címe: »Le Calvarie Modern«. Tiltakozás a háboru ellen. Ha befejeztem, ismét hozzáfogok a sportantológiához. Általános sporttörténelmet írok.

Egy másik francia költő azzal lett világhírű, hogy kimutatta a macska szerepét a világirodalomban. Geo Charles a sportot fedezte fel és első verseskötetével, amelyben a sportot dicsőíti, elvitte az olimpiai nagydíjat.

— Nem a blöfföt, a tribün üvöltő népet kerestem én, — mondta — hanem az ujjongó erőt, a drága lelkesedést, a testek ritmusát. O be jó is egészségesnek lenni! Fiatalnak! Nézze az izmait! (dicsőkedve mutogatja.) Van ennél szebb regény? Igenis, éljen a testkultusz! és le a lelki kozmetikusokkal! Ép testben ép lélek!

— Mi a kedves sportja? — Elgondolkozik, mint az anya, az özvegy Pólkainé, akinek édes gyermeke között kell választani: »melyiket szeressem?« Aztán érett megfontolás után így válaszol:

— A futás. A háboru előtt távgyalogló voltam és futóbajnok. Csinos eredményeket értem el. Ez az eddig megvetett sportág most éli reneszánszát. Legjobb eredményem: tizenhét kilométer egy óra alatt.

Nálunk a helyiérdekű vasut sem jár ilyen gyorsan gözzel, mint ez a piroské-pü poéta az apostolok lovaín.

— A sport jótétemény. Szellemi és testi felrisszülés. Neveli az új generációt. Verselmeit is olyankor írom: agyonfáradtan, lelkendezve.

Geo Charles: az új Walt Wittmann. lírájában is teljesen sportszerű. Képei, jelzői, merész fordulatai, mind szinte a sportszótárból kölcsönvett szavak művészi konstrukcióban, ha ugyan ezeknél a zabolátlan verseknél egyáltalán lehet konstrukcióról beszélni.

Egyik szép részletét a »Jeux Olympiques«-nek itt adom közre. M. Pogány Béla kitűnő fordításában:

Tréning-nap

A Speaker:

Párisiak! Szökkenjenek a természetből vett jelképeitek: néhány levágott rózsá, liekándozó szilvek.

kristálygömbökben halak sugárzása,

kalitkák vasujjal közé fogott madarak,

az éjszaka boxolói fedett velodromok művirágai alatt;

Szökkennek: tüzvészhez hasonló izzó lombozatok,

a tenger magános dűhében: halak, vadim csapódva kékes-zöld

lülvek csomójába,

és mind a madarak, szabad indák

és a boxolók a természetben.

Sövény hajítja lüzérét, ligetecske gyümölcskertnek ldtszik,

a világitó lák: idomított kigyók

a ring: légi butor.

Megnyílik a színes ajtó és átjön rajta

mint leány a lombozatban

aztán becsukódik harsonás kürtök messzi zajában:

»Pierre Lambert!« — Jean Royer² gyermekkori barátja.

— A görögöknél — magyarázza — a

sporttal egyensúlyozták az irodalmat,

1) Kereskedő. Az Internacionális

Foot-ball Egyesület tagja.

2) Franciaország amatőr boxbajnoka

(középsúly), hirdetésű ügynök és költő.

mikor már nagyon elharapódzott a kultúra. Ez a helyzet ma a franciáknál. Ha valamelyik nemzet, akkor mi igazán rá vagyunk erre szorulva, mert bennünket alaposan agyonfoltott a civilizáció. Itt a legfőbb ideje, hogy felvegyük a harcot a romboló irodalom ellen, amely az

Égészséges ösztönöket megbénítja és narkotizálja. A mai ember nem csak a szemén visel Zeiss-üveget, hanem a lelkén is ókudrét hord, száz dioptriát, hogy böggnek nézi az eget. Mi ezeket akarjuk az emberről leoperálni és a göthös mellbeteg irodalom helyett, jólémesztő, nagydíma, muszkis térflakat, akik nem görbétlőkörből ismerik az életet.

Geo Charles az új költők vezére, impozáns tábora van, hasonszőrű fiatalokból, akik kiábrándultak a raffináltan szenvedős freudi lélek-svindliből, melyek többet ártottak ennek a jóhiszemű nemzeteknek, akár a világháború. Nagytakarítás folyik mindenütt. És ezek a gyerekek pompásan bírják a munkát.

Köröskörül izzik a horizont. A perifériákon még garázda lidércek őrzik a sorompókat, de az atléták már felhúzták a harci inget. A nagy verseny megkezdődött. A futók most szállnak be a startlukba.

Tamás István

ALAKOK

Iró

(Mit komédiázik, hogy fogad-e vagy sem? Hiszen valamikor együtt játszottunk, ma is egy tányérből eszünk, egy dgyban alszunk. Félreáztom a függőnyt dolgozószobájára ajtajáról, nagy robajjal betörök hozzá. Az ismert óriás tróasztal, töltőtollak, írógép a földön, lila itvegtál, melynek vízében cigaretták elmerültek, a szerteszórt kézirattáblákon pedig ilyenféle érthetetlen lírák: »Itt föltétlenül tompítani!« »A tél sötét lámpája.« »G. sápadt, de nem külni, csak éreztetni.« Ő ott ül a széken, a levegőbe néz. Ugy tesz, mintha én is levegő volnék. Otthonosan letelepszem vele szembe a díványra, egy darabig rábámulok. Várok, miután pedig még mindig nem beszél, én szólok meg:)

— Szervusz.
(Nem felel.)
— Mi bajod? Zavariak?
— Hagyi.
— Dolgozol?
— Látod.
— Látom, hogy semmit se csinálsz.
— Ezt te nem érted.
— Vagy úgy? Nem tudtam, hogy így rossz viszonyban vagyunk egymással. Könnyű neked, barátom. Nélkülem bizonyára nem fölényeskedhetnél ennyire.
— Ne mondd.

Igen. Ha nem dolgoznék helyetted éjjel-nappal, akkor most nem ámoxyoghatnál itt, hanem kenyér után futkosnál a decemberi lucokban. Én tartalak el.

— Igazán?
— Nyílt titok.
— Érdekes. És téged ki tart el? Kiváncsi vagyok, mit csinálnál nélkülem, mit látnál, mit hallanál, ha nem lennék állandóan melletted. Vak lennék, öregem, vak és süket. Hálátlan vagy.

— Csak annyira, amennyire te.
— Tehát mit óhajtasz?
— Gondoltam, most majd rólad is írok egy »alakot«.

— Én rólam? (Mosolyog). Szamárság.
— Miért?

— Mert ennél rosszabb típust nem is találhattál volna. Itt nincs semmi. Az író a világ legtartalmatlanabb embere. Üres, egészen üres. Tartalma a könyveiben van. Amit átél, azt azon frissiben ösztönösen és gépiesen betívé változtatja, formába töri, kiszivattyuz magából mindent. Ha élményeket keressz, melyek ősi rétegekben rakódtak le egy lélekre, egy élettémlekeire, tapasztalatait, érzéseit, akkor fordulj egy manikűrös kisaszonyhoz, egy gyógykövőhöz, egy droguista-segédhez.

— Ezt azonban még sem adhatom be így a közönségnek.

— Akkor rajzold neki egy szép, bohém halvány költőt, akit kíván és elképzelt magának s rossz filmekből ismer. Szedd elő a romanúka lejátszott lemezeit. Ird, hogy selyem pizzában feküdttem,

ideggörcs kintott, egész éjjel nem tudtam aludni, veronalmérgezőselem van, azonkívül viszonyom egy mozi-színész-nővel, iszom, morfium nélkül egy sort se vagyok képes írni. Kenj le ilyesmiket. Szóval hazudj. Elhízh te jobban értesz.

— Ne szerénykedj. Te is elég jól tudsz hazudni.

— Az én hazugságaim mások: azok többek az igazságnál.

— Mondd, mi a te életed?

— Ez, amit látsz. Szakadatlan műhelymunka, küzdelem a kifejezésért.

— De ha folyton itt aszalódsz és nem veted be magad az élet drámájába, honnan kapsz anyagot?

— Csak a műkedvelők hiszik, hogy a témák ott künn hevernek. Azok itt vannak. Aki egyszer a világra született és

kinyitotta szemét, annak egy életre van anyaga. Aki pedig tudja, hogy egyszer majd meghal, annak ez éppen elegendő ösztönzés erre a rejtélyes foglalkozásra.

— Mit akarsz?

— Irni.

— Boldog vagy?

(Erre már nem válaszolt, végkép elnémult, megint egy pontra meredt. Alkalmassint pözögt. Én nem törődtem vele többé, az írógépéhez ültem, lekopogtatam ezt a párbeszédet ahogy történt, minden fordítás és magyarázat nélkül. Amikor a kész cikket lobogtatva eldovoztam, utánam pillantott valami furcsa mosollyal, melyben részvét volt, egy kis lenézés és sok szeretet. De nem fogott velem kezét.)

Kosztolányi Dezso

TERE-FERE

Egy nép mint kísérleti nyúl. Egy történelmi érdekes tényre hívja fel figyelmünket: tizenkét évszázaddal ezelőtt egy bölcs és keletien közönyös kínai császár bevezette a kommunizmust az államába, pusztá kísérletül és egész népet kísérleti nyullá tette.

Mikor a császár meghallotta, hogy birodalmában valamiféle Lenin zárandókol és fünek-fának a kommunizmus elméleteit prédikálja, hogy egy jól kormányzott országban nem szabad szegénynek lennie meg hogy mindnyájan közösen kell, hogy élvezzük munkánk gyümölcsét, magához hívatta ezt a világlávitó apostolt, miniszterelnökét elcsapta és teljes hatalmat adott a régi bolsevik agitátornak.

Eleinte minden úgy ment, mint a karikacsapás. A jó kínaiak, különösen azok, akiknek nem volt semmijük és akik most egy kis munkával meg tudták keresni betevő falatjukat, himnusokat zengettek a fölvilágosult uralkodóhoz, aki így gondoskodik alattvalóinak jóvoltáról.

Hanem egy kis idő múltán nem volt élelem. Mindenki éhkoppon maradt. A szántóföldeket nem művelték meg. Sok tartományban éhenhalt a lakosság, de nyílt titok volt, hogy az uralkodók, akárhogy rejtgették ezt és akárhogy igyekeztek tüntetni a szegénységükkel, minden jóban duskáltak.

A türelmes császár ezután sem vonta meg bizalmát a nagy reformátortól, azt mondotta, hogy az inség oka az eső, vagy az aszály, vagy a napfogyatkozás és higgadt bölcsként várta a dolgok kifejlődését. Végül a nép maga ebrudon dobta ki a világboldogító kommunistát s akkor a császár mosolyogva hívta vissza régi miniszterelnökét. A kísérlet sok vérbe került, de a kínai nép ezután nem kér többet a kommunizmusból.

Mozi és könyv. A mozi első jelentkezésétől kezdve a mai napig állandóan rebesgették, hogy ez a néma művészet ellensége a könyvnek s az egyre elszaporodó mozgósínházak pár éven belül megölik a könyvkiadást. Erről cikkeztek most a Daily Chronicle.

A cikk rámutat arra, hogy a föltevésnek nincs semmi alapja, sőt egyenesen az ellenkezője igaz. A mozi olvasótáborát nevel, főképp regényolvasó közönséget. Az a mozidarab, melyet tíz különböző országban mutatnak be száz és száz színpadban sokkal jobban megismertet egy író, mint bármi reklám. Bebizonyított tény, hogy miután Angliában a mozik Victor Hugó Notre Dame-ját játszották, a regényt kapkodni kezdték s egyetlen vidéki városkában ezer példányt adtak el belőle. London külvárosaiiban pedig a gyerekek abban az időben mind pupost játszottak.

Egy másik példa. Valami indiai filmet mutattak be, melynek szereplői nyíllal lövöldöztek egymásra. Statisztikailag kimutatták, hogy a film után a közönség derűre-borúra vásárolni kezdte az ijjat és nyilat, mellette minden más játékszer háttérbe szorult. Az angol lap véleménye szerint a mozi minden ipart támogat s így a könyvpiart is.

A moziba járók a leendő olvasóközönség. (Esetleg a volt olvasóközönség.)

Az olasz királyi család otthon. A Rivista d' Italia képet fest a mai olasz királyi családi életéről.

A királyi család tagjai s néhány vendég az asztalnál ül, várja, hogy a király megérkezzen. Nyílik az ajtó és szárnysegédek tisztele. Belép az uralkodó, gyors léptekkel halad előre, egyik keze nadrágja zsebében, másik keze a zubbonya nyílásában. A királynő és a hercegnők meghajolnak szertartásosan, a trónörökös pedig, mint a kőbáka a tábornok előtt vigyázz állásban áll.

De az egész csak egy pillanatig tart. Maga a király vet ennek véget, egy mosollyal. Megcsókolja a királyné kezét, férfiasan kezét szorít a fiával, megcsókolja a leányait s mikor a lakáj jelenti, hogy tálatva van, a király még gyakran mindig játszik Máriaival, a kis hercegnővel.

Az asztalnál keveset eszik, bort alig iszik. A királyi konyha dus remekeihez hozzá sem ér. Rendes ebédje levesből, főzelékből, egy kis rostélyosból áll. Ebéd alatt szívesen beszélget, tréfál, szereti az élceket. A társalgásban nincs semmi etikett: az beszél, akinek mondanivalója van.

Ebéd után rendszeren egy félórát tölt családjá körében, aztán muzsikál, gyakran éneket hallgat.

Kis francia tréfák. A völegényt megkérdezi a menyasszony:

— Mondja, drágám, horkol maga?

— Soha.

— Honnan tudja?

— Multkor egész éjjel fönnmaradtam, hogy megfigyeljem magamat.

Vidéki borbélyműhely. A borbély feni a beretvát, a paraszt pedig, aki ül a széken bizalmatlanul nézeti a kutyát, mely folyton körötte ólálkodik.

— Mi a csudát akar itt ez a kutya?

— Semmit — válaszol a borbély. — Néha lenyisszantok egy fület. Azt lesi, hogy megegye.

A férj későn jön haza, tökrészen.

— Hány óra? — kérdi az asszony.

— Egy.

Ekkor azonban az ingaóra hármát üt.

— Jó — dohog a részeg — tudjuk, tudjuk, hogy egy óra van. Nem kell azt háromszor ismételni.

A régiségkereskedőnél.

— Csodálatos remekbe készült firenzei karosgyertyatartó. Tessék nézni, milyen ötövmunka ez, milyen finom a rajza.

— Kár, hogy nincs meg a párja.

— Hiszen ha megvolna, akkor aztán igazán páratlan volna.

A milliomos reggel az alábbi levelet kapja:

— Igen tisztelt uram, husz frankba fogadtam, hogy ön ezer frankot ad nekem. Ha hibájából elvesztem a fogadásom, akkor küldjön e sorok vivőjével azonnal legalább husz frankot, hogy ki-

fizessen adósságomat. Ez, remélem, méltányos.

Los Angeles és a gyalogjárók. A mozi városában, Los Angeles-ban, amint egy ott megjelenő újságban olvassuk, olyan közlekedési törvényt jelent meg, mely méltó egy humoros filmhez. A városi hatóság a gyakori szerencsétlenségek miatt az alábbi falragaszt ragasztotta ki:

— Az, aki át akar menni a kocsitron, tartozik a jobb karját a magasba nyújtani, hogy a járműveket figyelmeztesse. Aki e rendeletet nem tartja meg, azonnal pénzbüntetést fizet. Ha pedig valaki többször követi el ezt a kihágást, pénzbüntetésre át nem váltható fogházbüntetéssel sújtatik.

A spanyol lapok sajtó hadjáratot indítottak a furcsa rendelkezés ellen s többek közt megkérdezték, hogy mit tegyen az a járókelő, aki mind a két kezében csomagot visz. Erre is választ talált a hatóság, mely pár nap mulva a következő pótlást tette közzé:

— Ha a gyalogjáró csomagot visz mind a két kezében, a jobb kezében lévő csomagot a járda szélére tartozik tenni, tartozik megadni a jelt, aztán vissza mehet érte.

Érdekes, hogy az otthagytott csomagok a nagy forgalomban is ritkán tűnnek el, az amerikai közönség annyira fegyelmzett, hogy a rendőrségnek eddig még egyszer sem kellett lefűlelnie egy ilyen tolvajt.

A művészeti felügyelők. Ugy látszik Franciaországban is olyanok a művészeti felügyelők, mint mindenütt a világon: rendkívül buzgók, kitűnő hivatalnokok, de édeskeveset értenek a művészethez.

A versaillesi építészeti remek művészeti felügyelője, hogy főhasználja azt a pénzt, melyet Rocketeller ajándékozott a francia államnak a híres paloták tatarozására, először is kivágatta azt a bájos kis erdőt, mely a versaillesi parkban Mandsard oszlopcsarnokát úgy vette körül, mint valami ékszeret.

Ez ellen a közvélemény egyértelműen tiltakozott s a felügyelőt elmozdították állásából.

De az, akit a helyébe neveztek ki, még nagyobb bakot lőtt. Ő nem a fákat pusztította, ami csak bocsánatos bűn, hiszen azok újra kinnőnek, hanem történelmi műkincseknek esett neki. Híres volt a Nagy Trianon rózsás és szürke márványa, melyet az idő fakított meg és vont be nemes patnával.

Az új felügyelő első dolga az volt, hogy elrendelte a remek márvány azonnali kipucolását. Alkalmazottjai munkához is láttak: napokig döbrsölték, kaparták, savakkal maraták, hogy fölélnkítsék a színt. Az eredmény az lett, hogy a márvány leheletszerű rózsaszíne, melyet Claud Lorrain annyira kedvelt, tulpirossá vált, a márvány hamvaszürkéje pedig koromfeketévé s az arany egyszerűen megvakult. Lármas ríktó színezésű most a Nagy Trianon a márványai egy hentesüzlet reklámtáblájához hasonlítanak, melyre szalámit, sonkát, párizsit és hurkákat remekel egy mázólo.

Gyurói Nagy Lajos:

Jó volna, jó volna

Lemosni lelkemről
Ami folt és árnyék.
Járni szűz tisztáson
Hol senki sem járt meg.
Főlesókolni minden
Harmatot a réten
Csüngeni rég elhalt
Dajkaszon, meséken.
— Jaj de jó is volna.

Jó volna, jó volna...
S feledni a multat,
Építeni azt, mi
Soha el nem mulhat.
Áldozni a napnak,
Órítani a ténynek.
Járni csillagtáborot,
Hol szent tüzek égnek...
— S még se lehet, még se.

PÁRISI NOTESZ

Merénylet két szobor ellen

Páris, január.

Levallois-Perret, Páris falain kívül esik. Voltaképpen Páris külvárosa, de mint annyi más tőrse a város körül — a falakon kívül — bármennyire összepárosított Páris — önálló és saját közigazgatásának vezetése alatt áll. Levallois-Perret városka atyái a kommunista párthoz tartoznak s a közelmúltban óriási szobrot állítottak a temetőbe, az ott nyugvó 120 hősi halott teteme fölé.

A háborus emlék 12 méter magas. A szoboresoport közepén áll Franciaország gyászruhás nőalakja, tőle kétoldalt egy-egy katona. Egyikük — egy senegal harcos — visszatartó pózban áll. A nő alak előtt három katona, egy halott másik öklét fenyegetve emeli a nő felé. Ez az alak azt a többször feltett kommunista kérdést szimbolizálja: »Franciaország mit csináltál aidaiddal?« A harmadik — azoknak a katonáknak szimbóluma, kiket a háború alatt a front mögött lötek le — a kötetést tépi le a szeméről. E csoporttól kissé távol áll egy fiatal kommunista, egy kardot tör ketté a térde fölött, mögötte egy rakáson egy csomó más fegyver, melyre ugyanez a sors vár.

A szobor felállítását ellen annakidején hiába protestált a háborus veteránok szövetsége.

Legutóbb egyik éjjel többen behatoltak a temetőbe és a szobrot megsemmisítették. Különösen a kardot törő kommunista alakja szenvedett sokat. Több kalapácsütést mértek rá, ugyanígy bántak el a többi mellék alakkal, csak a fő nő alakot nem bántották. A pusztítás nagy zajjal járt, ami az éjjeli órákban a csendes városban messze elhallatszott. Mindössze egy csomó kíváncsi merészkedett közel, hivatalos személy nem is mutatkozott s a tettesek, munkájuk végeztével nyugodtan eltávoztak.

Pár nappal később méreteiben sokkal kisebb bántódás érte Páris egyik legújabb szobrát. A szobor Gallieni tábornoké, ki Páris védte a háború alatt s aki Foch-al azon kevés halandó közé tartozik, ki még életében szobrot kapott. Az emlék az Invalides előtt levő óriási téren áll, szemben a pályaudvarral. Tehát forgalmas helyen s a támadó nem számíthatott arra, hogy a szoborban sok kárt tehet. Éjjel történt a merénylet, senki sem vette észre; a reggeli munkába sietők álltak meg egy pillanatra a talapat előtt, mely alatt üvegeserepek feküdtek s a márványon egy hosszú fekete folt éktelenkedett. Valaki egy nagy üveg tentát vágott hozzá.

Német szó a francia parlamentben

M. Hüber az elzászi Bas-Rhin kerület kommunista párti képviselője. Pár hónappal ezelőtt vonta magára a figyelmet először, mikor a Kamarában német beszédet tartott. Midőn megkérdezték tőle, hogy miért nem beszél franciául, kijelentette, hogy nem tud. Annakidején úgy irtak róla, hogy Hüber elzászi dialektusban beszélt, mely nyelvjárásról pontosan meglehetett állapítani, hogy hamisítatlan német. A ház meglehetősen viharosan opponált M. Hüber germán mondatai ellen, mit ugyszólván senki sem értett, de ő nem zavartatta magát és végigmondta a beszédét.

A napokban Elzász és Lorraine ügyeiről volt szó a Kamarában s az ülés alatt M. Hüber ismét szólásra emelkedett. Már senki sem emlékezett rá s csak így történhetett meg, hogy zavartalanul szóhoz jutott. Megint elzászi »dialektusban« kezdett beszélni, ezuttal azonban pár mondatnál messzebb nem jutott. Az elnöklő Poincaré félbeszakította és kijelentette, hogy a francia parlamentben csak franciául lehet beszélni. Ezuttal elmondta, hogy Hüber előző elzászi beszédét az akkor elnöklő Herriot eltűrte, mert a képviselő a szónoklatot francia fordításban előzőleg bemutatóta az elnököknek. M. Hübernek Poincaré szavaira

nem volt megjegyzése, visszaült a helyére és az ülés tovább folyt.

Epilog a Nagy Perhez

A közelmúltban részletesen beszámoltunk arról a nagy perrel, mely a Dolly Sistereket, a magyar születésű kiváló amerikai táncosnőket és a Moulin Rouge direktiója közt folyik. A Sistereket, tudvaleg a múlt ősszel, öt nappal a premier előtt hirtelen kiugrottak a revüből, mert az igazgató anélkül, hogy egy szót szőtt volna, a nyakukra ültette Mistinguettet főosztárnak, holott a nővérek szerződésében világosan benn volt, hogy ők az elsők a darabban. Azonkívül még be is perelték a Moulin Rouget 550.000 frank erejéig. Nehogy valaki haszonlással vádolhassa a táncos ikreket, a

félmilliót, vagy ami a törvényszék ítélete alapján nekik jár, jóleve odaajándékozták a francia agg színészek menedékházának.

Ennek a pernek a héten volt a főtárgyalása és a Dolly-k megnyerték a nagy pert. Sőt még több, a bíróság helyet adott a keresetnek és az egész összegre elmarasztalta a Moulin Rouget. A Sistereket a Theatre Edouard VII-be telefonálták az örömhirt; nem volt idejük bemenni a tárgyalásra, mert éppen az új revüjük főpróbáját tartották.

Az ügyvéd pedig, miután gratulált a Dollyknak, letette a kagylót, majd felhívta az agg színészek menházát, hogy mehetnek a Moulin Rouge-ba inkasszálni.

W. D.

Emlékek a sváb fertályból

Ezt az emléket is kell mondani, mert a gyermekkorba vezet vissza. A Vajdaságban telt el az a példátlanul szép idő, amelyet valaki egyszer így méltatott:

— Gyermekkorom tündérekorszaka akkor derült rám, mikor az apám tüdőgyulladásban feküdt s minket elküldtek hazulról rokonokhoz. Minden második napon habos tortát kaptunk, szinte sajnáltuk, hogy az apánk felgyógyult.

Városunkban a történelmi nevezetességek kivül sok volt a sváb, akikkel testvéri szeretetben éltünk, ideszámítva az állandó verekedéseket is. A Német-ucca, mint a Lenau-ucca olyan széles volt, mint a jól rendezett országút, nagy-nagy gazdaság, jólét az egész vonalon, példás rend. Tiszta házak és az udvarokon kukorica-kotárkák, zombolyázás, kazlakban szalma, meg széna, a csürökben buza, az istállóban tisztán tartott jószág. Az egész várost a svábnegyed látta el tejjel, azt hiszem öt krajcár volt egy liter.

Alulírott a plébánia templomnak buzgalomban és hozzáértésben második ministránsa voltam, elsővé csakis egy hatalmas dinasztia kihalása után válhattam volna. Az első helyet ugyanis a W. cimbor foglalta el, a templom-anya fia. Jussát mindenki elismerte, nem is volt ezért versengés, hiszen Jakab — mert hiába méltóztatnak nevetni, W.-t épp úgy, mint a legtöbb svábot, Jakabnak, helyesebben Jakobnak hívták — két üveg glikker ellenérték fejében megengedte, hogy Gyertyaszentölőkor Sanctusra én csöngessem átjatossgába a híveket. Már pedig a ministránsokodásnak ez volt egyik gyönyörűsége.

Történt azonban, hogy hazajött a nyáron szabadságra Schäger László regimencpáter ur s mikor rajtakapott, hogy az unokaöccsével, Maschek Nándorral igen szépen rendezem a fiók-miséket, fejemre tettem a kezét.

— Holnap reggeltől kezdve te ministrálsz nekem. Pontosan hat órákor.

Széditő volt a kifüntetés. Pap is, katonasípkát is visel! Aztán: a rendes szolgálattételért két krajcár járt, de ő négyet adott. Vastag négykrajcárrost, susztertaléért. Várjunk csak, még nem merítettem ki a témát. A sekrestye szabályai szerint a reggeli misék ministránsai asszisztáltak délután a temetéseknel, amik vizsont kétszeres díjat hoztak, néha négyeszeres s hogy betétezzem a szenzációkat: éppen kolerajárvány volt számtalan halálesettel.

Mint állandó mise-ministráns ezek szent kezdtem vagyonban tollasodni. Hozzáálltunk a temetésekhez délután kettőkor, végeztük este hétkor, mikor is ugyanunkon narancs-sárga belő görög-dinnét vettünk s ott ettük meg a temető árkában. Egy kis kolera-tól nem ijedtünk meg.

A Schäger főtisztelendő ur kezéből nyert distinkció azonban felébresztette az alvó orszálanokat s egyszerre megszorodtak az ellenségeim. Próbálták kiturni, de nem lehetett, mert a páter a magából adta a tiszteletdíjat, az egyház stóla-alapja érintetlen maradt.

— W. Jakab, hogy valamely fölényt még is biztosítson magának, fölrakta a bátyja katonasípkáját, ezért nagyon megbámulták, de minden szenzáció átmeneti volt az életünkben és így cioszlott is.

A feszültség hamarosan ellenségeskedésbe ment át s megkezdődtek a verekedések Szünetes időkben, mikor például a kolera a református egyház híveit látogatta, vagy görög keleti térre húzódott, mi bölcs időbeosztással verekedtünk, leginkább a szerűskertekben. A meccsek lefolyása nélkülözötte a szabályokat s legtöbbször a következőkben merült ki:

Odafurakodott valamelyik sváb cimbor egész közel hozzám, féloldalosan s azt mondta:

— Na, kezd!

— Kezd te, feleltem.

A fiu makacsul folytatta:

— Na, üss meg!

Fészkelődött, döfködött, nem szünet meg buzdítani, hogy aktivitásba lépjek. Surrott a vállával, ha oldalt tértem, már ott volt és huszszor ismételte.

— Na, kezd!

Ennyi szíveségnek lehetetlen volt elmenteni s mivel mindig előttem ugrált, végre is engedtem a barátságos szónak. Olyan nyaklevest kapott, hogy belekaparázott a szemé. Erre megfutamodott, szitkozódott, minden szavának refrénje az volt.

— Gyere csak a mi uccánkba!

Hát elmentem. Nagy temetés volt, négy papos, a svábok kimaradtak belőle, de erre alapították haditerüket. Meglesnek, megvernek, egész biztosan kikapunk, hiszen ministráns-szoknyában nem mozgunk olyan biztosan, mint ők. A temetőben a papság öltönyét átvette a sekrestyék, a hatalmas viaszgyertyákat ránhízták, hogy vigyük haza.

— Menjünk a Lenau-uccán át, javasoltam.

Kerülő volt ugyan, mégis arra tartottunk, szomszjasan a bejelentett leszámolásra.

A forma a régi. Odafurakodás, döfködés.

— Na, üss meg!

Időkinélés szempontból nem mondtam kétszer, neki fogtam. Röpültek a nyaklevesek, az ökölcsepások, magam is kaptam belőlük. Mikor aztán észrevettem, hogy egy különítmény elsodorja a társaimat s hárman rontanak az én magányosságomra, lendületet adtam a harcnak. Majd elintéztem valahogy a lányos arcú Gózsny Mátyás káplán urral a dolgot, de megragadtam a rám bízott viaszgyertyát s csatabárdként kezeltem. Volt egy méteres, de feloszlott apró részletekre s az ellenség megfutamodott. W. Jakabnak vérzett az orra, ő állt a menekülő sereg élén s ő ordított a legjobban.

— Zsidó, zsidó!

Akkor mondták rám először. Nagyot bámultam, hogyan jutok hozzá katólikus ministránsként, nem is értettem, — gyermekkori emlékeimet mondom el, mit tagadjam, bosszantott. Csak később ismertem meg jobban a barátaimat, akik szerettek vitázni, verekedni, amikor pedig kifogytak az érvből, vagy a szusból, utolsó fegyverük ez a szó maradt:

— Zsidó!

Mikor ma rövid lélegzetű táncmestereket látok, vagy egy sipu verki hangja tör felém, amely kétségbeesetten nyikorog, felmerül emlékemben a Lenau-ucca a megfutamodott Jakabbal, Találkoztam azóta is nagyon sokszor

hasonló ivásu emberekkel, akik ugyanazal a szóval pótolták a gondolatmenetük hiányosságát. Legföljebb annyi a különbség, hogy a zsidó szó helyett napjainkban mást mondanak. Teszem azt: destruktív. Mert valamit mindig kell mondani.

Bob.

Itt a farsang

Bálozó lángok gondjai

Háromkirályok ünnepe fontos dátum a fiatalság életében. Évszázadok óta ugyanis akkor érkezik meg karneval herceg, hogy csörgős sapkájával jelt adjon a tánc, vígasság megkezdésére. Akármilyen történik is a világban, a farsang vidám fejedelme mindig pontosan eljön hozzánk. Nem törődik a mindig panaszkodók szomorú csapatával, hiába emlegetik a politikai viharokat, vagy a gazdasági élet ezer baját, karneval herceg ügyet sem vet rájuk. Sőt még ágyudörgés, puskaropogás sem ijeszt meg, akkor is eljön hűséges alattvalóhoz, hogy legalább pár órára kiütze Gond anyót a szívekből. És ez nemcsak most van így léhának és felületesnek bélyegzett korunkban, hanem ugyanígy volt a szigorú erkölcsű, tisztos középkorban is. Pedig akkor az egyházi és világi hatalmak ugyancsak összefogtak, hogy gáttat vessenek a farsangoló kedvnek. De hiába minden, az emberek nem félték a tulvilági megtorlástól, sőt még a rögön esedékes földi büntetéstől sem ijedtek meg, hanem minél több volt a baj, nagyobb a veszedelem, annál nehezebben, annál jobban várták Vizkeresztet, a vídám, szép farsang kezdetét.

Háborukkal, forradalmakkal könnyen elbánt a farsang, de a múlt század végén másfajta veszedelem fenyegette karnevál herceg birodalmát. Tudják mi történt? Kevés lett a táncos! Nem mintha a legendák elfogytak volna, erről szó sem lehetett, hanem egynémely kisebb csetepatétől eltekintve béke volt szerbe a nagy világban. De mint a hetvenes, nyolcvanas, kilencvenes évek farsangi beszámolóiban olvassuk — a fiatal urak csak azért mentek bálba, hogy a sok szép lánivalóban gyönyörködjenek, de táncolni, azt nem akartak. Unott csoportokban álldogáltak a terem sarkában és fölényes, gunyos arccal nézték azokat a szerencsétlen társaikat, akik kénytelenek voltak résztvenni a táncnak nevezett farsasztó és ostoba ugrálásban. És miután egyre fogyott a táncra hajlandó áldozat, a leányok feje fölött olyan veszedelmes lebegett a petrezselem árulás Damokles kardja, hogy kezdtek ők is kiábrándulni a bálozástól, mire szentimentális lelkek meghúzták a farsang lelekarangját...

De karnevál herceg örökéletű, még a századforduló táncellenes hangulata sem tudott megbirkózni vele, véget vetni uralmának. Amikor úgy látszott, hogy a tömeg végleg hátat fordít a táncnak, mert a keringő megunt figurái senkit sem érdekeltek többé, segítségére sietett kedves és találékony barátja, Terpsychore asszony, aki egy friss, vig two step hangjára táncsorba állította a báltermek unott, ásitózó népét. És mert a two step és társa, az one step igazán kényelmese táncok voltak, »ezt még mi öregek is nagyszerűen bírjuk« kiáltással a huszon felül generáció újra belépett a táncosok sorába.

És rövidesen ezután megismétlődött a hammelni patkányfogó ősi története. Felhangzott a tangó melódiája és egyszerre táncra perdült az egész világ. Nemcsak fiatal leányok, ifjú urak járta-keltek fáradhatatlanul estétől reggelig. Tisztos családanyáknak, komoly férfiaknak vált legfőbb gondjává a tangó bonyolult figuráinak egymásutánját alaposan megtanulni.

A farsangoló kedvet azután megkoronázta a jazz. A táncosok hada most már nem hajlandó szép türelmesen Vizkeresztig várni, hogy akkor kezdje a bálozást és hushagyó kedden ismét érdekeny bucsut vegyen Karnevál her-

cegtől. Ma újévűtől Szilveszterig szól a jazz és a világtól elmaradt, minden-
nel leszámolt szomorú ember az, aki a
legujabb táncok minden figuráinak ösz-
szes nőanszával nincs úgy tisztában,
mint ahogy az egyszerűen tisztában
illene és kellene lenni.

Karnevál herceg hát méltán néz büsz-
kén körül nagyszerűen megnövekedett
birodalmán, lelkes, megszapordott alatt-
valói táborán. Mindenki boldog és elé-
gedett, csak éppen a leányok és illeté-
kes mamák nem látják abszolút ró-
zsásnak a helyzetet. És ennek az az
oka, hogy manapság bizony már iga-
zán kevés a táncos. Aki van, az el nem
fárad és a teremtsései ma már nem
husz és harminc között táncolnak, ha-
nem némi túlzással azt mondhatjuk,
hogy a bölcsőtől a koporsóig. De mind-
ez nem segít a leányokon, mert amit
eddig csak statiszták rubrikái mutattak
ki, azt mostanában már számos, tudó-
mányos módszerek segítségével nélkül

is állandóan tapasztalunk: tudni illik
azt, hogy sok a leány és kevés a fiú.
Ilyen bajról már tud a történelem. A
háborús, férfihányban szenvedő közép-
korban, amikor ezen úgy segítettek a
bölcsek, hogy a legtöbb táncnál
két dámának nyújtotta kezét a lovag.
Manapság azonban senki sem akar
erről a praktikus, pár száz évvel eze-
előtti olyan nagyszerűen bevált mód-
szerről tudni. Most tehát úgy segítenek
magukon a leányok, hogy néhány ga-
vallérral felszerelve indulnak bálba. És
mert a gardedámok régi szerepe meg-
szűnt, a mamáknak nem kell féltő, óvó
pillantással kísélni leányuk minden
mozdulatát, hát vigyázhatnak a tartal-
lék táncosokra, nehogy valami démoni
hajlamuk konkurrens elhódítsa őket.

Ilyen gondjaik vannak a bálozó leá-
nyoknak és gondos mamáknak az Ur
1927-ik esztendejének vidám farsang-
ján!

Benedek Rózsi

KÉPEK A JÉGRŐL

Hogyan lett a disznóólból ruhatár? — A szerelem
a jégre ment — Kövéreket letiltják a jégről

Drámai pillanatok a jég hátán

Elöttem két fiatal hölgy és egy vállas
fiatalember haladt és szokástól eltérő-
leg nem a szerelemről, sem a divatról,
még csak nem is barátnőjük új ideáljáról
— hanem a jégről, mondjuk így, az
istenadta jégről beszéltek. A két fiatal
hölgy észre sem vette a vállas fiatalem-
bert, aki egyik kezében a saját, másik
kezében a két szubotícai démon kor-
csolyáját vitte. Az ismert elegáns egye-
temi hallgató így nagyon hasonlított a
megterhelt, számárhoz, különösen ha te-
kinthető vesszük a hölgyek kabátját és
hócipőjét, amit szintén a vállas fiatal-
emberre sóztak, amint odaértek a jég-
szélére.

Hogyan lett a disznóólból ruha-
tár?

A jégpálya, mert nálunk ez a jég-
pálya az alekszandrovói állomáson túl,
a töltés lankás oldalán terül el. Igazi
istenadta jég, nem műjég, mert itt sem-

mi sem mű, a sár sem mű, a szemét
sem mű, a szag sem mű, az út sem
mű, az út legkevésbé mű. Egy beogradi,
de még egy ludasi jégpálya is egész
biztos elpirulna, ha látná szubotícai
testvérét, de köztudomású, hogy ne-
künk szubotícaiknak nagyon kicsi az
igényünk — és a mi fő, jégnek jég ez
is és a tavalyi szezon óta kultura tekin-
tetében a jégpálya örvendetesen fejlő-
dött: van a pályán két garderob is —
azt nem merem mondani, hogy előkelő,
mert a garderob falai a ruhatáros disz-
nóóljának gyanus deszkáiból készültek
— de mégis csak ruhatár és selymes,
illatos női kabátok simulnak a desz-
kákhöz és ha majd elolvad a jég —
Gabi bácsi, a ruhatáros szétbontja a
garderobot és újból disznóólat csinál be-
lőle. Most a ruhatár úgy sem szolgál-
hatna disznóóli minőségben, mert há-

zilakói hurka, kolbász és sonkák alakjá-
ban a füstön lógnak.

Ezt nem én mondom, ezt a Gabi bá-
csi mesélte el nekem és megkért, hogy
hallgassak a dologról, viszont a konkú-
rens ruhatáros bódéjáról irjam csak

meg nyugodtan a valót. Mert, mint
mondottam, két ruhatár van, két jég és
két gazda. A jégpályát drótsővényvel
elválasztották és a bérlők erősen konkú-
rrálnak. Gabi bácsi az 1-es számú
pálya bérlője, mikor már látta, hogy
másképp nem megy, az ócskapiacra vett
egy rémesen rozsdás, öreg tűzoltó-
fecskendőt, amellyel este felocsolná a
pályát.

Azért mondom, hogy felocsolná, mert
nem locsolja, illetve a tűzfecskendővel
nem locsolja, mert nem működik, ami
nem is fontos, de hogy a hatás nagyobb
legyen, a fecskendőt odaállította a jég-
pálya szélére, hogy az irigységzől guta-
ütést kapjon a konkurrencia s este pe-
dig szépen vödörrel locsolgatja a je-
get a Gabi bácsi is, a másik bérlő is.

A szerelem a jégre ment

Ilyenkor szezon elején, a publikum fe-
le még a parasztyerekekből áll, de
azért már most is sok lány van itt,
üdék, kacagósak, fiatalok, sok sok fiú,
kékre fagyottak, vacogók és fiatalok és
úgy röpködnek le-föl a jégen, mint a
megtérbolyodott nyári lepkék. Délután
van, három óra, az ég tentamaszatos,
az álkorcsolya és uszóbajnok pedig
áll, áll méla lesben.

Igen bajnok ur, lát-
tam maga lesben állt,
várta mikor esik el a
Csöpike kisasszony,
hogy maga lecsanjon
rá, átkarolja a hóna
alatt, emelgesse, adja
a lovagiaszt. Igen maga
itt bajnok ur a köz-
feltűnés és közszerelem.
Főzi a nőket, de hiába,
Mondjon le.

Itt csak a korcsolyázók és korcsolya-
csatoló fiúk nem panaszkodnak. Egy
felcsatolásért 2 dinárt kérnek, de nőknél
ez lényegesen olcsóbb. Az egyik ilyen
csatolófiú mesélte, hogy az idén alig
történt még baleset. »Jó a jég — ma-
gyarázza szakértelemmel — a kereset is
jó volt az első napokban, de a naptár

derős időt jósol, ezért sietünk egy kis
pénzre szent tenni. — Fagy most, fagy
soha — feleli és már szalad is egy kö-
zelgő hölgy felé. Kezében kissámi és a
pályától 100 méterre már leülteti a höl-
gyet, kiveszi kezéből a korcsolyát, gyor-
san felcsatolja — és rohan az érkezők
elő. Fiya itt is nagy a konkurrencia és
nem sokára itt lesz a bessz.

Szóval vig élet van
a jégen. A hölgyek
itt kapnak neuraszte-
niát és itt mutatják
be a divatos sport
kosztümeiket. A sze-
relem mélyen tisztelt
publikum a kiköltö-
zött a jégre. A
szerelem jégre
ment, láttam amikor

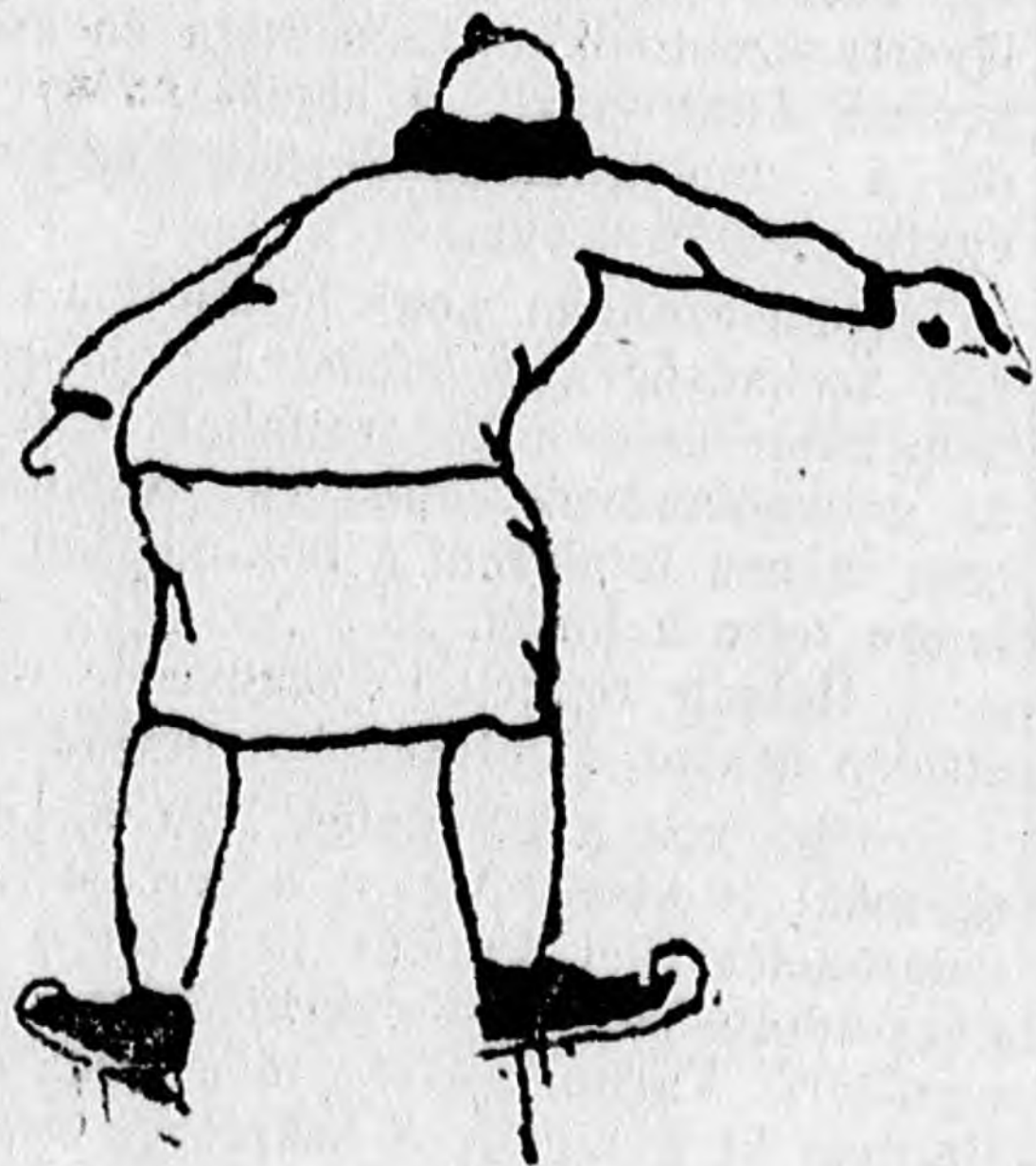
a Jégkirály valami Iván vagy Jancsi
meglógott egy fehérdresszes tündérral,
elkorcsolyáztak a kéklő távolba és az
Iván, fess fiú — szerelmet, forró sze-
relmet vallott a nőnek — olyan forró,
hogy azon a darabon, a kéklő távolban,
olvadni kezdett a jég. A nő is olvado-
zott.

Az álkorcsolyabajnok munkában
De ni az álkorcsolya bajnok, mint a
villám vágat csámpás korcsolyáival, a
fess barna felé, akit az előbb az a vál-
las jogász kíséretett, de aki időközben
már egy korosabb hölgygyel bognizott
— A hölgy neve nem fontos, aki ott
volt ugys tudja. — Szóval a műbajnok
oda rohant és felemelte, most a fess
barna elesett. Először előre esett, az-
tán egy csinos svunggal visszarántotta
magát — és hátra esett. Jó eset. En-
nek a hölgynek szép kilátásai vannak
az életben — állapította meg a football-
csatár, aki most szintén korcsolyázik.

Az álkorcsolyabajnok, aki csak bajnok
van itt, ecetért kiabált és műlélekzettel
kísérletezett. Kigombolta a hölgy ka-
bátját és a szívverését hallgatta. Kö-
rülötte zajongtak a kíváncsiak.

— Hallgassanak már! — kiáltott in-
dulatosan az álbajnok, mire az összes
férfiak hallgatták — de a fess barna szív-
verését.

Másik érdekes jelenség a jégen egy
kilencvenhét kilóhoz — és negyven-
nyolchoz — de évhez közeljáró ismert
szubotícai hölgy, akivel senki sem mer
egy jégre állni. Róla mesélik, hogy ő
volt a legelső a jégen, amely, mint
ilyenkor rendszeren történni szokott, be-
szakadt alatta. De ha csak egyedül

szakadt volna beie, az még nem lenne
baj, de beleszakadt a lovagja is nyakig
és hogy mi történt a víz alatt, azt már
csak az álmukból felriasztott halak és
a kecskébékák tudnák megmondani —
no meg a jó Isten.

A kövéreket letiltják a jégről

Az említett kövér hölgy állandóan
egy külön sarokban korcsolyázik és a
rossz nyelvek azt beszélnek, hogy dere-
ka köré vékony, de erős fonál van köt-
ve, amelyet a parton álló lovag tart a
kezében, hogy legyen mivel partravon-
tatni öngagságát, ha esetleg leszakadna
a jég. A rossz nyelvek azt is mesélik,
hogy a soványak táblát fognak állítani
a jégpálya szélére a következő felirattal:

Figyelem!

Emberrársaik épségének érde-
kében 70 kg-on felüli urak és
hölgyek ne lépjenek a jégre. A
jégen nem lehet fogyókúrázni!

Divatos ruha hölgyeknek — rövid
szövet szoknya lehetőleg sötét és bara-
kott. Kötőitkabát fehér, lobogó selyem-
sál, gyapjú lehérsapka pintyökével.
Férfiaknak: bricseszadrág, pulover,
micisapka és konyakos üveg.

Általában a fiatalság
itt arra van beren-
dezkedve, hogy vár-
ják, mikor esik el
egy hölgy — és vé-
gig nézni egy ilyen
felemelést direkt él-
vezet. A hölgy hagy-
ja magát emelni, a
fiú rémesen iparko-
dik felrángítani öngagságát, aki min-
dig visszaesik és így húzzák, rángatják
egymást sokszor negyedórát, míg vé-
gre egy harmadik személy megmenti a
nőt. Ha már a divatnál tartunk, nem fe-
ledkezhetünk meg a divatos fogócska
játékról és a jégcharlestonról sem. Szép
látványt nyújtanak a táncoló párok a

szürke délutánban. Orlási táncteremhez
hasonlít ilyenkor a jégpálya — csak a
muzsika, a jazzband hiányzik ebből a
modern, sikos táncteremből.

Szünkületkor megrohanják a villanyost
a jégpálya tünderei és lovagjai, csak a
külvárosi lurkók röpködnek késő sötétig;
ők a jégpálya éjjeli pillangói.

A jégen beszélnek azt is, hogy egy kor-
csolya tanár házasságot kötött egy
gesztenyesütő kofával. Ez a házasság

tudniillik megfelel annak az elméletnek,
hogy a házastársak mindig egymás tu-
lajdonosságainak a kiegészítését keresik
a házasságban. A korcsolya-tanár olyan
praktikus, hogy a jég hátán is megéli, a
gesztenyesütő: optimista, mindig más
számára kaparja ki a tűzből a geszte-
nyét.

Sz. E.

Alföld

Allék helyett lucskos országút
Bronzbarna ősz is elhagyott
Zimankós téiben testem száguld
Lelkemnek ez is, csoda ut...

Iszapos rét felett a holdnak
Üvöltő szélvihar udvarol
Kátyuk között a rőt agyag
Mint alföldi kráter méhe forr...

A párs, sikság óceánban
Szomjas szemeknek szirtje nincs
Pantáziám, legjobb barátom
Vele színezve, szűnyi kincs...

Képeslapok holdas lapvilága
Illuzióm, odaadom
Megalkuszom a természettel
Csak avasság tel homlokom
Jó széllel, verdeső ösövel...
Amíg egyszer... talán egyszer
Táldkozhatom a hegyekkel...

STADLER AUREL

és már természetesen fogva bukkintásnak. Hidd el, van
 fodrász, képzeld, egyetlen nő sem festette a haját
 jeleiből-talpig fekéte. Ezért nem fejlődhetik a néger
 kék és zöldszemű leányok között, mert minden nő
 néger férfiak. Nem válogathatnak szőke, vörös, barna,
 jut, hogy milyen szűkös kosztra vannak fogva a derék
 — Nézem a kottára rajzolt néger leányt és eszembe
 — Min nevelsz, kedves?
 telen felkacag.

dékek páduccesit, vad leányait juttatja eszébe és hír-
 hallgatja a furca, ekzotikusus dalt, amely trópusos vi-
 mes az üzletet nyitva tartani. Tihamér megdöbben-
 előtt jart az aruhabba. Nyár van, délután nem érde-
 szik egy angol dalt és dudolgat hozzá. Már csak dél-
 Délután! Idő! Mici a zongoránál ül és halkán ját-
 megett.

de megújuló eksztázist, mely csókja nyomán felre-
 viliamos felháradást, melyet a férfiből kiváltott, a min-
 den és rajongóbban fogadta barátját, aki érezte a
 ha nem tudja többé lekötni? Ilyenkor még kedveseb-
 talan értes, mielőtt lefedi: Mi lesz, ha Mici elhagyja,
 De közben néha mégis csak beleszúr egy bizony-
 és sárta szarvasbőr kezűt buzott a kezébe.

Gondosabban öltözt, új nyakkendőket vásárolt
 nak érkezni a szerelmes levelek.
 a nők virágokat küldenek ültözökhöz, sergessőt fog-
 szeszű. A lapok hosszú tudósításokat fognak írni,
 áll. Talán az előadóestélye alatt fog kitobanni valami
 Ah, egészen bizonyos, hogy rendkívül események előtt
 kellene kinyitani és sergessőt szedniének karjába!
 rell. Minden nő rajong érte. Ha akarja, csak a kezét
 önterzte még magasabba dazadt. Ime, Kári is sze-
 Szeretettel zondolok rád! — állott rajta. És Tihamér
 és egy levelezőlapot adott át. Nizából jött, Kári írta
 erők valamelyik kedvező forgatagába. Adámmé bejött
 nem érhet be, belesodródtam a sorsotlontzó útkos
 zondotta szászor is, nem kell takarékoskodnom, többé
 várás allandó lázat fátyolozta rá. Valami törtémi fog,
 zondja. Szerelme könnyelművé, bizóva tette és a siker-
 Most már egyáltalában nem izgatta a holnap
 dakucos, soha többé nem akad egy teljesen hasonlóra.

Lohengrin kisasszony

IX

Pergett a film . .
 Uccák, melyeket mosolygó házak szegélyeznek.
 Az ember csupa rokonszenves sétálóval találkozik.
 Barátok jönnek és azt mondják: Gratulálunk! A klub-
 han összebujnak az ismerősök és irigyen sóhajtanak:
 Ennek jó, a város legszebb asszonya a kedvese! Van-
 nak, akik kicsinyíteni próbálják: Eh, valami masamód,
 vagy meggazdagodott metressz! De Figdor és a nagy-
 száju Szörtsey élénken tiltakoznak: Személyvesztés
 van a dologban, egészen különös, rendkívüli asszony.
 Bár a miénk volna!

Azután a kellemes izgalom egymásba kapcsolódó
 órái. Mikor az ember boldogan ébred, mert vár vala-
 mit. Minden naphoz kedves események fűződnek, min-
 den találkozás új örömet ad.

Tihamér végigdől a kereveten és gondolkodott
 Ime egy asszony, aki már számtalan férfi mellett
 haladt el, sőt az egyiknek már felesége is volt. És
 egyik sem érezte meg, hogy a boldogságnak és gyö-
 nyörőségnek micsoda kimeríthetetlen forrását jelenti.
 És én is, hány nővel találkoztam már életemben, há-
 nyat csókoltam anélkül, hogy valaha is éreztem volna
 ezt az üdítő frissességet, egyre megújuló örömet. Egé-
 szen világos tehát, hogy nem is a dolgok és az em-
 berek a fontosak, hanem a gondolatok, az illúziók, me-
 lyeket hozzájuk tudunk fűzni. Csak éppen az a külö-
 nös, hogy magunk sem tudjuk, ki az, aki megindítja
 hennünk ezt a sajátos folyamatot. A szerelem külön-
 titokzatos, önálló élet és szervezet hennünk, amely
 szembehelyezkedik minden tudatos okoskodásunkkal,
 akaratunkkal, belátásunkkal. Egyéni izlése és ösztöne
 van, melyet csak igen kevés nő válthat ki teljes és
 dus szépségében. Szerelmi berendezkedésünk olyan,
 mint egy finom és elmés zár, melyet csak egyetlen
 kulcs nyit tökéletesen. Minden más kulcs csak egy
 két mellékajtócskát nyit meg, de azt az ajtót, amely
 mögött valamennyi érzékünk és érzésünk várja fel-
 támadását, csak ez az egy kulcs nyitja. Ezért helyes
 a közhit, amely azt mondja, hogy az ember csak
 egyszer szerethet igazán életében. Aki elveszti a csö-

nagybecsím nyaralásra pénzt. Ezt már régebben meg-
 csak a magad kiadását kell fedezned. Nekem ad a
 az összes jegyek, akkor csakugyan elutazunk? Tudod,
 — És ha mégis csoda történe, ha elfogyának
 két-három millióért adnak el az esti pénztárnál.
 meg a jegyeknek felét sem, holnap legfeljebb még
 talán. Nem hiszek csodákban. Ha eddig nem vetted
 — Kélek, azt hiszem, mindez most már tárgy-
 mosollyal leintette:

Ugrált és tapsolt örömben, de Tihamér fanyar
 kedves.

Elakartál utazni velem? Igazán? No, ez drága,
 Micsinnek felelt a szeme:

Énnek néhány hétre valahová!
 tunk néhány hétre, hogy ebből a pénzből elutazha-
 millióra. . . azt hittem, hogy ebből a pénzből elutazha-
 von kinosan érint ez a doloz. Számítottam néhány

— Kélek, meg kell őszintén vallanom, igen, na-
 — Azon buszisz, hogy kevés jegyet adtak el?
 rája bankodik valamin és nem taglított:

melyet egyébként elkötött volna. Mici látta, hogy ba-
 együttvéve sokszorosan meghaladták azt az összeget,
 engedve sok apró kiadásba bocsátkozott, melyek
 és noha Mici soha nem kért tőle semmit, hangulatának
 rói szinte teljesen megfellekedett az utóbbi napokban

és restelkedett is anyagi dolgoktól beszél. Mindezek-
 Tihamér hallgatott, küzködött magával. Fáj neki
 — Mi bánt, kedves?

számváltozást. Gyengéden megfogta a kezét:
 borzongató hideg áramlott be. Mici észrevette a han-
 világa, amelybe beletemekedett, valami kellemetlen.

Tihamér úgy érezte, hogy abba a rőzsás, langyos
 az utolsó pillanatra hagyják.

— Persze, hiszen ismered a pestieket. Minder?
 Mici sietett vizsgáltni:

nap a pénztárnál . . .
 Legyalább ötmillióval többre számított. De talán hol-

— Na, soknak éppen nem mondható az előétel-
 vehetően elborult:
 Egy pillantást vetett a jegyzékre és arca észre-
 eddig eladott jegyekről. Lassuk csak!

Lohengrin kisasszony

Lohengrin kisasszony

igérte. Hány milliót tesz ki az el nem adott jegy-
 mennyiség?

— Körülbelül huszat. Mondhatom, az olvasóim
 nem sietnek tulságosan az ünnepeletésemre!
 Felállt és bosszus mozdulatot tett:

— Ostoba vagyok Megzavart a szerelme és a bol-
 dogság. Azt hittem, most már az egész világnak nin-
 csen más dolga mint az én szekeremet tőlni az illm-
 puszra.

és arca észrevehetően elborult.
 Mici hozzáment és két tenyere közé fogta a férfi
 fejét:

— Ou, te szeszélyes hangulatember! Már megint
 remeket látsz? Hát nem vagyok melletted?

Tihamér kétségbeesett mozdulatot tett.
 — Olyan jó volna most kissé fellelékezni, meg-
 fellekedni mindenről és csak néked élni! Hát mindig,
 mindennél kegyelme az átkozott arany? Milyen ko-

A LEGDIVATOSABB

SHIMMYY- ÉS TANGO

KOTTÁK

A
72.
25-28.
old.

laare 6.— D	Kiskomárom, Nagy-	Tango Nocturno	12.— D
— 12.— „	komárom	Astria	12.— „
heln 12.— „	Folies Band	Savoy Bloues	12.— „
— 7.50 „	Sevilla	Ti-Ti-Pu	7.50 „
— 7.50 „	Just a Little Drink	Cigánytango	7.50 „
— 5.— „	Ay Ay Ay	Sussie	7.50 „
icals 6.— „	Robes-Modes	Valencia	4.— „

legújabb magyar népdalok

gaz-e babám	7.50 D	Vásárt csaptam a szívemmel	7.50 D
lnál	7.50 „	Nem vagy legény Berci	7.50 „
esanyám	7.50 „	Azért csillag, hogy ragyogjon	7.50 „
itlis ablakom	7.50 „	Hej cigány	5.— „
gy füle	7.50 „	Szép város Kolozsvár	5.— „
lányunk	7.50 „	A szerelem elszáll	7.50 „

Moravetz karácsonyi albumai. Ének, zongora és hegedüiskolák. Minden külföldi zenemű. Postai szállítás mindig a megrendelés napján történik.

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

ZENEMŰOSZTÁLYA SUBOTICA

Kiállítások Budapesten

1927. év március 12. és április 14. között a Magyar Mezőgazdasági Egyesület tenyészállatkiallítást, — a Budapesti Kereskedelmi Kamara pedig április 30-tól május 9-ig Nemzetközi Kiállítást rendez. Mindkét kiállítás alkalmával azok látogatói úgy az SHS mint pedig a magyar vasutakon félelme meneti jegyet válthatnak oda- és visszautazásra és lényeges vízumkedvezményekben is részesülnek. A Nemzetközi Kiállításon kiállítani szándékozóknak ez év február haváig kell ezirányú szándékait bejelenteni Helypén: négyzetméterenként 15—22 pengő. Fentekre vonatkozólag bővebb felvilágosítást, mint a magyar kiállításra tb. képviselője: a Beogradi Magyar Kereskedelmi megbízott (Beograd, Palata Akadémia) díjtalanul nyújt.

FELLENDÜL AZ ÜZLETE

ha csinos és izléses levélpapíron levelez!

Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyárakat szabtunk meg kisiparosok és kiskereskedők számára.

Szállítunk

500 drbnagy levélpapírt, 500 finom borítékot
összesen 180 dinárért

és 1000 számlát 100 dinárért
összesen 280 dinárért

Olcsóbb mint ha cégjelzés nélküli papíron levelez
Olcsóbb mint ha papírszeletekre írja a számlát

Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk.

Jó papír. — Izléses kivitel.

Vidékre a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt.

Szállítás utánvétel mellett.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

VADÁSZOK!

A vadászfegyverek és löszerek lényegesen olcsóbbak lettek.

Kérjék a legújabb, nagy képes fegyverárjegyzéket.

V. BATA SIN SUBOTICA

vadászfegyver és löszér nagykereskedő cégtől. Az ország egyik legnagyobb és legjobban felszerelt vadászati szaküzlete

Vadászfegyverekért írásban jótállást vállalunk Óriási raktár. Óriási választék.

NAGYBAN. KICSINYBEN.

Tegyen egy próbavásárlást.

VADASZTÁRSASÁGOKNAK KÜLÖN ÁRENGEDMÉNY

Villanyöröre berendezett, nagy puskaműves munelyünk, elsőrangú fegyvermester vezetése alatt áll.

Javításainkért teljes garanciát
Telefon 614. vállalatunk Telefon 614.

„STARIBEČE J“ Gvorsjár tu személyhajó

Levelemeltes a Tiszán

STARI- és NOVIBEČEJ

között, 122 kélyemes é öhely. Izlésesen berendezett első- és második zályu szakaszok. Minden bányati és bácsati a hó szállakozás. Mérsékelt, viteldijak: I. osztály 12 dinár, II. osztály 8 dinár

Az igaz közönség szíves pártfogását kéri:

Molnár és Ács

hajótulajdonosok, Staribečej

Rejtvénybajnok-verseny

A Bácsmegyei Napló vasárnapi számában közölt rejtvények iránt megnyilvánuló érdeklődést honorálni szeretnénk és ezért

rejtvénybajnok-versenyt

rendezünk. A bajnokverseny február hatodikáig tart. Minden ünnepi számban több rejtvényt közlünk, közöljük azt is, hogy egy-egy rejtvény megfejtése hány bajnoki pontot jelent. Időnként kimutatást közlünk a bajnokság állásáról.

Mint hogy nekünk magunknak nem lehet sorsolást tartanunk, úgy véljük a kérdést megoldhatónak, ha a bajnokság nyertesének sorsjegyet adunk. És pedig: az első díj száz darab rokkantsorsjegy a szombori Hadirokkant Egyesület 1927 február 27-iki sorsolására kétezer dinár értékben.

a második díj ötven darab ugyanilyen sorsjegy ezer dinár értékben.

a harmadik díj huszonöt darab sorsjegy ötszáz dinár értékben. Aki tehát a rejtvénybajnok-versenyt megnyeri, annak kilátása van arra, hogy háztulajdonos lesz, mert február 25-ikén három ház kerül kisorsolásra. A bajnokverseny állását a jövő vasárnapi számban közöljük.

REJTVÉNY

Regénycim:

Szerda, Szerda, Szerda

(Megfejtése 10 egység)

A múlt vasárnapi számban közölt rejtvény helyes megfejtése:

„Nincs a teremtésben vesztes csak én.“

SZŐRMEÁRUHÁZ

Mélyen leszállított

árak

az összes kész szőrmekabátónál és kabátok szőrmézésénél.

Használja ki a kedvező alkalmat és tekintse meg gazdagon felszerelt raktárunkat

NETTEL és FARKAS

Novisad, Kralja Petra ulica broj 27.

LJUDEVIT RIHA I SIN VELIKA KIKINDA
BANATSKA SALAMA
MADE IN BANAT
S.H.S.
TRADE MARK

Szalámi

Védjegy: „RIHA“
Uj áru!
Teljesen érett!
Kapható mindenütt!
Gyártja:
Riha L. és Fia
Vel.-Kikinda.
Képviselők minden nagyobb városban.
Szuboticán: Traffkant Gábor nagykereskedő.

Szőlőoltványok

2-3 éves gyökeres oltványok, egy éves amerikai gyökeres és sima vadászok minden fajban valamint nemesített 2-3 éves gyümölcsfák megrendelhetőek

SÉVAR LASZLÓ
mintaszőlő és szőlőoltvány telepe
PETROVARADIN (Ma'ur) Posta tőlé 17
(Lerakata a vasúti raktárral szemben)

ZONGORÁK, PIANINOK

harmonikumok, gramofonok és lemezrek harmonikák, réz- és fafuvóhangszerek, hegedők, amburák, hurrok, stb. legolcsóbb bevasárlási tarrása mindig

PRAGAI
zongora és hangszereáruháza marad.
Ólasi választék! Eredeti gyári árak!
Főüzlet Vel. Kikindán, saját házában
Távirada-utca, most Dostljeva ulica 121. szám alatt.

MINDEN KÖNYV

SZERB, HORVÁT, MAGYAR,
NÉMET, FRANCIA, ANGOL

eredeti bolti áron megrendelhető a

MINERVA NYOMDA R.-T.

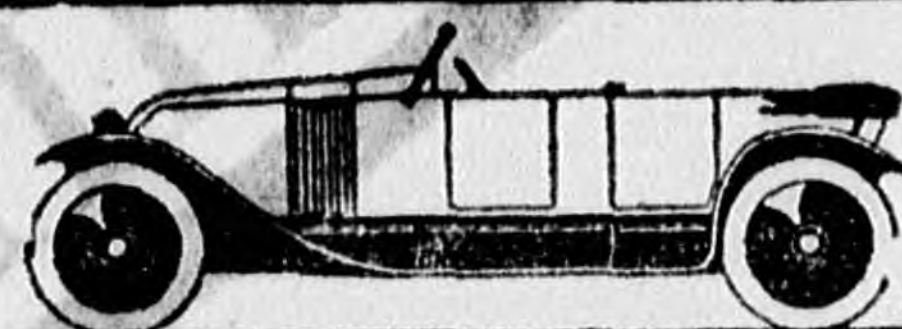
KÖNYVOSZTÁLYÁBAN
SUBOTICA

8105

Mindenki csak a PYRAM

cipőkrémet használja!

Kérjen ajánlatot

MERCEDES-BENZ

autó, új Typus 6 cilind, 130.000 dinártól felfelé.

Tatra-autók 68.000 dinártól felfelé és Hanomag 36.000 dinártól felfelé

Használt autókhoz raktáron 1 Steyr 4 üléses, egy Benz 10/20, 1 Daimler 8/21, 2 Ford-teherautó, 1 Fordson olivérekkel 2 hónapi használatban a legolcsóbban kapható

Autospecial műhely Novisa!, Sibinjanim Janka 22.

Vízvezetési, csatornázási munkálatokat, fűdő zókák és angolklosetek szerelését garancia mellett pontosan végzi

KARDOS

vi amonagi és vízvezeték szerelési vállalat Subotica
Baska vuca u. 21. Telefon 122. Braun telepház

Alpaca

Gowe

Alber

Arban és minőségben elismert

VILÁGMÁRKA

Gyár: Christian Gottlieb Wellner A. G. Aue hammer b/Aus.

Képviselő: Alfred Krauser, Subotica

RATOL

aranyéremmel lett kitüntetve mint a legbiztosabb szer patkányok és egerok ellen, emellett emberre, háziállatra nem veszélyes. Ugyanigy hat Gadamin svábbogara, Stenol poloskák ellen.

Kaphatók mindenütt.

„Odio Ratol“ Zagreb, Biernička ces. 21.

Konkurs

In der Vršacer röm. kat. Kirchengemeinde ist die Stelle eines Regenchoris sofort zu besetzen. Mit dem Posten sind folgende Obliegenheiten verbunden: Verrichtungen sämtlicher mit dieser Stelle verbundenen kirchlichen Funktionen, Erteilung des Kirchengesangunterrichtes in den Schulen und Leitung des Kirchengesangvereines. Bewerber, r. k. Konfession und deutscher Volkszugehörigkeit mögen ihre Dokumente über Befähigung und bisherige Wirksamkeit nebst ihren Ansprüchen sofort an die Vršacer r. k. Kirchengemeinde einsenden. V. šac am 29. Dezember 1926.

Der röm. kat. Kirchenrat zu V. šac.